

Calorosa benvinguda al nou bisbe de Solsona

Foto: Ramon Estany

Mons. Jaume Traserra anuncia que continuarà «l'obra ben feta» del seu antecessor

Acabada la cerimònia religiosa, Mons. Jaume Traserra va anar a la plaça Major amb les autoritats per rebre l'homenatge del Ball de l'Àliga.

Uns 2.000 fidels provinents d'arreu del bisbat de Solsona omplien la catedral el 30 de setembre passat per donar una calorosa benvinguda al seu nou pastor: Mons. Jaume Traserra. Durant la cerimònia, el nunci a Espanya de la Santa Seu, Mons. Manuel Monteiro de Castro, va agrair i exaltar la tasca del ja bisbe emèrit Antoni

Deig i va donar la benvinguda al nou pastor de Solsona, a més d'agrair l'assistència a les autoritats i a la comunitat eclesial. Jaume Traserra, que des del 1993 era bisbe auxiliar de l'arquebisbat de Barcelona, s'ha presentat a la seva nova diòcesi amb el lema que caracteritzarà la seva tasca al capdavant del bisbat, *Amoris officium pascere*

(«L'ofici de pastor és un ofici d'amor»), en el qual s'albirava la voluntat de continuïtat de la tasca del seu antecessor, Antoni Deig, el lema del qual era «Per atansar-me als homes». Tal com va dir, continuarà «l'obra ben feta» del bisbe emèrit, tot unint-se a una Església que ja camina.

Pàg. 20 i 21

Homenatge a les carmelites de les Borges del Camp

Els veïns de les Borges del Camp han volgut homenatjar la comunitat de les Germanes Carmelites Teresianes en les persones de les religioses Francesca Duran, Antònia Marimon i la directora de la residència d'avis, la germana Maria Dolors Rovira. Va ser en el marc de les lluïdes festes de la Mare de Déu de la Riera que les Borges del Camp, en plena festa major, el mes de setembre passat, va voler retre un homenatge a les monges que han dedicat gran part de la seva vida al servei de la comunitat borgenca, primer en el camp de la docència i ara a la cura i tutela de la residència d'avis. Actualment, sis religioses carmelites ajuden els 21 avis que acull la residència municipal, que ha estat enguany reestructurada.

Pàg. 18

Ràdio Estel comença una nova travessia

El somni d'unes noves instal·lacions per a Ràdio Estel finalment s'ha fet realitat. El 27 de setembre passat l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles, i el president de la Generalitat, Jordi Pujol, van inaugurar oficialment els nous locals de l'emissora del bisbat. Després de la benedicció impartida pel mateix cardenal en el decurs de la inauguració ja tot està a punt a Ràdio Estel per recomençar una nova travessia per les ones hertzianes. Van assistir a l'acte nombroses personalitats civils i eclesiaístiques, a més de gairebé dos-cents oients i simpatitzants de l'emissora.

Pàg. 28 i 29

en primer pla

Cinema a favor de la tolerància

L'actual hegemonia social i cultural de la comunicació audiovisual sobre l'escrita, especialment entre el públic infantil i adolescent, és un fet inqüestionable. Per aquest motiu el cinema ha esdevingut un referent importantíssim per a l'aprenentatge dels més joves. A través del setè art, els espectadors poden «entendre la complexa realitat que ens envolta», explica Lourdes Domingo, responsable del Departament de Comunicació de Telespectadors Associats de Catalunya (TAC). «Un film —afegeix— ha de reflectir les reaccions de la naturalesa humana.»

El cinema no és tan sols un entreteniment trivial, sinó que pot fer meditar el públic sobre valors humans universals. A més, és un vehicle idoni per reflexionar sobre la intolerància i les seves causes. Això no obstant, «és la pròpia persona qui ha de posar en pràctica els hàbits de la tolerància i del respecte», puntualitza Lourdes Domingo. Pel·lícules com *Adivina quién viene esta noche*, *Bailando con lobos*, *La llista de Schindler* o *Pena de mort* són força significatives pel que fa a la denúncia de la xenofòbia, la intransigència i la marginació.

Pàg. 2, 3, 5 i 6

Sumari

Pàg. 9 P. Soukup, s.j., professor de Noves Tecnologies a Califòrnia

Pàg. 17 L'abat de Montserrat inaugura el curs de la Maragall

Pàg. 19 L'Escolania de Montserrat omple el Miracle

Pàg. 22 Primera visita pastoral del bisbe Salinas

Pàg. 23 Girona: entrevista a R. Jacquet, nou diaca

Editorial

Cinema contra la intolerància, la injustícia i la marginació

Hi ha pares que es desesperen quan miren la cartellera intentant buscar una bona pel·lícula per anar a veure amb els seus fills i passar una bona estona tots junts. No troben res que valgui la pena, ja que veuen que triïn el que triïn serà un pas negatiu per a l'educació i el creixement moral dels nens. És llavors quan alguns d'aquests pares responsables cauen en un gran error i és el de pensar que el cinema sempre és igual, que no hi ha res que valgui la pena i que ha de descartar-se com a activitat familiar i practicar un altre tipus d'oci.

Jutjar tot el cinema per la mateixa rasa és una banalitat, perquè s'ha de saber distingir entre el bon cinema, el que val la pena d'anar a veure, i enriquir els nostres sentits i la nostra ment i el cinema que respon al mercat comercial absent massa vegades de valors i sovint ple de missatges que inciten a la violència, al sexe sense mesura, o al refús dels valors ètics i religiosos.

El cinèfil responsable, el que s'informa i observa detingudament totes les pel·lícules descobrirà enmig d'una selva de propostes un bon nombre de pel·lícules interessants i altament recomanables. No farem referència a les que tracten una temàtica clarament religiosa o bíblica —que ja vam comentar no fa gaire—, sinó a aquelles que ens infonen uns valors ètics i morals compatibles amb la nostra fe cristiana i que alhora poden arribar al cor de moltes persones creients o no.

Entre aquestes pel·lícules trobaríem les que transmeten un missatge contra la intolerància, on es narren històries de persones o col·lectius que són maltractats per la seva condició social, racial, cultural o religiosa. L'espectador se sent a prop del personatge que sofreix vexacions, discriminacions i fins i tot violència, i finalment augmenta els seus sentiments a favor d'una societat on s'eradiqui la intolerància en totes les seves facetes, i on no es repeteixin escenes horroroses com les que van portar a l'holocaust jueu en la Segona Guerra Mundial o a altres exemples tristament recents com la neteja ètnica a l'antiga Iugoslàvia.

Altres pel·lícules ens mostren les moltes injustícies que hi ha al nostre món, entre rics i pobres, entre els països desenvolupats i el Tercer Món, o també la realitat dels qui són criminalitzats per delictes que no han comès, fins i tot arribant a la tràgica «pena de mort», injusta sempre, i que en alguns casos s'ha demostrat que ha posat fi a la vida d'innocents.

També tenim llargmetratges que ens parlen del món de la marginació, que ens acosten a aquesta realitat de vegades desconeguda, que existeix ben a prop de nosaltres i a la qual donem l'esquena. Ens expliquen històries d'éssers humans, que sofreixen el dia a dia i que se senten rebutjats per la resta de la societat pel simple fet d'haver nascut pobres o en ambients desestructurats.

Podríem trobar molts altres exemples de cinema que ens educa, que ens fa més humans i sensibles a realitats sobre les quals tenim prejudicis o desinformacions que ens porten a fer judicis inadequats i injustos sobre molts temes. Perquè això sigui possible hem d'informar-nos bé, ja que podem trobar pel·lícules amb arguments molt convincents que no són més que enganys històrics o propaganda d'un determinat corrent polític, econòmic o intel·lectual.

Mai millor dit que, en aquest cas, hem de tenir els ulls ben oberts, no tan sols per observar bé les pel·lícules i evitar que ens donin «gat per llebre», sinó per saber anticipadament què és el que veurem i quina fiabilitat ens en pot donar. Per això hi ha entitats cristianes i també altres de no confessionals de tota solvència que ens indiquen de forma objectiva les qualitats o defectes de la majoria de les pel·lícules de la cartellera, així com també dels vídeos d'aparició recent i de les sèries o telefilms que es poden veure a totes les cadenes de televisió.

En aquest número de *Catalunya Cristiana* trobareu algunes dades interessants sobre el tema, però és important estar molt atents i continuar ben informats sobre el tema per no deixar-se portar per comentaristes poc fiables o campanyes mediàtiques de gran envergadura.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@idgrup.ibernet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34, Polígon industrial El Cementiri, Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 12.480 ptes.

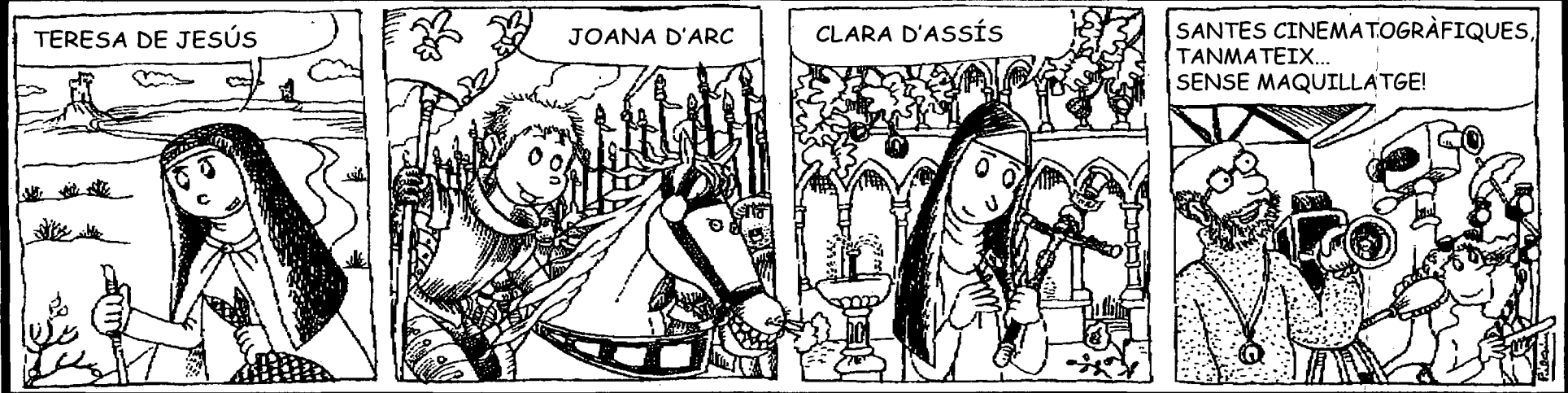
Resta d'Europa: 22.950 ptes.

Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.

Àsia i Oceania: 39.100 ptes.

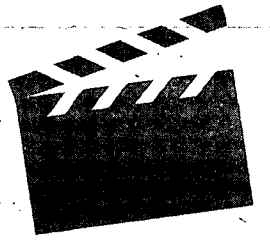
LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

El compromís social del setè art

■ El cinema és un vehicle idoni per reflexionar sobre la intolerància i les seves causes

Odi, enveja, xenofòbia, guerra, fanatisme, intransigència, extermini... Tots ells són conceptes que mai no haurien d'haver sortit de la capsula de Pandora. Si els éssers humans miressin de conèixer-se millor els uns als altres, ben segur que

desapareixerien els prejudicis de qualsevol mena i s'iniciaria així el que Pau VI anomenava la «civilització de l'amor», basada en l'amor a Déu i al proïsme. Aquest desig s'ha vist materialitzat amb la realització d'algunes pel·lícules. El cinema no

només és un entreteniment trivial, sinó que pot fer meditar l'espectador sobre valors humans universals. Uns valors que el setè art —tot prenent com a paradigma la paràbola del sembrador— ha contribuït a difondre de cap a cap del planeta.

«**U**na protesta contra el despotisme i la injustícia sota qualsevol concepte.» Així definia el director nord-americà David Wark Griffith una de les seves pel·lícules més conegudes: *Intolerància*, rodada el 1916. Es tracta d'un gran film èpic que narra els efectes nocius de l'odi en quatre moments concrets de la història de la humanitat: la caiguda de Babilònia, la Passió de Jesucrist, els dramàtics fets que van tenir lloc en l'anomenada Nit de Sant Bartomeu a la França del 1572 i una vaga d'obres en l'Amèrica del Nord contemporània. Al llarg del metratge, aquests episodis van desenvolupant-se paral·lelament, «com quatre corrents d'aigua», en paraules de Griffith, que al final «s'ajunten per formar un gran riu d'emoció manifesta».

El públic d'aquell temps es va sentir fortament interpel·lat pel missatge que acabava de rebre. I això ha estat sempre una constant en la història del cinema. Gairebé vuitanta anys més tard, el realitzador d'origen jueu Steven Spielberg explicava el següent: «Amb *La llista de Schindler* he sentit el que mai no havia experimentat: el poder del cinema per

influir i canviar la mentalitat de les persones, per fer alguna cosa positiva i digna.» Filmada a Polònia el 1997, *La llista de Schindler* és una extraordinària pel·lícula sobre l'holocaust jueu basada en una història verídica i heroica. Les seves impactants i esfereïdores imatges en blanc i negre queden enregistrades en la retina indeleblement, ja que colpegen de manera brutal la consciència de l'espectador. Un no pot restar impassible davant seu.

Durant la Segona Guerra Mundial, Oskar Schindler (molt ben interpretat per l'actor Liam Neeson), un pragmàtic home de negocis alemany que mostra una simpatia aparent pels nazis, aconsegueix convèncer-los perquè li permetin fer servir presoners jueus a la seva fàbrica de Cracòvia. Amb els diners guanyats, Schindler suborna i adula a Amon Goeth (Ralph Fiennes), un comandant pervers de les SS, tot aconseguint mitjançant arriscades astúcies traslladar els jueus a un lloc segur de Txecoslovàquia. D'aquesta manera, més de mil jueus van poder esquivar una mort segura. Figurar a la «llista de Schindler» suposava, per tant, salvar la vida.

El film va guanyar set *oscar*s, entre

«La llista de Schindler.»

ells una estatueta per a Steven Spielberg com a millor director. Emocionat, l'actual «rei Mides» de Hollywood va demanar en

el seu discurs d'agraïment que els educadors aprofitessin el testimoni dels 350.000 (Continua a la pàg. 5)

El color de la discòrdia

Després d'unes vacances a Hawaii, Joey Drayton (Katharine Houghton) torna a casa seva de San Francisco juntament amb els seus pares (Spencer Tracy i Katharine Hepburn), un matrimoni madur de classe mitjana i d'idees liberals, que sempre han donat a la seva filla una educació oberta i progressista. Però Joey no torna sola. Vol que els seus pares coneguin un jove metge, del qual s'ha enamorat i amb qui vol casar-se. Es tracta del doctor John Prentice (Sidney Poitier), un home d'educació exquisida, modals agradables, àmplia cultura... i pell negra. La idea que Joey pugui contraure matrimoni amb un negre trastorna profundament totes les idees i conviccions dels seus amoinats pares, que arribaran a descobrir que no estan tan lliures de prejudicis com pensaven. Aquest és l'argument d'*Adivina quiéne viene esta noche*, una pel·lícula dirigida el 1967 per Stanley Kramer.

El realitzador va posar el dit a la llaga amb aquest llargmetratge, ja que en aquella època les relacions entre blancs i negres patien uns moments d'alta tensió i conflictivitat. El juliol del 1967 violents disturbis racials a Detroit i Nova York van provocar una autèntica crisi nacional. No obstant això, s'havia començat ja una progressiva i imparabile integració entre les dues comunitats. Aquestes circumstàncies van propiciar que el film aconseguís un èxit rotund.

Fins a la data s'havien rodat pel·lícules amb punts de vista molt dispa-

«Adivina quiéne viene esta noche.»

sobre el delicat tema de racisme com *Aleluya* (1929), de King Vidor; *Un rayo de luz* (1950), de Joseph L. Mankiewicz; *Intruder in the dust* (1951), de Clarence Brown; *Semilla de maldad* (1955), de Richard Brooks; *Imitación a la vida* (1958), de Douglas Sirk; *Fugitivos* (1958), del mateix Stanley Kramer, o *En el calor de la noche* (1967), de Norman Jewison. Des dels temps d'*El nacimiento de una nación* (1914), de David Wark Griffith, on eren perseguïts pel Ku Klux Klan, fins als recents treballs dels directors afroamericans Spike Lee (*Fiebre salvaje*) o John Singleton (*Semillas de rencor*), els negres no han rebut un tracte gaire profitós per part de la indústria americana.

Adivina quiéne viene esta noche es planteja amb gran mestria la tensió de la comunicació interracial i la hipocresia que l'envolta normalment, sense eludir certes dosis d'humor que ama-

neixen aquest satisfactori al·legat en favor de la tolerància. Després de reflexionar força estona, Matt Drayton, el personatge interpretat per Spencer Tracy, dona finalment la seva benedicció a la parella perquè es casi i redueix el conflicte a un simple «problema de pigmentació». Va ser la darrera pel·lícula de Tracy, que va morir quinze dies després de finalitzar el rodatge. El film va ser guardonat amb dos *oscar*s —a la millor actriu (Katharine Hepburn) i al millor guió (William Rose)— sobre deu candidatures.

Del 23 de novembre al 8 de desembre del 2001

La fauna patrimoni natural de Sud-Àfrica

REPÚBLICA SUD-AFRICANA — ZIMBABWE

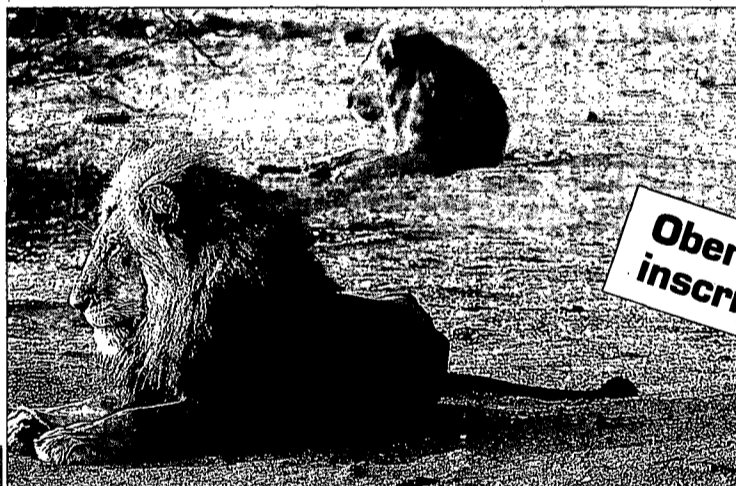
Parc Kruger — Cascades Victòria

A la descoberta dels contrastos més exòtics del món

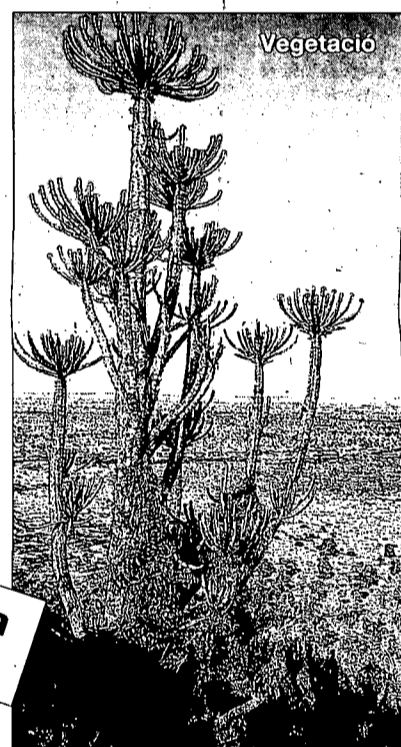

VISITES

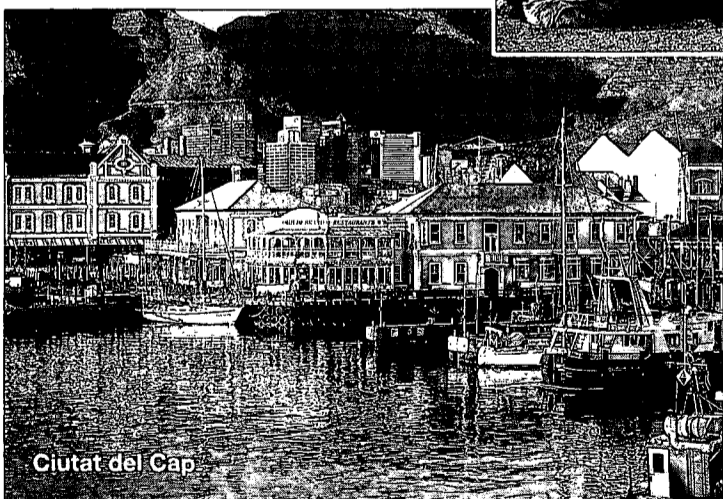
Reserva natural FEATHERBED
 (Patrimoni de la Humanitat)
 Parc Nacional de Tsitskama
 Parc Nacional Kruger
 Coves Congo
 Wildlife Ranch cocodrils del Nil
 País dels Zulús
 Cascades Victòria (Zimbabwe)
 Creuers i tren de vapor
 Combinat amb safaris de gran turisme

**Oberta la
 inscripció**

Vegetació

Ciutat del Cap

Demaneu
 informació a:
 Amics de
 Catalunya
 Cristiana,
 c/ Comtes de
 Bell-lloc, 67-69
 tel.
 934 092 700

Costa
 africana

PELEGRINATGES I VIATGES PER AL 2001

**AMB L'ASSISTÈNCIA
 TÈCNICA DE**

MERCATRAVEL S.A.

AVÍS IMPORTANT

L'horari de les nostres oficines
 és de 9 a 1 i de 3 a 6h

«Pena de mort.»

jueus amb vida que van patir múltiples vexacions als camps de concentració per ensenyar als nens i joves «el valor de la tolerància» i perquè l'holocaust no quedi reduït a «una nota a peu de pàgina de la història».

Esperances truncades

En els últims anys la cinematografia espanyola ha abordat de manera molt rigorosa una situació que afecta directament la societat occidental: el món de la immigració africana i tot el que comporta (marginalització, problemes legals i condicions de treball ínfimes). A *Las cartas de Alou*, dirigida per Montxo Armendáriz el 1990, es reflecteix amb versemblança les circumstàncies difícils amb què es troba aquest col·lectiu, explicades des de la perspectiva dels qui les pateixen. El racisme i els obstacles per aconseguir la integració social són dues qüestions claus que Armendáriz planteja en to de denúncia.

Saïd, realitzada per Llorenç Soler el 1998, explica la història d'un jove marroquí de vint anys (interpretat per l'actor Noufal Lhafi) que decideix abandonar el seu poble natiu i emigrar a Europa a l'espera que la deessa fortuna l'ompli de dons. Creuar l'estret de Gibraltar en una passera, de nit, és la seva primera experiència desagradable dins d'una odissea —caracteritzada per un cúmul d'esperances truncades— que només ha fet que començar.

Un cop a Barcelona, on l'espera el compatriota que el va engrescar a emprendre aquesta aventura, el desencís envairà l'estat ànimo de Saïd en descobrir les poques possibilitats que té per prosperar i trobar una feina digna. Vendre catifes pel carrer o recollir maduixes al camp seran algunes de les ocupacions del jove immigrant en el seu períple barceloní. Ben aviat s'adona de la vida penosa dels immigrants il·legals, ja que sense documentació se li tanquen gairebé totes les portes. Rebuig i menyspreu són dues actituds amb què haurà d'aprendre a conviure. Testimoni i víctima de la intolerància de la societat i particularment dels *skinheads*, el protagonista trobarà també amics que l'ajudaran.

El guió de la pel·lícula, basat en la novel·la *La aventura de Saïd*, de Josep Lorman, té l'encert de mostrar una Barcelona real, no de cartro pedra, en la qual es parla català, castellà i àrab, tal com passa al barri del Raval, on es desenvolupa bona part de la trama. Llorenç Soler aprofundeix amb saviesa en la psicologia dels personatges tot transmetent al públic una gran intensitat emocional.

Condemnats a l'infortuni

«Les imatges del cinema poden canviar la nostra mirada sobre el món per així mirar de transformar-lo», afirmava en una entrevista el realitzador Wim Wenders. *El chico de Chaaba* (1997), de Christophe Ruggia; *Cosas que dejé en la Habana* (1997), de Manuel Gutiérrez Aragón; *De todo corazón* (1998), de Robert Guediguian, i *Flores de otro mundo* (1999), de

Iciar Bollain, són altres films que parlen de desarrelament i immigració.

Una de les pel·lícules que millor han sabut denunciar la pena capital és *Pena de mort*, dirigida per Tim Robbins el 1995 i basada en un fet real descrit en el llibre *Dead Man Walking*, de Helen Prejean. L'autora, una monja catòlica que es dedica a l'ensenyament en un dels

barris més marginals de Nova Orleans, contacta amb Matthew Poncelet, un jove condemnat a mort per l'assassinat d'una parella d'adolescents, en les setmanes que precedeixen la seva execució. De mica en mica neix entre tots dos una amistat sincera. La germana Helen es compadeix del noi i, convençuda que s'hi està cometent una greu injustícia, intenta reobrir judicialment el cas i aconseguir una apel·lació que el salvi de morir executat amb una injecció letal. No obstant això, la gravetat dels càrrecs contra Matthew difuminen les esperances de salvar-lo de la pena de mort.

Tim Robbins va explicar durant el rodatge del film que volia explicar aquesta història «des del punt de vista de la compassió, no amb la intenció de linxar moralment ningú». Rodada en diversos escenaris reals de la història, en aquesta pel·lícula l'espectador assisteix, en tota la

L'esmena del «rostre pàl·lid»

Abans eren els amos de prades immenses per on vagaven lliurement, a cavall, caçant bisons. Ara els primers pobladors d'Amèrica del Nord s'aferren a l'únic que els queda: les reserves que l'home blanc els ha deixat. Allà els descendents dels apatxes, dels sioux, dels xeïenes i d'altres pobles amerindis intenten preservar la seva cultura ancestral. Avui dia, quan es multipliquen els crits d'alarma per l'extinció d'espècies animals i vegetals, la contaminació de rius i mars, la creixent desertització del planeta o les conseqüències nefastes del forat de la capa d'ozó, sembla que l'existència d'aquells indis que, abans de fer un atuell de fang, demanaven permís a la mare Terra per remoure l'argila, s'observa des d'una altra perspectiva.

Durant dècades Hollywood va explotar la cara més amarga dels genuïns nadius nord-americans, i els mostrava només com a salvatges sense escrúpols. «El millor indi és un indi mort», sentenciava John Wayne en un dels seus westerns més famosos. Posteriorment sorgiren pel·lícules com *La puerta del diablo* (1949), d'Anthony Mann; *Flecha rota* (1950), de Delmer Daves; *Apache* (1954), de Robert Aldrich; *El gran combate* (1964), de John Ford; *Pequeño Gran Hombre* (1968), d'Arthur Penn; *Un hombre llamado caballo* (1970), d'Elliot Silverstein, o *Gerónimo* (1993), de Walter Hill, que donaria una visió dels pell roja com a éssers humans i no com a enemics a exterminar, tot eliminant de soca-rel el maniqueisme neci amb què havien estat tractats cinematogràficament fins aleshores.

Entre les pel·lícules que reivindiquen la figura de l'indi americà, cal destacar sobretot *Bailando con lobos*, basada en la novel·la homònima de Michael Blake. L'acció passa el 1860, una època de canvis crucials als Estats Units, quan els colons comencen a emigrar cap a l'Oest, concretament als territoris indis. Empès pel desig de conèixer l'última frontera abans que aquesta desaparegui, l'oficial nordista John J. Dumbar (Kevin Costner) demana ser destinat a un lloc en el territori de Dakota, on entrarà en contacte amb els sioux. Allà viurà sol fins que, després del recel inicial de tots dos bàndols, aconsegueix guanyar-se el respecte i la confiança dels indis, als quals coneixerà en profunditat, tot integrant-se en la seva cultura i manera de viure. Dumbar viurà també una història d'amor emocionant amb una dona blanca, adoptada per la tribu quan era una nena.

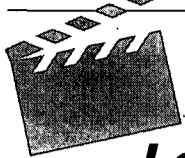

«Bailando con lobos.»

El 1990 l'actor Kevin Costner va debutar rere la càmera amb aquest film, que va sorprendre gratament pel seu hàbil domini del llenguatge cinematogràfic i per la força visual i dramàtica que desprenien les seves imatges. *Bailando con lobos* pot ser considerat com un excel·lent document antropològic sobre els aborígens americans. Costner va haver de posar diners de la seva butxaca per veure el seu projecte fet realitat, ja que tots els grans estudis el consideraven poc comercial tal com havia estat concebut: un western de tres hores de durada i amb gran part dels diàlegs parlats en autèntic idioma sioux (amb subtítols, és clar). El film va ser guardonat amb set oscar (pel·lícula, director, fotografia, guió adaptat, so, muntatge i banda sonora) de les dotze nominacions obtingudes, i va esdevenir un èxit aclaparador a les taquilles.

seva cruesa, al fred protocol d'arrencar la vida a un ésser humà. Unes seqüències punyents que traspuen autenticitat i que el realitzador plasma amb una posada en escena impecable. La interpretació de l'actriu Susan Sarandon en el paper de monja que acut, un mica dubitativa, a la crida

d'ajuda espiritual sol·licitada pel reu, és portentosa. No menys excel·lent és l'actuació de Sean Penn en el paper de Matthew Poncelet. Sarandon va obtenir l'Oscar a la millor actriu, mentre que Penn va ser nomenat a la mítica estatueta com a millor actor. (M.A.C.)

Lourdes Domingo, responsable del Departament de Comunicació de Telespectadors Associats de Catalunya

«Hi ha pel·lícules que ajuden a entendre la realitat que ens envolta»

Telespectadors Associats de Catalunya (TAC) és una associació sense ànim de lucre que va néixer el 1985 a Barcelona. Els seus dos objectius primordials són, d'una banda, garantir el dret dels infants a gaudir d'una educació i d'un temps d'oci de qualitat, i de l'altra, vetllar per l'objectivitat i la transparència de la programació audiovisual. Lourdes Domingo és al capdavant del Departament de Comunicació del TAC. Segons afirma, «el cinema és un mitjà que pot contribuir de manera positiva al desenvolupament i consolidació dels valors a la societat».

—Quin és el potencial del cinema per transmetre valors a la societat?

—Des de la nostra entitat, el TAC, encara que ens centrem bàsicament en la televisió, considerem que el cinema, a més de ser art, és també oci audiovisual. Això és un fet indiscutible. El cinema és una oferta alternativa —potser la més fàcil o directa— a la baixa qualitat que predomina a la programació televisiva actual. Per a la gent que busca qualitat i/o valors en els productes audiovisuals (cinema, vídeo i televisió), el TAC recomana pel·lícules o programes a través de les publicacions que edita. D'aquesta manera s'aconsegueix proporcionar a les famílies un material de base per viure una autèntica escola de valors.

—Quines qualitats ha de tenir un film per aconseguir-ho?

—Una qüestió fonamental és que estigui ben fet, perquè els valors s'han de presentar d'una manera atractiva tant des del punt de vista artístic com tècnic. A més, cal tenir en compte a qui s'adreça la pel·lícula: a un públic infantil i juvenil, o bé a un públic adult. La procedència d'un film és també un aspecte important. No és el mateix una pel·lícula oriental o occidental, ja que la cultura i el *modus vivendi* és diferent. Un film ha de reflectir les reaccions de la naturalesa humana. Hi ha llargmetratges que poden ajudar a entendre la complexa realitat que ens envolta:

El cinema, instrument educatiu

El cinema es fa servir cada cop més a les escoles com a recurs educatiu. A partir de la visió d'una pel·lícula es poden treballar valors a l'aula i alhora potenciar la reflexió i la capacitat crítica de l'alumne. Des del 1999 la junta directiva de la Federació Ibèrica d'Associacions de Telespectadors i Radiooients, entitat a la qual pertany el TAC, va posar en marxa un projecte educatiu que consisteix bàsicament a oferir als pares i als professors instruments per fer un bon ús de la televisió i del cinema. Els mitjans són els següents: *Teleobjetivo*, una publicació mensual on hi ha l'anàlisi valorativa de la programació televisiva i informació sobre pel·lícules d'estrena en cinema i vídeo; *Guia familiar de TV, cine y vídeo*, dirigida als pares dels alumnes; conferències, taules rodones i cinefòrums; una web d'informació actualitzada diària, setmanal i mensual, i tallers (per a infants de sis a dotze anys) i crèdits de síntesi o variables (per a joves de dotze a setze anys) a les escoles. Qui vulgui més informació: TAC, tel. 934 881 757, a/e: info@taconline.net i web: www.taconline.net.

Lourdes Domingo.

Per exemple, hi ha pel·lícules que volen ser tan realistes que arriben a un grau excessiu de pessimisme que les fa inversemblants. Òbviament que la desesperança existeix, però tampoc no és el que impera a la vida real. Sempre hi ha possibilitat per a l'esperança i això s'ha de plasmar d'una manera correcta a la pantalla.

—El cinema pot fer reflexionar les persones sobre la intolerància i la manca de valors que hi ha al món?

—Sí, és un vehicle que pot ajudar. Això no obstant, és difícil que pugui canviar absolutament les nostres actituds. Quan veiem a la gran pantalla les conseqüències de la intransigència, de la manca de llibertat o de la persecució d'un col·lectiu de persones per factors ben diversos com ara l'ètnia, la religió, el sexe o la ideologia, solem pensar: «Quina situació més injusta! Els éssers humans no ens hem de comportar així.» A la vida real, però, costa aplicar tot això. La realitat és molt més complicada del que s'observa

en una pel·lícula. En última instància, és la pròpia persona qui ha de posar en pràctica els hàbits de la tolerància i del respecte.

—La gent està disposada a acceptar aquest vessant del setè art, o bé tan sols pensa a divertir-se quan veu una pel·lícula?

—Depèn. Hi ha una part molt gran del públic que quan va al cinema busca únicament entreteniment, però també hi ha espectadors —i cada cop més— que hi volen trobar —per aquest ordre— valors artístics i humans. *Solas*, del

director Benito Zambrano, es una pel·lícula modesta que va esdevenir el 1999 la gran sorpresa cinematogràfica de la temporada. Va obtenir un gran èxit al nostre país, gràcies sobretot al «boca-orella». Tothom que l'ha vist ha sortit «tocat» del cinema perquè, a part de la seva excel·lència artística, l'ha fet reflexionar sobre molts temes. A ningú no l'ha deixat indiferent. Penso, per tant, que la gent accepta de bon grat films amb missatge.

—Es pot «redescobrir» el món des d'una pantalla?

—Sí, el que passa és que aquesta capacitat de redescobrir-lo té diferents nivells d'aprofundiment segons les edats dels telespectadors. Els nens i les nenes poden aprendre una sèrie de coses i els adolescents i els adults, unes altres. Per exemple, moltes generacions d'infants van descobrir a *Bambi* el dolor per la mort, per l'absència de la mare.

Reportatge:

Miquel Àngel Codina

Films significatius pels seus valors

- **El abuelo**: relacions familiars i lleialtat.
- **Estación Central de Brasil**: drets humans i drets dels infants.
- **El sabor de las cerezas**: esperança i necessitat de ser escoltats.
- **La vida és bella**: respecte a la persona, no-discriminació i valor redemptor de l'amor familiar.
- **Gattaca**: valor únic de cada persona sense cap condicionament genètic.
- **Solas**: respecte a la vida humana i valor de l'amistat sense barreres d'edat.
- **Un mundo a su medida**: amistat i respecte entre persones molt diferents.
- **Los miserables**: necessitat d'una sego-

«Solas.»

na oportunitat i generositat envers les persones sense tenir en compte la seva condició social.

- **El caso Winslow**: sinceritat i confiança en el proïsme.
- **Una historia verdadera**: recerca de la reconciliació personal i capacitat d'escoltar els altres.
- **Ana y el rey**: intercanvi personal entre cultures gairebé oposades.
- **Los primeros amigos**: recerca de Déu com a camí per ser generosos amb els amics i acceptació de les diferències amb un mateix.
- **El bola**: família, no-violència domèstica i amistat.

Vaticà

església en el món

El Sínode reflexiona sobre el bisbe que convé per al món d'avui

■ Bisbes de tot el món s'autoanalitzen a Roma

ROMA.— Necessitem bisbes servidors, esperançats i oberts al diàleg amb els seus diocesans. Aquests són els trets que emergeixen en les primeres sessions del Sínode de Bisbes que reuneix gairebé tres-cents prelats d'arreu del món a Roma fins al 27 d'octubre.

Una vida espiritual forta és indispensable per ser un bon bisbe. Així ho reconeixen els 247 participants a la desena Assemblea General Ordinària del Sínode de Bisbes, centrada en el rol del bisbe avui. Les assemblees anteriors havien tractat el tema del laïcat, el sacerdoci i la vida consagrada. «Ara, i com a últims, ens toca a nosaltres, els bisbes», va afirmar en la presentació el secretari general, el cardenal Jan Pieter Schootte.

En l'homilia de la missa inaugural del

episcopats; a tall d'exemple, un bisbe va explicar —sense citar-ne detalls— que hi ha xifres inquietants que denoten que una gran majoria de catòlics no creu en la presència real de Jesucrist en l'Eucaristia.

Pel que fa a l'edat de jubilació dels bisbes, en la consulta prèvia feta a totes les conferències episcopals del món, no ha sorgit cap demanda d'augmentar-la

(actualment està fixada a 75 anys). Els bisbes de l'hemisferi sud demanen en tot cas que es puguin jubilar abans, als 70 o fins i tot als 65 anys, ja que per motius climàtics l'esperança de vida és menor.

Els bisbes es reuniran diàriament fins al 27 d'octubre, sempre amb la presència del Papa, i tenen un màxim de vuit minuts per a les seves intervencions en què aborden temes com la globalització, el diàleg interreligiós, la defensa de la vida o la relació del bisbe amb els preveres de la seva diòcesi.

Per què un Sínode de Bisbes?

El Sínode és una institució permanent creada per Pau VI en resposta als desitjos dels pares del Concili Vaticà II per tal de mantenir viu l'esperit conciliar. L'etimologia del mot ens remet a *sin* (junts) i *odos* (camí), un caminar junts. El Sínode és

El Papa, a la missa inaugural del Sínode.

«El Papa va advertir que els bisbes estan cridats a fer un examen sobre l'actitud que pren l'episcopat vers els béns terrenals»

Sínode, el Papa va advertir que els bisbes estan cridats a fer un examen sobre l'actitud que pren l'episcopat vers els béns terrenals i l'ús que en fa. El Papa va fer així una crida a la pobresa evangèlica. Un dels reptes que encaren els bisbes és la necessitat de fer conèixer la fe als mateixos creients. El poc coneixement dels catòlics sobre els continguts de la fe és una preocupació dels membres de tots els

una trobada religiosa en què els bisbes, juntament amb el Sant Pare, tenen l'oportunitat de conèixer-se, compartir, intercanviar informació i buscar solucions pastorals amb validesa universal, tot tenint en compte les particularitats locals. El Sínode és un concili en miniatura que combina metodològicament anàlisi i síntesi segons una dinàmica de retroalimentació que permet anar treballant sobre les propostes. El Sínode té la tasca d'ajudar el Papa en el govern de l'Església universal donant-li consell. Per al Papa, el Sínode és «una expressió particularment fructuosa i un instrument de la col·legialitat episcopal». La col·legialitat és una nota dominant i necessària en el procés. Pel que fa a les propostes, es demana que tinguin universalitat, actualitat i urgència, rellevància pastoral i sòlida base doctrinal i executabilitat, és a dir, que es puguin dur fàcilment a la pràctica.

Presència espanyola

La Conferència Episcopal Espanyola està representada pels cardenals Rouco i Carles i per l'arquebisbe Sebastián. També hi participen, escollits directament pel Papa, el bisbe d'Alcalá de Henares, Jesús E. Català, i Mons: Justo Mullor, president de la Pontifícia Acadèmia Eclesiàstica, així com el prelat de l'Opus Dei, Javier Echevarría. Per part de la cúria romana hi interveuen el cardenal Eduardo Martínez Somalo, prefecte de la Congregació dels Instituts de Vida Consagrada i de les Societats de Vida Apostòlica i l'arquebisbe Julián Herranz Casado, president del Pontifici Consell per a la Interpretació dels textos legislatius de l'Església. Pel que fa als religiosos, hi pren part Aquilino Bocos Merino, superior general dels Missioners Claretians. La representació espanyola en els àmbits dels auditors inclou els professors Jesús Castellano, Cándido Pozo i José Ramón Villar. Entre els auditors hi ha Antonio Bravo, Jesús María Lecea i Jesús de las Heras com a responsable d'informació.

ARMÈNIA

La visita papal a Armènia, «projecte ecumènic»

EREVAN.— Armènia era la darrera etapa del viatge papal que va portar Joan Pau II a aquest país i a Kazakhstan. A Armènia, el Papa va demanar perdó per les faltes comeses pels creients en Jesucrist contra la unitat dels cristians. El Bisbe de Roma va entonar el seu *mea culpa* en un moment històric per a Armènia: la missa que va celebrar en ritu llatí per a catòlics i cristians apostòlics armenis al «gran altar» del jardí d'Etchmiadzin, residència de l'Església apostòlica, separada de Roma des de fa mil cinc-cents anys. El Papa va prometre a l'Església apostòlica armènia, durant l'homilia, que, en cas

d'arribar a la comunió plena catòlica, Roma respectarà la tradició antiquíssima del primer poble cristià de la història. Per a Joan Pau II la visita a Armènia ha estat una mena de «projecte ecumènic» en el camí vers la unitat plena amb les Esglésies ortodoxes: «Hem d'esforçar-nos per no crear divisions i no acusar-nos recíprocament i per demostrar més bé que ens estimem.»

El patriarca apostòlic Karekin II i el Pontífex van signar una declaració conjunta en què afronten l'escenari mundial d'inicis de mil·lenni en la seva globalitat: «Especialment avui, la complexitat i els

canvis de la situació internacional requereixen optar entre el bé i el mal, entre la foscor i la llum, la humanitat i la inhumanitat, la veritat i la falsedat.» El document constata que «els actuals desafiaments del dret, de la política, de la ciència i de la família toquen l'autèntic sentit de la humanitat i de la seva vocació. (...) Constitueixen una crida per als cristians d'avui a donar testimoni de la veritat malgrat que impliqui el risc de pagar un preu elevat. Aquest testimoni serà més convincent si tots els deixebles de Crist professen plegats l'única fe i guareixen les ferides de la divisió entre ells». (Zenit)

Miriam Díez i Bosch

COSM PRIMERA AGÈNCIA MATRIMONIAL DE CATALUNYA

La cerca de parella requereix les màximes garanties.
Més de 25 anys d'experiència.
Dirigida per Psicòloga col·legiada.
Garantia JAC Generalitat de Catalunya.
Informi-se'n gratuïtament i sense compromís, el nostre equip de psicòlegs li dirà si pot ajudar-lo/la.

COSM, c/ Balmes, 64, 3r 2a (xamfrà c/ Aragó)
08007 Barcelona
Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
<http://www.agenciamatrimonial.com>

VATICA

Primera videoconferència mundial sobre Jesucrist

ROMA.— El 29 de setembre del 2001 passarà a la història com un dia decisiu per a l'anunci de l'Evangelí als mitjans de comunicació: teòlegs dels cinc continents davant de milers de persones connectades per videoconferència van discutir sobre Jesucrist. Ha estat la videoconferència mundial més gran feta fins ara i constitueix l'inici d'un seguit de cursos per a preveres oferts per la Congregació per al Clergat. Hi van intervenir tretze teòlegs que van ser vistos i escoltats per milers de persones aplegades en centres d'estudi de Roma, Madrid, Nova York, Bogotà, Abdiján, Johannesburg, Taipei, Manila, Samoa, Sydney. El debat, a més, va poder ser seguit en directe a través d'Internet. (Zenit)

Un nou document considera legítim el trasplantament d'animals a humans

ROMA.— La Santa Seu ha fet públic un document de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida titulat *La perspectiva dels trasplantaments d'òrgans d'animals a éssers humans. Aspectes científics i consideracions ètiques*. Va intervenir en la presentació Mons. Elio Sgreccia, vicepresident d'aquest organisme, que va afirmar que «el document vol ser una resposta i una contribució a les decisions futures en matèria d'aquesta mena de trasplantaments que, en qualsevol cas, tindran certament una valència mundial». El text analitza diverses qüestions de fons (científiques, filosòfiques, antropològiques), entre elles l'«ètica de l'ús dels animals per millorar la supervivència i el benestar de l'ésser humà». Entre d'altres coses, el document assenyala que «Déu ha posat els animals juntament amb les altres criatures no humanes, al servei de l'home, perquè pugui, fins i tot a través seu, aconseguir un desenvolupament integral». Mons. Sgreccia va recordar així mateix que el document de la Pontifícia Acadèmia respon a una petició del Consell d'Europa, que va sol·licitar una opinió sobre el tema de totes les confessions religioses. «És important subratllar que es tracta d'un tema que cal abordar amb una gran cautela», va afirmar el prelat. (N.E.)

Indonèsia

Líders religiosos demanen no emprar la religió com a arma

Comunicat conjunt de cristians i musulmans

DJAKARTA.— Destacats líders religiosos musulmans i cristians d'Indonèsia, el país amb el nombre més gran de fidels islàmics, exhorten a no emprar la religió com una arma política. Els representants de totes dues religions han signat una declaració en què demanen que no es confonguin accions terroristes i religió.

La declaració ha estat signada per vint-i-cinc representants religiosos entre els quals hi ha el líder musulmà Hasym Muzadi, president del consell dels ulames, el cardenal Julius Darmatmaja, arquebisbe catòlic de Djakarta, i altres líders cristians i de diverses associacions.

Els firmants qualifiquen el que va passar als Estats Units de «tragèdia humana que ha desvetllat un crit de simpatia des de tots els angles, sense tenir en compte les diferències de religió o de creença». Expressen el seu profund rebuig per aquests «actes de violència», independentment de qui en siguin els autors, i donen suport «a tots els esforços que es facin contra totes les formes de terrorisme perquè en realitat el terrorisme busca aconseguir els seus objectius emprant mitjans que contravenen els valors religiosos i humans».

Els líders religiosos sol·liciten també que no s'arribi a un veredict «sobre l'Afganistan o Osama Bin Laden abans que no hi hagi proves clares que siguin acceptades per les institucions de justícia,

La major part de refugiats afganesos són dones i infants.

Ajuda de Càritas als refugiats afganesos

Càritas Internacional ha llençat una iniciativa especial en suport de projectes de solidaritat de Càritas Pakistan, que en aquests moments ha d'afrontar l'acollida de centenars de milers de refugiats procedents de l'Afganistan. El secretari general de Càritas Internacional, Duncan McLaren, ha anunciat que, en col·laboració amb la seva filial pakistanesa, aquesta institució d'ajuda de l'Església catòlica coordinarà activitats adreçades a atendre aquesta nova urgència i a cercar finançament. Vuit metges de Càritas a Europa i Amèrica, amb experiència en la gestió de crisis humanitàries, ja han estat enviats al Pakistan. Bona part d'ells estan especialitzats en el suport clínic a les dones i infants, que constitueixen la part més nombrosa dels refugiats.

ja sigui dintre o fora dels Estats Units». També subratllen que aquestes evidències ajudaran a distingir clarament entre accions terroristes i religió. I demanen que un atemptat terrorista no esdevingui l'ocasió per atacar tot un país.

Dos dies després d'aquesta declaració, el Papa tornava a recordar els esdeveniments de l'11 de setembre i proposava resar durant el mes d'octubre la pregària mariana del rosari per la pau i la fi del terrorisme. (Fides)

ITALIA

La Comunitat de Sant Egidi convoca una nova trobada per la pau

ROMA.— Entre el 3 i el 4 d'octubre la Comunitat de Sant Egidi va convocar una cimera islamocristiana després dels atemptats terroristes contra els Estats Units. La iniciativa responia a una necessitat urgent de «trobar camins de diàleg i col·laboració entre homes de religió, amb l'objectiu de disipar tota temptació de contraposició i de violència, que corre el risc de crear profundes divisions i de posar en perill l'estabilitat mundial». A la cimera van participar nombroses personalitats de les Esglésies catòlica, ortodoxa, luterana, metodista i personatges rellevants del món islàmic. El cardenal

Carlo Maria Martini, arquebisbe de Milà, va insistir en la necessitat que es faci un esforç a favor de la pau sense deixar-se arrossegar per l'espiral de venjances, que només genera més violència. De la seva banda, Yusuf al Qaradawi, fundador de l'Organització de Drets de l'Home, va defensar que cap musulmà compromès amb la religió podia cometre un acte terrorista i va demanar a Occident que s'alliberi «de l'esperit de croada, de la por a l'islam, al qual considera una amenaça, ha de desfer-se del seu complex de superioritat que el porta a mirar el món amb ulls de patró». (C.C.)

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
932 047 111 i 932 805 683

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
BONAPLATA, 42, 1º, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

COL-LABORA FENT-TE'N SOCI

SÍ A LA VIDA, DESITJO REBRE EL BUTLLETÍ INFORMATIU PRO-VIDA

Nom

Adreça

Població

Província

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA - Bonaplata, 42, 1r, Tel. 204 71 11 08034 BARCELONA

Paul Soukup, jesuïta i professor de Tecnologia de la Comunicació i de Noves Tecnologies a la Universitat de Santa Clara (Califòrnia)

«Els teòlegs estudien el text i simplement no entenen els altres mitjans»

En els darrers anys Paul Soukup ha centrat la seva atenció en els cursos sobre tecnologia i comunicació. Actualment imparteix classes a la Universitat Gregoriana a Roma, com a professor convidat. L'ús de les noves tecnologies en la comunicació religiosa i els seus efectes són alguns dels camps d'investigació d'aquest jesuïta.

—Els teòlegs no tenen massa interès en la comunicació. Vostè és una rara avis?

—Hi ha un creixent interès en comunicació entre el cos dels teòlegs, tot i que jo no em descriu com a teòleg pur i dur. La meua trajectòria desmenteix el tòpic. Vaig fer el màster de *Divinity*, en especialització de Teologia, un altre màster en Teologia i el que anomenem PhD en comunicació. També tinc l'especialització en Sagrada Escripura, concretament en hermenèutica. Així he combinat tots dos mons.

És positiu que als EUA hi ha un petit però creixent nombre de teòlegs que prenen en consideració la comunicació. Durant set anys, un grup de l'Associació Teològica (Catholic Theological Society), liderat per Bob Bonnot i Francés Plod, es reuneix anualment i dedica una secció específica a comunicació i teologia.

En altres grups com els protestants és semblant. Cada cop hi ha més atenció a aquest sector, tot i que no és considerat prioritari.

—Per què afirma que els catòlics estan més interessats que els altres cristians en comunicació?

—Penso que és així, almenys en el meu context, el dels Estats Units. En àmbit universal també: l'Església catòlica, amb documents com *Communio et progressio* (1971) o *Aetatis novae* (1992) demostra que té un gran interès en la comunicació. En el món protestant, als Estats Units, l'atenció ve de la mà dels televangelistes. Molta gent de l'àmbit protestant va pensar que això era positiu i va iniciar la reflexió teològica per defensar-ho, tot i que alhora hi havia qui pensava que era nociu. Entre els protestants, l'interès per la comunicació és més pràctic i menys teològic que entre els catòlics.

—Per què els teòlegs no es prenen seriosament els mitjans de comunicació?

—No he fet cap recerca per comprovar-ho, però la meua opinió és que la teologia tal com la coneixem històricament està basada en el text. El primer és l'estudi del text bíblic, els pares de l'Església, els concilis... la Teologia se centra en la interpretació del text escrit. L'èmfasi ha estat aquí, els teòlegs estudien el text i simplement no entenen els altres mitjans. No hi posen atenció i no sembla que l'audiovisual els interessi. En canvi, fa quatre-cents anys, hi havia expressions teològiques en l'arquitectura, l'art... Ara hi ha poc art religiós que expressi la

teologia. Tenim el text. Els teòlegs estan divorciats del món visual i per això no tenen sentit de la imatge, només consideren allò que està escrit.

—Com posar-hi remei?

—Cada teòleg pot ser un expert en el seu tema i mirar la televisió, anar al cine... i aportar aquest interès al seu camp. Quan vaig treballar amb l'*American Bible Society* en un projecte multimèdia, teníem grups de teòlegs, alguns de sistemàtics, i aquests homes i dones van adonar-se que per fer el missatge teològic vàlid, necessàriament havien de posar les seves experiències en comú. Vam unir els teòlegs amb els productors de cinema en un diàleg interessant que va donar fruits molt positius. Hem traduït la Bíblia als nous mitjans perquè estem convençuts que no hem de perdre l'oportunitat que ofereix la tecnologia.

—On es veu l'interès dels catòlics per la comunicació?

—En els documents és prou evident, i el Papa mateix n'és un bon exemple. Quan viatja deixa una empremta enorme entre la gent, sobretot entre els joves. A Milà el cardenal Martini té un programa setmanal a la televisió, així com molts altres prelatos. Un dels nostres bisbes dels Estats Units sempre repeteix que és part del seu deure pastoral mirar la televisió. I no només mirar, sinó participar-hi sempre que hi hagi l'oportunitat.

Hi ha algunes persones conscienciades, el desig de l'Església per fer-hi més coses hi és, el problema és que no sap com posar-s'hi.

—Els bisbes fugen dels mitjans de comunicació.

—Malauradament, alguns bisbes joves no veuen la importància de la comunicació. Per sort, la situació va millorant.

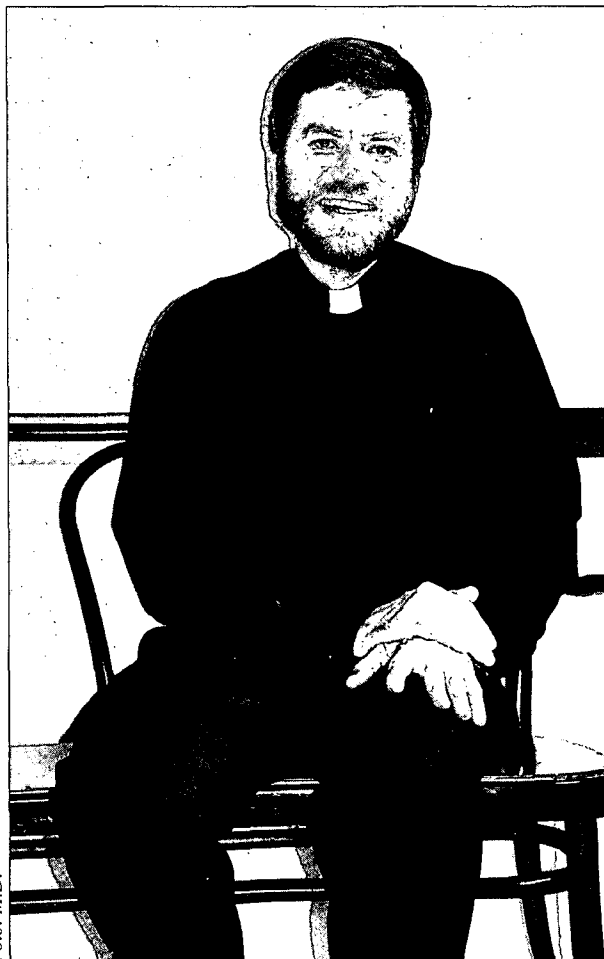

Foto: M.D.

Paul Soukup a la Universitat Gregoriana, on imparteix cursos com a professor convidat.

Vaig oferir un seminari sobre Internet en una de les trobades de la Conferència Episcopal dels Estats Units i hi van assistir 150 bisbes, de totes les edats. És una dada significativa; als tallers de televisió, ràdio o premsa n'hi havia només una trentena. Això demostra que l'interès hi és. Veuen que és important, però no saben què fer.

—Sempre es prioritzarà la creació d'un hospital o una escola a la d'un mitjà de comunicació?

—L'Església esponsoritza hospitals, escoles, programes educatius... amb part d'aquests recursos es podrien pagar moltes iniciatives comunicatives. Els mitjans no són el número u de l'agenda. I el que

passa amb ells és que a vegades no donen resultat immediat. Si això passa en un altre àmbit pastoral, ningú no diu res. Però si es tracta de la televisió, llavors es lamenten que hi ha una pèrdua de diners. Cal saber que es fan coses que no tenen èxit però intentem dir als responsables que això passa sempre, altres programes en tenen i els números surten, cal continuar intentant-ho. Als Estats Units, a la Jornada Mundial per les Comunicacions Socials es recullen uns dotze milions de dòlars, que no és una gran xifra. Sis milions van a les diòcesis per a projectes mediàtics locals i els altres sis es destinen a la Conferència Episcopal. Amb aquesta suma es duen a terme moltes iniciatives. Per exemple, comença a ser estratègic el fet de produir petites emissions de pocs minuts per a la televisió. Interessa que l'Església sigui present als mitjans, especialment a la televisió.

Posteriorment ja es veurà com pot influir en el tipus de programes tenint un periodista interessat en temes eclesials... d'entrada cal ser-hi.

L'ABC (*American Broadcasting Company*) està preparant un programa sobre sant Pau. En aquest cas, no és l'Església que ha de posar el capital, sinó assessorar, ser-hi present... això és vital. Es poden fer coses religioses sense ser pròpies i l'Església pot influir-hi sense haver de pagar diners, però ha de saber fer-ho. Ha de voler parlar amb els periodistes i oferir informació a qui la demani.

Miriam Díez i Bosch

SUISSA

Els bisbes ratifiquen la seva posició a favor de la vida

GINEBRA.—Els bisbes de l'Església catòlica a Suïssa van emetre un comunicat que aclaria els «malentesos» i «falses interpretacions» amb què va ser acollida una altra declaració seva (del 5 de setembre passat) relativa a la defensa de la vida. El missatge del 5 de setembre va ser publicat amb motiu del proper referèndum en el qual els ciutadans decidiran sobre la legislació relativa a l'avortament que el govern suís ha anunciat per al proper estiu.

En aquest text, els pastors cridaven tots els creients i homes i dones de bona voluntat a «treballar activament per una protecció més gran de la mare i del nen per néixer». Segons la declaració, «l'Estat no es pren prou seriosament la protecció de la vida humana naixent, i delega absolutament la protecció

d'aquesta vida a la única responsabilitat de les dones implicades o dels metges, sense proposar una ajuda suficient a les dones en dificultats».

Amb tot, contràriament a allò que alguns sectors van voler interpretar, el document «no donava —com es llegeix en l'actual comunicat— cap indicació de vot». Els bisbes van aprofitar l'ocasió per fer una crida a tots aquells que treballen en la defensa de la vida a unir-se contra la mentalitat avortista. «Junts —indiquen els prelatos— és possible enfrontar-se a la cultura de mort i llançar una reflexió seriosa sobre mesures reals a favor de la família, i en conseqüència, posteriorment, d'una llei que no permeti l'avortament i sigui aplicable i respectuosa amb els valors humans fonamentals.» (N.E.)

Espanya

Mons. Amigo reflexiona sobre la immigració

■ La seva darrera carta pastoral es titula «La mateixa llei ens empara»

SEVILLA.— L'arquebisbe de Sevilla, Carlos Amigo, ha escrit una carta pastoral titulada *La mateixa llei ens empara*, amb motiu de la Jornada Pontificia de les Migracions, en què critica les condicions «infrahumanes» en què els immigrants arriben a les costes andaluses i on recorda «els anys en què no pocs espanyols van haver de viure aquesta situació».

El prelat manifesta que tant ells com les comunitats d'acollida «som de la mateixa raça i família de Déu, i cap no pot considerar-se superior», alhora que aposta perquè la societat s'adoni que «al lloc on arriben se'ls necessita perquè per al país receptor molts d'aquests emigrants resulten, d'alguna manera, rendibles». Segons l'arquebisbe, «rere d'aquestes persones hi ha una història de patiment, de gana, d'indigència, d'impossibilitats davant del que és just i legítim, d'aspiracions sense esperança de poder realitzar-les un dia. Van venir perquè a casa seva, si en tenien, no hi podien viure, o perquè volien fer-ho amb un benestar i

una seguretat més gran».

Mons. Amigo denuncia el «rebuig i marginació» que els immigrants troben a la societat, on se'ls considera «poc menys que com una perillosa invasió de pobres», mentre la ciutadania «tendeix a no assenyalar-se com a racista o xenòfoba, tot i que els comportaments excloents respecte dels immigrants siguin més que evidents». Sobre el paper de l'Església en aquest tema, destaquen els programes d'atenció

Els immigrants es juguen la vida creuant l'estret.

enedegats per Càritas diocesana i l'obligació que tot cristià té d'interessar-se per allò que afecta la persona de l'immigrant.

«Aquest problema no es superarà amb murs i filats, sinó amb la justícia i el dret», assenyala l'arquebisbe, per la qual cosa demana un examen de consciència «per veure si allò que ells necessiten, allà els va ser arrabassat». La carta acaba fent una crida a una «legislació justa i adient, i una generosa i eficaç política, tant en el país d'origen com en el receptor», que, a judici seu, s'hauria d'acompanyar d'un «canvi de mentalitat a favor de nous comportaments basats en la integració». (C.C.)

El bisbe de Bilbao visita els seus missioners a Angola

BILBAO.— El bisbe de Bilbao, Ricardo Blázquez, ha visitat els missioners de la seva diòcesi que col·laboren pastoralment amb Angola. Les impressions d'aquesta visita han estat reflectides en una carta pastoral en què subratlla que Angola és un país molt ric, però que els recursos disponibles es «malbaraten a la guerra (...), la gent passa literalment gana i no té el més elemental». Mons. Blázquez dona a conèixer «un altre contrast que salta constantment a la vista. El de la nostra societat i aquella». També relata l'experiència dels «camps de descol·locats», dels qui s'han vist forçats a desplaçar-se tot fugint de la guerra.

Els missioners de la diòcesi de Bilbao atenen dues parròquies, amb tots els serveis d'educació, pastorals, litúrgics, socials, sanitaris. Mons. Blázquez destaca que la col·laboració de religioses i seglars és molt àmplia. Els nens van en massa a la catequesi i l'ajuda dels uns envers els altres és admirable. També hi ha actualment un considerable despertar de vocacions per al sacerdoci i la vida consagrada. «Enmig de les greus i urgents necessitats de tot ordre, de pau i de pau, de vestit i habitatge, de salut i educació, d'amor i d'esperança, hi ha moltes persones que gasten la seva vida com a lliurement admirable. (...) Hi ha ferment de bondat i esperança. No és estrany que diguin els missioners que una vegada que Àfrica ha entrat en la persona, ja no en surt mai.» (C.C.)

FRANÇA

Edició anual de l'Aplec de Font-Romeu

FONT-ROMEU.— Amb motiu de la festa de la Nativitat de Maria se celebra cada any l'Aplec de la Mare de Déu de Font-Romeu, que ha esdevingut des de fa uns anys el tret de sortida del curs de la diòcesi de Perpinyà. Enguany la festa ha tingut com a protagonistes els diaques permanents de la diòcesi, que fan un equip de setze homes casats. Gilbert Lafforgue, animador del grup diaconal, va declarar que «el bisbe desitja que el ministeri de diaca permanent creixi perquè pensa que és una necessitat per a la diòcesi. Per això era bo que se'n parlés en el marc de l'aplec». La trobada va començar amb una multitudinària missa de campanya amb l'assistència de més de 2.000 persones, durant la qual Mons. André Fort va subratllar la crida universal a la santedat expressada a través de l'amor a Déu i als altres: «Un cor que estima és un cor que serveix; la fe i l'amor són el cor del servei cristià.» Amb aquesta afirmació posava el marc de la tasca confiada als diaques, que va definir com

a «portadors d'una crida que ve de l'Església».

Els assistents van poder participar en quatre seminaris simultanis que presentaven les àrees de treball dels diaques: el món de la salut, el de l'ensenyament, el del comerç i el medi rural. En el torn de preguntes-respostes conjunt, el bisbe de Perpinyà va aprofitar per animar els laics a comprometre's en la pastoral de les parròquies. Concretament va manifestar el desig que a cada comunitat es constituïssin Equips d'Animació Parroquials per sostenir la tasca dels preveres, i que podrien arribar a assumir funcions com la direcció de funerals.

Durant aquest curs s'ordenaran quatre nous diaques permanents, n'hi ha dos en formació i un equip en discerniment. Des de l'any passat l'acompanyament i promoció de la vocació diaconal ha rebut un impuls molt important a la diòcesi, entre altres raons, per la manca de sacerdots que a Perpinyà és molt notable. (G.F.)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.**
Àsia i Oceania: 39.100 ptes.
Missioner **Missionera**
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu Domiciliació bancària

Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA

Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Carta Dominical

Nou curs i fe en la transcendència**Ricard M. Carles**

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Comencen de nou moltes coses en aquestes setmanes de principi d'un nou curs. Amb quin ànim l'iniciem? La fe no és aliena a aquest plantejament, ja que la vida humana en si mateixa és limitació. Si el fet d'avançar en el viure no fos res més que un avanç cap al seu límit, viure per morir, això seria viure per acabar com els animals. I la vida se'ns presenta com a absurda i sense sentit quan la considerem així. Pensar sempre en biologia pura seria incompreensible, perquè tots els actes dels éssers vius estan destinats a un final. En la vida humana operen estructures diferents de les purament biològiques.

La fidelitat en la vida humana no és la fidelitat automàtica d'un gos, sinó que, com a direcció antropològica, conté la fletxa de la transcendència. En ella està arrelada la necessitat de trencar el silenci, de superar la

solitud, de comunicar-se amb la Paraula que ha de ser escoltada. Aquesta dimensió —que porta cap a la transcendència— ha estat anomenada sempre *Fe*. És a dir, la principal dimensió del futur que és la fidelitat sempre ha estat denominada com a fe.

A aquesta fidelitat se li poden oposar les forces instintives. Atès que la llibertat absoluta, mal entesa, estaria representada per la omnímoda voracitat de les forces instintives. Un important problema de la relació intrínseca entre llibertat i autenticitat pot concretar-se en la insistència amb què es fa equivocar el camí a molts joves quan se'ls diu: «Has de ser autèntic; has de ser tu mateix; has de ser sincer.» Aquesta afirmació, que en si mateixa pot ser encertada, no ho és quan —com passa tantes vegades!— significa: «Has de ser pura biologia. Fes tot el que et plagui. No posis cap fre als teus instints.» L'autenticitat, com vam dir fa unes setmanes, pertany als estrats més profunds de l'home i no als seus estats anímics superficials, encara que siguin insistents.

«En l'àmbit dels instints —diu el Dr. López Ibor—, tots els éssers humans s'assemblen entre ells. I allò que diferencia unes conductes instintives de les altres és el que hi ha en els instints d'empremta espiritual, i per tant no instintiva». És a dir, a major domini de l'instint, menor personalitat lliure i diferenciada dels altres, perquè la diferència rau en la diferent forma de viure i aquesta depèn més de l'espiritualitat que dels instints.

La veritable vida consisteix en la recerca d'una autenticitat. Però això està condicionat per la fidelitat a quelcom que està més enllà de nosaltres. Aquest més enllà fa referència al futur, però també a Aquell de qui depèn la nostra existència i la nostra capacitat de fidelitats profundes que realitzen el nostre ésser autèntic.

És a dir, el més enllà de nosaltres fa referència a la transcendència. I la nostra dependència de la transcendència no és banal ni negativa, perquè de la frustració, i per tant de l'angoixa, n'és alliberat l'home per la fe en Déu, en un Déu que li concedeix la vida i la llibertat i, el que és més important, l'existència de la Gràcia actuant sobre ella.

Perquè es parla molt de l'angoixa i sovint s'atribueix a la tecnificació de la vida o a la seva agitació. «Atribuir l'angoixa als problemes de la vida quotidiana —diu el Dr. López Ibor—, en un moment en el qual la tècnica fa desaparèixer molts problemes, és un mecanisme de defensa, com els dels neuròtics quan es veuen compel·lits a una fòbia o a una obsessió per escapar de l'angoixa». I continua dient: «L'angoixa de l'home contemporani és una angoixa antològica. Mai no ha estat tan veritat com ara l'expressió del *Deus absconditus*; però no és Déu qui s'amaga, sinó l'home qui s'amaga de Déu. D'aquesta manera, l'home sent més profundament la seva frustració radical, malgrat tots els progressos. El progrés el fa sentir responsable davant la Història, però es nega a sentir-se responsable davant Déu.»

Paraula i vida

L'Església, misteri i institució**Lluís Martínez Sistach**

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Sovint es tendeix a considerar l'Església com una societat semblant a les altres que existeixen en el món. D'aquesta manera es fa de l'Església una lectura inadequada, perquè no es considera ni es valora dimensions peculiars del poble de Déu. L'Església és una comunitat essencialment distinta de la societat civil.

El Concili Vaticà II va dedicar un document preciós a l'Església. Aquest document va presentar-nos la relació existent entre el «misteri» i la «institució» de l'Església. La lògica del Concili no va partir de la realitat sociològica. Aquest camí hauria estat molt equivocador, perquè no s'hauria atès el fet que l'Església té Jesucrist com a fundador i que la seva font última és la Trinitat santa. Així apareix també en el document conciliar sobre l'activitat missionera, quan diu que l'Església «té el seu origen en la missió del Fill i de l'Esperit Sant segons el disseny de Déu Pare».

No hi ha oposició ni separació entre la comunitat de fe, d'esperança i de caritat i l'estructura visible de

l'Església; entre la societat dotada d'organismes jeràrquics i el Cos místic de Crist; entre el grup visible i la comunitat espiritual. L'Església terrenal i l'Església enriquida de béns celestials no han de ser considerades com dues coses, sinó que formen una única realitat complexa, constituïda per un element humà i un element diví.

Avui parlem sovint de l'Església com a «misteri de comunió». L'Església és certament una comunió en la seva realitat «invisible», per la fe, l'esperança i la caritat arrelades en el cor dels seus membres. Però ho és també en la seva realitat «visible», manifestada en la professió externa d'una mateixa fe, en la vida sacramental i en el seguiment del guiatge dels pastors.

La comunió eclesial té la seva arrel i el seu centre en l'eucaristia. Aquest és el banquet de la comunió i de la comunitat. El baptisme incorpora a un cos edificat i vivificat pel Senyor ressuscitat mitjançant l'eucaristia.

Aquest sacrament és font i força creadora de comunió entre tots els membres de l'Església, precisament perquè uneix cadascun d'ells amb el Crist. Com ens diu el Concili Vaticà II, «en la fracció del pa eucarístic participem realment del Cos del Senyor i ens elevem així a una compenetració amb Ell i entre nosaltres mateixos». Recordem molt bé aquestes paraules de

En la fracció del pa eucarístic participem realment del Cos del Senyor.

l'apòstol Pau als Corintis: «Ja que el pa és un de sol, nosaltres, tot i que som molts, formem un sol cos, i tots, efectivament, participem d'aquest únic pa eucarístic.»

La comunió de l'Església és irradiant. El poble de Déu fou instituït «com a instrument de salvació universal». Per això Joan Pau II, a l'inici del nou mil·lenni, afirma que «fer de l'Església la casa i l'escola de comunió és el gran repte que tenim davant nostre si volem ser fidels al disseny de Déu i respondre també a les profundes esperances del món». La comunió eclesial és per a la missió, perquè l'Església existeix per evangelitzar.

opinió

Punt de vista

Antonio Arias Crespo

Superstició i ignorància

Tombar un saler, veure un gat negre, passar el dècim de loteria pel gep d'un geperut, passar per sota d'una escala i moltes altres ximpleries més formen part de les supersticions populars que molta gent creu a ulls clucs. Lamentable!

A les Sagrades Escripures, aprofundint una mica, un lector curiós pot trobar-hi força situacions on estan presents els falsos profetes. Al Deuteronomi podem llegir: «En tu no hi ha d'haver ningú que faci passar el teu fill o la teva filla pel foc, que practiqui l'endevinació, l'astrologia, la bruixeria o la màgia, cap encantador o consultor d'espectres o endevinaires, ni evocador de morts.» S'entén, si tenim en compte que l'ésser humà de tots els temps i de totes les èpoques, davant d'un món que l'aclapara i, en certa mesura, el fastigueja, té por davant dels esdeveniments o de les situacions que no domina i que depassen les seves pròpies forces. Per això sent atracció per tot el que és màgic, la bruixeria, els sortilegis. I fins i tot es refugia en pràctiques pseudoreligioses.

Això, unit a una formació deficient, ens situa avui, tot just inaugurat el tercer mil·lenni de la nostra era, en una situació d'autèntica i sorprenent atzagaiada, on les cartes astrals, els horòscops, les tiradores de cartes, el tarot —que fins i tot s'anuncia a la premsa i a la televisió— estan presents i desenvolupen un paper important. S'ofereix, com qui no vol la cosa, explicar-te el futur, que «el futur és a les cartes i que X pot interpretar-lo» o que «no perdís l'ocasió de consultar la millor professional de la vidència».

La gent *pica* i fins i tot personatges de la política o de la faràndula consulten els *pitonissos* i les bruixes. Sense anar més lluny, a les grans ciutats hi ha els trilers que enganyen un

dia i un altre els incauts i espavilats que es volen enriquir fàcilment. Això, al marge de la ingenuïtat dels horòscops a les revistes de pa sucata amb oli, amb els seus llocs comuns i obvietats claríssimes.

En el fons, hi ha persones que veuen en aquests nigromants, i en les seves pràctiques, uns tints miraculosos als quals aferrar-se a causa de la seva inseguretat i de les ànsies d'apropar-se a la veritat, que en el fons busquen amb passió encara que per camins equivocats. L'ànsia de felicitat que es

persegueix és tan gran, que qual-sevol cosa desconeguda, amb aparença de remei o de solució, ha de ser acceptada i ben rebuda. Si l'home puntualitza i estableix que la seva voluntat és una cosa que no té res a veure amb la voluntat de Déu, així li va.

A tot això ho anomenem superstició, que no és res més que un costum en el qual, malauradament, a vegades es refugien alguns cristians. Com es pot combatre? El mateix Crist ens va donar un exemple ben singular quan Satanàs li va oferir tot el poder sobré el món i ell el va rebutjar amb un contundent «aparta't, Satanàs, perquè està escrit: al Senyor el teu Déu lloaràs i només a ell li retràs culte».

Amb el seu accent característic i la seva saviesa profunda, hi

ha un proverbi xinès que diu que la superstició és el nom que donen els ignorants a la seva ignorància. I té tota la raó. Creure que pel fet de recórrer a les arts endevinatòries la vida, o les seves perspectives, serà diferent, millor i més agradable, és un gran error. Es creuen els cables i es busca combinar ciència esotèrica i religió, però en realitat no és altra cosa que un contrafaiement de la realitat i de l'ordre, i que, a més, a la fe no li fa cap favor.

La superstició és el nom que donen els ignorants a la seva ignorància.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Si jo canviés

Acabo de rebre el butlletí *Tretze Veus*. Una publicació del Servei de Catequesi, de l'arxiprestat del Moianès, de la diòcesi de Vic. Val a dir que m'agrada molt rebre'l. És senzill i profund. I s'hi endevina la mà constant, pacient i il·lusionada del qui n'assegura la periodicitat. Possiblement no valorarem mai del tot la il·lusió i el treball catequètic de la nostra Església. La catequesi és una realitat notable i important a les nostres parròquies. Sortosament! Són moltes i molts els catequistes que s'hi impliquen. Un bon motiu per donar gràcies a Déu i per valorar el que el Senyor ens va donant. Podem parlar del do de la catequesi, la tasca que, en mots del Papa, és primordial en l'Església.

A la primera pàgina de *Tretze Veus*, d'octubre de l'any en curs, s'hi troben uns pensaments útils, l'autor dels quals és anònim, extrets d'Internet:

SI JO CANVIÉS

Si jo canviés la meua manera de pensar respecte dels altres, em sentiria serè.

Si jo canviés la meua manera d'actuar davant dels altres, els faria feliços.

Si jo acceptés tothom tal com és, sofriria menys.

Si jo m'acceptés tal com sóc, traient-me els meus defectes, com millorarien la meua llar i el meu ambient!

Si jo comprenguéssim plenament els meus errors, seria humil.

Si jo desitgés sempre el benestar dels altres, seria feliç.

Si jo trobés allò positiu en tothom, la vida seria digna de ser viscuda.

Si jo estimés el món... canviaria.

Si jo m'adonés que en ferir, el primer ferit sóc jo!

Si jo criticqués menys i estimés més...

Si jo canviés... el món canviaria.

Desitjo a *Tretze Veus* llargs anys de vida! És un instrument molt bo per mantenir el caliu de la tasca dels catequistes: dur els qui van a la catequesi al coneixement íntim de Crist.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@eresmas.net)

Armènia i el Barça

He visitat dues vegades el barri armeni de Jerusalem, un complex d'edificis al qual s'accedeix per una sola porta i he resat a la seva catedral. Això ho recordava aquests dies en què el Papa ha visitat la nació armènia. Nació i Església, d'alguna manera, es confonen. Celebren els 1.700 anys del baptisme del rei Tiridates III, com a conseqüència de la predicació de sant Gregori l'Il·luminador, la qual cosa va representar l'acceptació del cristianisme per tota la nació, primer cas a la història. Això passava dotze anys abans de l'Edicte de Milà.

Aquesta Església, anomenada Apostòlica, és oriental, però no bizantina, celebra l'Eucaristia amb pa àzim i no afegeix aigua al vi que s'ha de consagrar. Més detalls anecdòtics: la seva muntanya santa és l'Ararat, lloc on va reposar l'Arca de Noè, on va oferir un sacrifici, on va conrear la vinya i on es va emborratxar. La seva separació del tronc central cristià no va obeir a cap baralla teològica, o a la seva rivalitat política. Senzillament: el país estava en guerra amb els perses quan l'any 451 se celebrava un Concili a Calcedònia, no hi van assistir i, com a conseqüència, ni se'n van assabentar, ni ho van acceptar. En aquells temps no eren fàcils ni les comunicacions, ni l'intercanvi de documents teològics. M'explica Sebastià Janeras que Catalunya va tenir una època de bona relació amb Armènia i que el mateix Ramon Llull hi va viure, i va escriure-hi alguna de les seves obres.

El Papa, que ja fa temps que estava interessat per aquesta heroica Església, i que mantenia una bona amistat amb el seu Patriarca, l'ha visitat aquests dies. Recordo que no fa gaires anys ens deien que si no era per motius seriosos no podíem entrar en un recinte herètic o cismàtic. Recordo, i també recorden els meus companys de seminari, la mala cara, i mala nota que em va posar el bon professor de teologia, perquè, en un treball escolar, en comptes d'anomenar adversaris alguns autors, senzillament els anomenava com els que pensen diferent. Dic això perquè s'entengui el gran atreviment que ha tingut Joan Pau II pel fet de viure al domicili del Patriarca armeni-apostòlic, la gran audàcia que ha demostrat quan va celebrar la missa multitudinària en un gran altar del mateix patriarca, que havia estat consagrat per ell el dia anterior. Atreviment i audàcia també de l'altra part.

Plorava d'emoció, i no ho dic per dir, quan seguia per televisió la cerimònia ecumènica. Mentre jo resava amb ells, i admirava els gestos de simpatia i la delicadesa que regnava entre tots dos pontífexs, l'abraçada que es van fer i com s'unien a aquest gest els cardenals i els bisbes de totes dues Esglésies. Coneixia que havien signat una declaració conjunta. Em preguntava davant de tot això: per què les nostres Esglésies estan separades? Vaig pensar-hi i em vaig dir: es van allunyar sense saber-ho, per desconeixement. Ara potser no estem junts pel mateix motiu. Quants catòlics, del clergat i del laicat, s'han unit a aquest acte solemne? Quants coneixen alguna cosa d'aquesta celebració? I en comparació: quants s'han interessat pel resultat del partit del seu equip favorit? La resposta és òbvia. Mentre interessin més els resultats d'una competició esportiva que l'actitud d'unes Esglésies, serà difícil establir una comunió íntima. Que cadascú s'examini.

Notes insignificants

Germà Adrià

Servidors de la comunitat

Des que els caps de setmana vaig a Els Alps cada diumenge vaig a missa a la parròquia de la Immaculada Concepció de la barriada de Sant Feliu d'Hospitalet.

És la meua parròquia. Ja en fa 26 anys. Durant vint anys van tenir de rector Mn. Antonio, un home extraordinari que la va aixecar com a edifici, i com a comunitat cristiana. Tothom l'estimava molt.

Fa cinc anys va venir de rector Mn. Juan Manuel.

I encara que algú el va rebre amb recel, acostumat a la personalitat de Mn. Antonio, Mn. Juan Manuel es va lliurar totalment als seus feligresos. També ha estat extraordinari. En la mateixa línia de lliurament, de servei, d'amistat amb els veïns, d'animació d'activitats... Un rector complet.

Però Mn. Juan Manuel, per poder atendre els seus pares ja grans i malalts, ha hagut de demanar un canvi de parròquia.

Al Full Parroquial del diumenge passat va publicar el seu comiat.

Un escrit sincer com sempre ha estat ell. Entranyable, com sempre s'ha mostrat. Humil.

Hi diu que «va arribar per ser servidor de la comunitat». I realment ho ha estat. De nens i joves, de la gent gran i de reticents a la seva tasca. Servidor de tots i en tot.

Diu que ha gaudit, que ha treballat, que ha patit, que ha resat... Sacerdot per a vosaltres i amb vosaltres.

Un programa perfecte que ha complert a la perfecció.

Després insisteix en tres conceptes: Acció de gràcies: perquè sempre s'ha

sentit encoratjat pels fidels, i perquè el substitueix un sacerdot amb molt de lliurament.

Perdó: que perdona a tothom qui l'hagi pogut molestar. I demana perdó per les vegades que ho ha fet ell.

Esperança: perquè es fonamenta en la confiança en Déu que viurem, ell i nosaltres, un futur en pau.

Acaba demanant que Maria Immaculada ens guï amb el nostre nou rector, perquè continuem construint junts una comunitat viva, acollidora i servicial.

Gràcies, Mn. Juan Manuel.

Malauradament puc participar poc en la vida parroquial, perquè dia i nit sóc a Els Alps i haig d'atendre la gent que ve a parlar amb mi.

Dono gràcies a Déu perquè té cura d'aquesta parròquia. Primer Mn. Antonio; després Mn. Juan Manuel i els seus ajudants jesuïtes el P. Ituarte mort santament i el P. Montovio.

Dono gràcies a Déu per cada missa dominical, en què realment som una família.

Només cal veure la devoció en les pregàries, l'abraçada de pau, les salutacions abans i després de la missa.

Dono gràcies a Déu perquè encara hi ha moltes parròquies en les quals es comparteix no tan sols la fe, sinó la vida. Cada parròquia és com una abraçada de religiositat i d'humanitat.

I demano a Déu que hi hagi molts sacerdots que sàpiguen viure la seva vida de rector com Mn. Antonio i Mn. Juan Manuel. Amb un lliurament total.

Cada missa, una festa senzilla i devota; cada missa, un acte de germanor entre amics-germans.

Que diferent d'aquella parròquia on vaig anar fa unes setmanes: semblava que érem un grup de desconeguts, tothom desconfiava de tothom.

Senyor, concedeix-nos sempre rectors que vinguin com a servidors. Senyor, fes-nos a tots els «parroquians» servidors els uns dels altres.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Punts de vista

Passejava pels carrers de Roma amb dos africans. Els vaig preguntar si tenien cap notícia sobre la guerra. Un d'ells, congolès, em va respondre amb tota espontaneïtat: «Quina guerra?» La seva resposta em va descol·locar i em va fer comprendre que, sovint, veiem el món d'una manera molt parcial. Els mitjans informatius s'han polaritzat tant que sembla que tot es redueix a les Torres Bessones, al Pentàgon i a la possible guerra contra l'Afganistan. Resulta que el Congo encara viu en guerra com molts altres països del món. La guerra del Congo, que no és aliena als interessos d'alguns països de l'hemisferi nord, ha provocat aproximadament uns tres milions de morts només en 32 mesos. Al món, hi continua havent homes i dones de segona classe. Què hauria passat si els avions s'haguessin estibat contra les torres bessones Petrones de Kuala Lumpur, a Malàisia, que són les més altes del món? No hauríem pensat que es tractava d'un problema local i no, com ara, d'un problema mundial?

Jo vaig pujar dues o tres vegades al mirador de les Torres Bessones de Nova York. Em va impactar la bellesa de l'espectacle; la sensació de poder i de riquesa, la velocitat dels ascensors. Sota els peus, milers de metres quadrats de despatxos dedicats als negocis internacionals de primera magnitud. No obstant això, dos anys

abans havia estat a l'abocador municipal d'Antananarivo (Madagascar) i vaig veure que alguns nens obrien túnels per trobar alguna cosa de valor. Són experiències tan contradictòries que amenacen de trencar-te pel mig. El món no és el mateix vist des del mirador de les Torres Bessones, un mirador que avui ja no existeix, o des de l'abocador d'Antananarivo, que encara existeix. No és el mateix veure a casa imatges televisives de nens famolencs des del confort de les nostres butaques que veure el luxe i el malbaratament a través d'un televisor desmanegat per persones assegurades a terra amb l'estómac cargolat de gana. El perill actual i futur consisteix a mantenir la bretxa insalvable entre rics i pobres. El Papa ha reiterat el seu discurs sobre aquesta situació, però la consciència del problema continua sent insuficient. En la pregària de l'Àngelus del 30 de setembre, Joan Pau II va recordar que «la pau no està deslligada de la justícia».

La desesperació dels pobres sempre convertirà en fràgil l'opulència dels rics. Ni tan sols els Estats Units s'han pogut sostreure, tot i la seva proposta de crear un escut antimíssils, a l'acció suïcida de qui prefereix morir matant.

Ningú no podrà entendre tot el que passa si no fa l'exercici d'adoptar l'«altre» punt de vista.

Zoom

Eduard Brufau

Sierra Leone i Angola són dos dels principals productors de diamants, però, alhora, es troben entre les nacions més pobres del planeta. Això s'explica perquè durant anys els beneficis de l'extracció de diamants s'han destinat, no pas al progrés d'aquests països, sinó a finançar-ne les guerres civils. Darrerament, però, les nacions productores i les importadores de diamants han fet esforços per posar fi a aquesta desviació bruta i vergonyosa de diners. Sembla, fins i tot, que estan a punt de redactar un tractat per presentar-lo a l'ONU. La finalitat és garantir que el procés que segueixen aquestes pedres precioses, des de la mina fins a l'acabat final —incrustades en una joia—, sigui tan pur i diàfan com el mateix diamant.

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

GESMOR

DES DE 1950

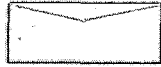
Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truquen al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses.

Cartes del lector

El testimoni de santa Tecla i santa Eulàlia davant de la persecució

Seria interessant saber el següent: què significa santa Tecla a Tarragona? Quins records hi queden...? Aquest any tots estem commoguts pel desastre que pateix el poble nord-americà. Tantes víctimes, tantes vides destrossades... Que el Senyor ens il·lumini amb la seva presència en aquest món que camina a les fosques.

El que té lloc allà i aquí ens recorda la situació que vivien santa Tecla i santa Eulàlia i altres cristians que vivien en amenaçats pels poderosos déus d'aquell temps. Les noies Tecla i Eulàlia tenien la vida assegurada: admiradors que els prometien tota classe de plaers i comoditats que no tenia la ciutadania. Però elles, que van escoltar bé el missatge de salvació de Jesucrist, van voler ser fidels amb el que creien, de manera que no perjudicessin ningú. Això els va costar acusacions, maltractaments i la pròpia vida, donant-la, segures d'una eternitat que no té fi. I després de dos mil anys, encara són patrones de ciutats i pobles; i d'una gran ciutat com Barcelona, on la cripta és visitada per milers de persones.

La primera Església moria fracassada; el Fundador i els seus seguidors van ser abatuts. Però abans, Jesús va dir a Pere pecador i pescador: «Aquí tens les claus per fer i desfer, i no et preocupis que Jo estaré amb Tu fins a la fi dels segles.» I com veiem, l'Església de Jesucrist es va estendre arreu del món, perseguida, maltractada i acusada, ara... pels diners guardats que no són per fer piscines, ni camps de golf, perquè els bisbes s'ho passin bé, sinó que es distribueixen per a les necessitats, com orfenats, residències

per a la gent gran, transeünts oblidats pels governs, sida i atenció a totes les misèries humanes. També per conservar edificis destinats a donar glòria a Déu i a la pregària, com són les esglésies. De tota aquesta inversió estem ben assabentats els fidels col·laboradors. Si anessin a missa els que critiquen l'Església, podrien llegir els estats de comptes que hi ha a les parròquies. Així també ho fa Càritas, que ens envien, als col·laboradors, el resum anual de com s'han gastat els diners rebuts, i el mateix fa Mans Unides, Tarragona Missionera i altres organismes d'ajuda al Tercer Món.

MARIA VALLDOSERA DE MONTCUSÍ
Tarragona

Adopcions i vides perdudes

A la premsa de Barcelona han sortit recentment diversos reportatges sobre la cada dia més gran dificultat d'adoptar criatures de països llunyans: la Xina, Romania, Colòmbia, etc. La lectura d'aquests reportatges m'ha produït una sensació tristíssima. Com és possible que s'oblidi que, a l'hora d'adoptar nens i nenes a Catalunya, els infants catalans haurien de ser els primers a ser-ho?

En aquests reportatges ni s'esmenta que milers de criatures van sofrir una «interrupció voluntària de la vida» al si de les seves mares. Passar per alt aquest fet em sembla d'una callositat moral lamentabilíssima. Penso que un

periodista s'hauria de preguntar almenys: què es pot fer per salvar aquestes criatures i donar-les en adopció?

IGNASI SEGARRA, pvr.
Barcelona

Esglésies tancades

Voldria fer una observació a la carta publicada el 6 de setembre passat, al número 1.146 de *Catalunya Cristiana*, que porta per títol «Un exemple de rector» i que firma Mariateresa Lladó. Ella escriu: «Les esglésies tanquen perquè no hi van els fidels i, com que estan tancades, els feligresos no hi poden anar a resar.» No totes les esglésies estan tancades. Algunes parròquies de Barcelona estan obertes unes hores al matí i a la tarda, de 8.00 a 12.00 i de 18.00 a 21.00. Hi ha un torn de voluntaris i voluntàries que hi resten fent pregària.

Als pobles això resulta més difícil. Els rectors s'han vist obligats a tancar-les a causa de les bretolades que s'hi feien. També moltes parròquies s'han vist obligades a deixar eixutes les piques d'aigua beneïda de les entrades perquè eren usades per rentar-hi xeringues. Si la nostra societat tingués més sensatesa, una moral més arrelada, més educació, més bona criança, les esglésies podrien estar obertes, com ho eren abans les portes de casa nostra que ara, a més, cal reforçar-les i posar barrots a les finestres. Cal pensar, que per sort, qualsevol lloc, qualsevol racó, és adient i apte per adreçar-nos al Pare que ens ha creat. El mal no és que no puguem entrar a l'església. El mal està en el fet que la gent no resa i els catòlics ho fem poc.

JOSEP BOSCH i MERCADER
Cassà de la Selva

Finestral de la caritat

305. Matrimoni sense fills. Tenen el permís de treball en tràmit. Ell treballa en la construcció sense contracte. Ella no troba feina. Per deutes de lloguer necessiten 40.000 ptes.
306. Dona separada amb dues filles menors al seu càrrec. Té el subsidi d'atur en tràmit. No té ingressos. Per a aliments, 50.000 ptes.
307. Matrimoni amb tres fills menors. Ell treballa en la confecció sense contracte. Ella té cura del fill gran, que té una malaltia degenerativa. Per a medicaments, 12.500 ptes.
308. Dona separada amb dos fills menors al seu càrrec. El marit els ha tret de casa. Viuen aïllats a casa d'uns parents. Tenen en tràmit una pensió social. Per a l'entrada a un pis de lloguer, 50.000 ptes.
309. Matrimoni d'ancians. Ell és pensionista. Ella no hi té dret. Han fet obres a la finca on viuen i no

- poden pagar la totalitat del rebut per a la comunitat. Sol·liciten 38.500 ptes.
310. Dona separada amb tres fills menors al seu càrrec. El marit no es responsabilitza de res. Té en tràmit una pensió social. Mentrestant, per a aliments, 70.000 ptes.
311. Matrimoni amb cinc fills menors. Ella és l'única que treballa, sense contracte. El fill petit pateix una malaltia crònica. Per a medicaments, 11.795 ptes.
312. Dona separada amb dos fills menors al seu càrrec. Cobra el subsidi d'atur. No pot afrontar totes les despeses. Per a aliments, 40.000 ptes.
313. Matrimoni amb dos fills menors. Ella fa hores en el servei domèstic. Ell no troba feina. Per a una part del lloguer, 28.500 ptes.
314. Home vidu. Cobra una pensió de jubilació. Viu en un pis amb con-

- dicions deficientes. Cal fer-hi diversos arranjaments. Necessita 42.823 ptes.
315. Mare jove amb un fill de mesos. Té en tràmit una pensió social. Està sola. Per a alimentació i el material del nadó, 30.000 ptes.
316. Dona separada amb un fill menor al seu càrrec. Treballa però guanya molt poc. No tenia comptador de llum i li han hagut de fer el contracte. Necessita 60.000 ptes.
317. Matrimoni amb quatre fills menors. Ell ha començat a treballar de peó, però encara no ha cobrat. Tenen un fill malalt i un cost molt alt en medicació. Per a medicaments, 21.000 ptes.

Càritas diocesana de Barcelona, plaça Nova 1 - 08002 Barcelona, tel. 933 013 550, fax 933 013 961, a/e correu@caritasbcn.org, web: www.caritasbcn.org, cte. 2100-0965-0200027605.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Testimonis de Jehovà

—Em podria indicar què creuen els testimonis de Jehovà? Què hem de fer quan truquen amb insistència a la porta de casa?

—La secta dels testimonis de Jehovà va ser fundada per Charles Tazel Russell (EUA, 1852-1916). Reconeixen la Bíblia com a Paraula de Déu, però fan servir un text manipulat. Segons l'expert en moviments religiosos, Manuel Guerra, presenten les següents característiques doctrinals:

- Relativisme doctrinal i ètic. Els jehovistes han canviat sovint les seves doctrines i creences. Així, per exemple, les transfusions de sang, lloades abans del 1940 es prohibeixen a partir del 1945.
- No són cristians. Neguen la Santíssima Trinitat i imaginem Déu de manera corpòria. En alguns punts fan la impressió d'anar des del politeisme (diversos déus) al panteisme (tot és Déu).
- Cristologia adopcionista. Jesucrist esdevingué Messies al Jordà. No és Déu.
- Conseqüentment, neguen que Maria sigui Mare de Déu.
- Conceben l'Església catòlica com una organització del Diable.
- Tenen una obsessió amb la fi del món i la seva data. Fins ara no n'han encertat ni una.
- Són mil·lenaristes.
- Neguen la immortalitat de l'ànima.
- El nombre de plenament salvats són 144.000; per als altres els tocarà un cel de «segona», per dir-ho així.
- Aspiren a dominar el món.

El seu potencial econòmic és considerable. El cardenal de Gènova els va definir com una obra de Satanàs per confondre molta gent de bona fe. La millor resposta és dir-los amb convenciment que som catòlics i convidar-los a conèixer amb serietat la nostra fe. Potser també seria bo oferir-los algun fullotó de formació cristiana. Si no ho accepten, no els torneu a obrir la porta.

Propòsit d'esmena

—Sempre em confesso de les mateixes faltes i pecats. Em pregunto si el meu propòsit d'esmena és sincer i autèntic.

—El propòsit no consisteix a assegurar que no tornarem a pecar (cosa que no està al nostre abast), sinó la ferma resolució d'evitar les ocasions de pecat i de posar els mitjans per no recaure-hi. Hem de tenir confiança en Déu i paciència amb nosaltres mateixos. El més important és el sincer desig de convertir-nos i de conformar cada cop més la nostra vida a l'ideal evangèlic. Convé que comentem amb el confessor-director espiritual aquells aspectes que ens costen més de superar. No ens casem de fer i refer bons propòsits i de presentar-los al Senyor. Molt pitjor seria no fer-ho i abandonar-nos a la debilitat de la nostra naturalesa.

Per entendre la finalitat del propòsit d'esmena li explico un acudit: diuen que un home que havia robat blat, se'n van a confessar i es va acusar davant del confessor d'haver robat blat. El confessor li va preguntar quant de blat havia robat i el penitent va dir que aproximadament sis o set sacs. El sacerdot li va demanar de precisar si eren sis o set. Aleshores el penitent li digué: «Pare, n'he robat sis, però en quedà un que aniré a buscar demà...» Efectivament, no hi havia propòsit i per tant, tampoc confessió.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@idgrup.iberntel.com - www.balmesiana.org
- Catalunya Cristiana,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 4t - 08014 Barcelona,
fax 934 092 820. Cal indicar sempre «Consultori».

Per una pastoral més àmplia de la Confirmació (1)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Una constatació gairebé general

Em refereixo a la que es fa, en molts llocs de les nostres diòcesis i d'altres de més llunyanes, sobre la progressiva disminució de candidats a rebre el sagrament de la Confirmació. Expressament he posat que es tracta d'una constatació «gairebé general», puix és cert que hi ha llocs —parròquies, escoles, moviments— que presenten cada any grups nombrosos d'adolescents a rebre aquest sagrament. Això, però, no treu l'interrogant més general de l'absentisme progressiu dels possibles candidats.

No em sembla que sigui aquí on calgui fer una reflexió pastoral a fons sobre el tema. Tanmateix, a l'entorn de la confirmació hi ha una colla d'equívocs en la manera de pensar de molts cristians —ho he constatat no poques vegades— que, d'una banda, desfiguren el sagrament mateix, i de l'altra, poden ésser causa més o menys directa del

progressiu descens de la recepció.

Visions limitades del sagrament

Quan d'una realitat només se n'accentua un aspecte en solitari, la realitat queda deformada. Tots hem vist, alguna vegada, la fotografia d'una persona a la qual només li enfoquen els peus. Hom diria que aquests són monstruosament grossos en proporció a la persona, i fins i tot que aquella persona només té peus...

Quan mirem la Confirmació només com un moment de la catequesi i de la pastoral dels adolescents i dels joves, estem fent aquesta deformació. Tal vegada per a aquells que ja han superat aquesta etapa de la vida ha passat el temps propici per rebre el «segell del Do de l'Esperit Sant», si encara no l'han rebut? Certament que no.

Quan pensem que allò més important de la Confirmació són els propòsits de vida cristiana que és normal que facin els

qui reben aquest sagrament, estem desviant el seu sentit. Quin propòsit de vida cristiana pot fer un deficient mental profund, o un moribund? I, tanmateix, també ells són subjectes del sagrament.

Quan proclamem de tal manera la llibertat amb què s'ha de rebre aquest sagrament, que pot arribar a semblar que és un sagrament «per alguns que volen», i en certa manera en contraposició al sagrament del Baptisme, per al qual en la majoria dels casos no hi ha hagut una decisió lliure de l'individu, estem fent un flac favor al sentit bàsic de la iniciació cristiana.

L'aportació del directori dels bisbes de Catalunya

Fa més o menys un any que els bisbes de Catalunya, seguint les propostes del Concili Provincial Tarraconense, van publicar el Directori dels sacraments de la iniciació cristiana. És un text que

recull i concreta tot el que, en el moment present, constitueix la doctrina i la disciplina sacramental de l'Església en relació amb el tema. El text és d'una claredat extraordinària, i la seva lectura no està pas reservada als clergues, o laics més col·laboradors en la pastoral.

Pel que fa al sagrament de la confirmació, selecciono alguns paràgrafs que responen directament a les visions limitades que he descrit abans. La gairebé totalitat dels textos són cites del Catecisme de l'Església catòlica, dels rituals, del codi, etc.

«Tot batejat encara no confirmat pot i ha de rebre el sagrament de la Confirmació. Ja que Baptisme, Confirmació i Eucaristia formen una unitat, se'n segueix que els fidels tenen l'obligació de rebre aquest sagrament en el temps oportú, perquè sense la Confirmació i l'Eucaristia, el sagrament del baptisme és, certament, vàlid i eficaç, però la iniciació cristiana queda inacabada» (CCE, n. 1306; Directori n.123).

«El poble de Déu ha de posar tot l'interès en la preparació dels batejats que han de rebre el sagrament de la Confirmació. I els pastors han de tenir cura que tots els batejats arribin a la plenitud de la iniciació cristiana i que, en conseqüència, es preparin per a la Confirmació» (Ritual, n. 3; Directori, n. 124).

petites homilies

Encadenar la paraula de Déu?

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Les presons no poden encadenar la paraula de Déu. Poden recloure-hi els predicadors. Poden aconseguir que la paraula de Déu no ressoni en públic. Fins i tot poden posar la por al cor de molts i fer emmudir el seu testimoniatge. Però la paraula de Déu —allò que Déu vol dir-nos i ens diu— res ni ningú no pot emmudir-la. Pensa que Jesucrist, del llinatge de David, ha ressuscitat d'entre els morts.

Forçar l'encadenament de la paraula de Déu és el pecat més antic del món. És també l'intent més estúpidament inútil del món. Des d'Adà i Eva, tots i de moltes maneres, ho hem intentat. I afortunadament no hi hem reeixit. Però hi hem caigut. Uns amb la cridòria eixordadora de les paraules i els tràfecs propis. Altres amb la violència de les cadenes de ferro o amb l'extermini sistemàtic dels predicadors. També n'hi ha hagut —i n'hi ha— que malden per lligar-la amb cadenes d'or. O amb lligams pretesament sants i sagrats. Això que diem és ben cert: Si morim amb ell, també viurem amb ell; si som constants en les proves, també regnarem amb ell; si el neguem, ell també ens negarà; però, com que no pot negar-se ell mateix, ell continua fidel si nosaltres li som infidels. Aquí hi ha la resposta al perquè la paraula de Déu no pot encadenar-la ningú. La fidelitat de Jesús.

Ell segueix sempre al seu lloc. Per més que nosaltres anem d'ací d'allà follament. Per això

el trobem sempre que el cerquem. I el lloc de Jesús és a l'íntim del cors dels homes i de les dones. Allí ell hi parla. Suaument. Respectuosament. També, fermament. Operativament. I sense defallir mai. És un dels llocs fonamentals de ressò de la paraula de Déu. D'aquí en surt la proclamació lliure de la fe, talment un prec il·lusionat: *Jesús, mestre, apiadeu-vos de nosaltres*. Després caldrà descobrir el lloc de referència. La llar de la comunió. La comunitat. Perquè no som illes desertes. Som Església. Guardadora i ressonadora de la paraula de Déu. *Aneu a presentar-vos als sacerdots*. I s'hi ha d'anar. Però la paraula és d'ell. És Ell. Per això mentre ressona en el temple, no deixa de parlar al cor de tots i cadascun dels aplegats en l'Ekklesia. El cor agrait dels qui se senten salvats. *Aclameu el Senyor, arreu de la terra, esclateu en cants i en crits d'alegria*.

Alerta amb les cadenes d'or. No caiguem en la temptació de creure'ns posseïdors i racionadors exclusius de la paraula de Déu. És la temptació dels funcionaris. I l'Església no en té, de funcionaris. No n'ha de tenir. Té ministres. Servidors. El ritualisme lliga. La comunió allibera. *Només aquest estranger ha tornat per donar glòria a Déu?* La rutina mata. L'esperit d'atenció meravellada a l'esdeveniment salvador ens fa néixer constantment a la vida nova de realització plena en Jesucrist. *Llavors li digué: Aixeca't i vés-te'n. La teva fe t'ha salvat*. La paraula de Déu és lliure i alliberadora.

Jesús i el leproso, de Nicolás Florentino, retaule de la catedral vella de Salamanca.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial I)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 4)

OCTUBRE

14. Diumenge

XXVIII de durant l'any. Verd. Lectures: 2 Reis 5,14-17 / Salm 97 / 2 Timoteu 2,8-13 / Lluc 17,11-19. Si es vol: *Sant Calixt I, p. mr.* (MLI) Vermell.ALTRES CELEBRACIONS: *La Mare de Déu del Remei*. Sants, Carponi, Evarist i Priscià, mrs.; Bucard i Rústic, bs.; Santa Fortunata, vg. mr.

Festa Major: a Albons, Alcanar, Caldes de Montbui, Estamariu, Esterri de Cardós; Olèrdola, Ossó de Sió, les Preses, Sallent, Santa Maria de Palautordera, Soriguera i el Vendrell.

15. Dilluns

Santa Teresa de Jesús, carm. fund. dra. (F) Blanc. Lectures: Eclesiàstic 15,1-6 / Salm 88 / Mateu 11,25-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Bru, b. mr.; Antíoc, b. Agileu, mr.

16. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Romans 1,16-25 / Salm 18 / Lluc 11,37-41. Si es vol: *Santa Eduvigis, duquessa, vda.* (MLI) Blanc; *Santa Margarida Maria Alacoque, vg. salessa* (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gal, ab.; Lul, b.; Sadurní i Nereu, mrs. Galderic, agricultor.

17. Dimecres

Sant Ignasi d'Antioquia, b. mr. (MO) Vermell. Lectures: Romans 2,1-11 / Salm 61 / Lluc 11,42-46

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Heró, b. mr.; Víctor i Marià, mrs.; Florenci, b.; Santa Mamelta. mr.

Festa Major: a Siurana d'Empordà.

18. Dijous

Sant Lluc. (F) Vermell. Lectures: 2 Timoteu 4,10-17b / Salm 144 / Lluc 10,1-9

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Asclepiades, i Atenodor, bs. mrs.; Just, nen mr.; Santa Trifònia, emp.

19. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Romans 4,1-8 / Salm 31 / Lluc 12,1-7. Si es vol: *Sant Pere d'Alcàntara, franc.* (MLI), Blanc; *Sants Joan de Brébeuf i Isaac Jogues i comps. mrs.* (MLI) Vermell; *Sant Pau de la Creu, prev. fundr.* (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eusteri, b.; Varus, sold. mr.; Santes, Laura, mr. i Fredesvinda, vg. Santa Públia, abd.

20. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Romans 4,13.16-18 / Salm 104 / Lluc 12,8-12

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Artemi, gral. mr.; Sindulf, prev.; Santa Irene, vg. mr.

Lectures bíbliques

Diumenge XXVIII del
temps de durant l'any

Lectura primera

2Re 5,14-17

Naaman se'n tornà cap a l'home de Déu i confessà que el Senyor és l'únic Déu

Lectura del segon llibre dels Reis:

En aquells dies, Naaman de Siria baixà al Jordà i s'hi banyà set vegades, com li havia dit Eliseu, l'home de Déu. La pell se li tornà com la d'una criatura i quedà pur de lepra. Llavors se'n tornà amb tot el seu seguici cap a l'home de Déu, entrà a casa d'ell i, dret al seu davant, li digué: «Ara sé ben bé que, fora d'Israel, no hi ha cap altre Déu enlloc més de la terra. Per favor, accepta un present del teu servidor.» Eliseu li digué: «No acceptaré res. T'ho juro per la vida del Senyor, davant del qual estic sempre, a punt per servir-lo.» Naaman insistia que admetés el present, però Eliseu s'hi negà. Llavors Naaman digué: «¿Permetes que el teu servidor carregui dues mules de terra d'aquest país? És que d'ara endavant el teu servidor no oferirà cap holocaust ni cap altra víctima a altres déus, sinó només al Senyor.»

Salm responsorial

97

Canteu al Senyor un càntic nou:
ha fet obres prodigioses,
la seva dreta i el seu braç sagrat
han sortit victoriosos. R.

R. El Senyor ha revelat la seva ajuda,
i els pobles contemplen la salvació.

El Senyor ha revelat la seva ajuda,
i els pobles contemplen la salvació.

L'ha mogut l'amor que ell guarda fidelment
a la casa d'Israel. R.

Tothom ha vist d'un cap a l'altre de la terra,
la salvació del nostre Déu.

Aclameu el Senyor arreu de la terra,
esclateu en cants i en crits d'alegria. R.

Lectura segona

2Tm 2,8-13

*Si som constants en les proves també
regnarem amb el Crist*

Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu:

Estimat, pensa que Jesucrist, del llinatge de David, ha ressuscitat d'entre els morts. Aquesta és la Bona Nova que jo predicó, i per això he de sofrir fins a trobar-me empresonat com si fos un malfactor. Però les presons no poden encadenar la Paraula de Déu. Jo ho suportó tot per amor dels elegits, perquè ells també aconseguixin la salvació i la glòria eterna que Déu ens dóna en Jesucrist.

Això que diem és ben cert: Si morim amb ell, també viurem amb ell; si som constants en les proves, també regnarem amb ell; si el neguem, ell també ens negarà; però com que no pot negar-se ell mateix, ell continua fidel si nosaltres no li som fidels.

Al-leluia

1Te 5,18

*Al-leluia! Al-leluia! Doneu gràcies en tot.
Perquè això és el que Déu vol de vosaltres en
Jesucrist. Al-leluia!*

Evangeli

Lc 17,11-19

*Només aquest estranger ha tornat per donar
glòria a Déu?*

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

Un dia, Jesús, tot anant a Jerusalem, passava entre Samaria i Galilea. Al moment que entrava en un poblet li sortiren deu leprosos, que s'aturaren un tros lluny i cridaren: «Jesús, mestre, apiadeu-vos de nosaltres!» En veure'ls Jesús els digué: «Aneu a presentar-vos als sacerdots.»

Mentre hi anaven, quedaren purs de la lepra. Un d'ells, quan s'adonà que estava bo, tornà enrere donant glòria a Déu amb grans crits, es prosternà als peus de Jesús amb el front fins a terra i li donava gràcies. Era un samarità. Jesús digué: «No eren deu els qui han estat purificats? On són els altres nou? Només aquest estranger ha tornat per donar glòria a Déu?» Llavors li digué: «Aixeca't i vés-te'n. La teva fe t'ha salvat.»

Barcelona

diòcesis

L'abat de Montserrat inaugura el curs de la Maragall

■ El P. Soler recorda que «el diàleg entre fe i cultura comença a l'interior de la mateixa persona»

BARCELONA.— Sota el títol prou suggeridor de *Diàleg fe-cultura: una aventura impossible al segle XXI?*, va discórrer la conferència de l'abat de Montserrat, Josep M. Soler, que donava inici al curs 2001-2002 de la Fundació Joan Maragall. En presència de l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles, l'extensa dissertació va resseguir el diàleg fe i cultura a la llum del pensament de Pau VI.

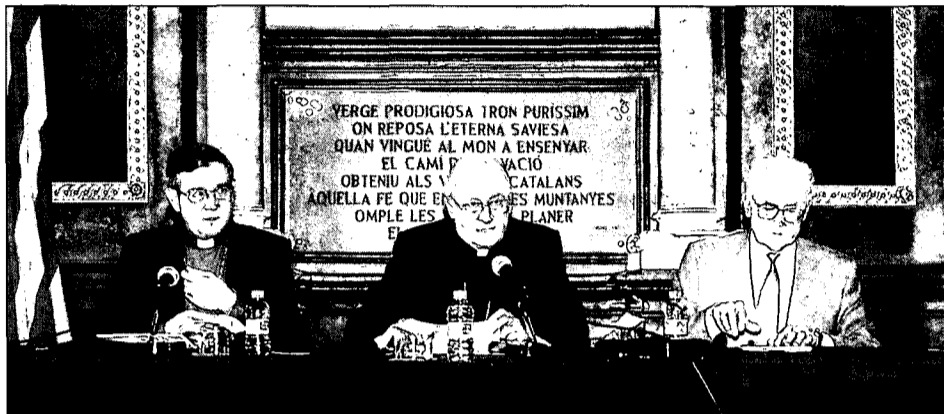
De fet, la tesi que el P. Josep M. Soler va voler mostrar en la seva lliçó inaugural era, d'una banda, que «el diàleg que es pot establir entre la fe i la cultura comença a l'interior de la mateixa persona», i, de l'altra, que «seguint el camí marcat pel papa Pau VI, el diàleg fe i cultura continua sent possible i desitjable avui, en aquest segle que tot just estrenem».

És en aquest sentit que, responent a la pregunta formulada en l'encapçalament de la conferència, l'abat de Montserrat va recordar que, si bé certament el diàleg fe i cultura és una aventura, també és cert que «es tracta d'una aventura possible, realitzable i ja en procés de realització a un doble nivell: a l'interior de cada creient i en el si de l'Església, en la mesura que la fe, do de l'Esperit, fecunda l'ésser humà tot sencer i les seves realitzacions; i en el si de la societat plural dels nostres dies, en tant que la cultura cristiana entra en diàleg i en confrontació amb altres expressions

culturals diferents».

Amb la sala d'actes del Seminari Conciliar de Barcelona plena de gom a gom, la inauguració del curs de la Fundació Joan Maragall havia començat amb unes breus paraules del seu president, Antoni Matabosch, que va definir de «creatiu i esperançat» el moment actual de la institució, «malgrat que la situació mundial que estem vivint no auguri un futur gaire optimista». D'aquesta manera feia referència a la batalla endegada contra el terrorisme després dels tràgics atemptats de l'11 de setembre als Estats Units i feia seves les paraules de Joan Pau II al respecte: «Cal fer justícia sense caure en la revenja».

També en la inauguració del curs es va procedir al lliurament de les primeres beques que la Fundació Joan Maragall, amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya, concedeix per a la formació de joves. Édison Fañanás, Aurèlia Pesarrodona i Francisco de la Torre van rebre

El cardenal Ricard M. Carles, entre el P. Soler i Antoni Matabosch.

aquestes beques, que tenen l'objectiu d'establir ponts entre un sector de la cultura i el cristianisme. La propera convocatòria es farà pública el primer trimestre del 2002.

D'altra banda, quan Antoni Matabosch parlava de les prioritats formatives de la fundació que presideix va ubicar en primer lloc la de refermar l'àmbit de la reflexió i del pensament. Arribats aquí, la Fundació Joan Maragall, que el 1999 va celebrar els deu anys de la seva fundació, ha programat per a aquest 2001-2002 tres cursos a tenir en compte: *Emmanuel Mounier i el Personalisme* (novembre vinent), *Clàssiques del cristianisme* (febrer i març vinent) i *Jacint Verdaguer: herència lite-*

rària i religiosa (abril i maig vinent).

El pensador italià Bruno Forte serà l'encarregat de presentar del 13 al 17 de maig de l'any vinent l'Aula VI de la Fundació Joan Maragall amb el títol *L'essència del cristianisme*. Destaca així mateix la celebració el 25 i 26 de gener del simposi, el tretzè, *Cristians i musulmans avui a Catalunya* i dels seminaris *Grup de reflexió sobre l'islam a Catalunya*; *L'Església a Chiapas*; *El llenguatge sobre Déu. A propòsit d'unes lectures de Nicolau de Cusa*, i *X. Zubiri: experiència i concepte de la història i de Déu*.

Carme Munté

VIC

Un curs dona a conèixer el Museu Episcopal

VIC.— L'Institut Superior de Ciències Religioses (ISCRV) i el Museu Episcopal de Vic (MEV) han organitzat el curs *Museu Episcopal de Vic. Col·leccions i context cultural* amb l'objectiu de posar a l'abast dels ciutadans la informació relacionada amb aquest equipament cultural de primer ordre i les seves diferents col·leccions d'art romànic, gòtic, d'objectes d'origen litúrgic, d'arts decoratives i de peces arqueològiques.

Les col·leccions, entre les quals hi ha les d'art romànic i gòtic que situen el Museu Episcopal de Vic entre els més importants de Catalunya, seran tractades des dels vessants històric, artístic, museològic i cultural, en sessions independents, que presentaran especialistes de cada branca de coneixements.

També cal destacar l'oportunitat de conèixer de primera mà el nou projecte museològic del MEV i de fer una visita a l'equipament abans que s'inauguri oficialment, acte que està previst per a la propera primavera.

Entre els especialistes que impartiran el curs hi ha l'actual director del Museu Episcopal de Vic, Miquel Tresserras, i el conservador, Josep Maria Trullent. Tam-

bé hi intervindran Josep Bracons, professor de l'Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya; l'historiador Antoni Pladevall; Dani Font, secretari de la Comissió Diocesana del Patrimoni Cultural del Bisbat de Vic; Toni Caballé, arqueòleg del Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya; Pilar Vélez, membre de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi; Conxita Mas, diplomada en Turisme, i Jordi Figuerola, professor d'Història Contemporània a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Amb aquest curs, l'Institut Superior de Ciències Religioses i el Museu Episcopal de Vic inicien una línia d'acció conjunta que pot tenir continuïtat en el futur i que pretén potenciar la interrelació entre els diversos recursos culturals amb què compta el bisbat de Vic.

El curs es durà a terme durant quatre caps de setmana, en sessions els divendres de 18 a 21 h i els dissabtes de 10 a 13 h. Concretament els dies de classes són el 19, 20, 26 i 27 d'octubre i el 9, 10, 16 i 17 de novembre.

El seguiment del curs és obert a tothom qui estigui interessat en el món dels museus o en el Museu Episcopal de Vic en concret. Tot i això, la convocatòria s'adre-

ça especialment a professionals i estudiants del sector turístic, mestres i educadors, estudiants universitaris, i a persones interessades en les arts i la cultura. Cal assenyalar que per als estudiants de l'ISCRV i de la Universitat de Vic, l'assistència al curs equivaldrà a tres crèdits de lliure elecció, i que el curs ha estat reconegut pel

Departament d'Ensenyament com a vàlid per a la formació permanent del professorat de primària i de secundària.

Les inscripcions es poden formalitzar a la secretaria de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic. Seminari Diocesà. Tel. 938 861 555, fins al dia 16 d'octubre. El cost de la matrícula és de 20.000 pessetes. (F.A.)

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS

VISITES A DOMICILI

☎ 93 217 56 07 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

Tarragona

Les Borges homenatja les germanes carmelites

■ És un reconeixement a la tasca realitzada al llarg de molts anys

LES BORGES DEL CAMP.— Els veïns de les Borges del Camp han volgut homenatjar la comunitat de les Germanes Carmelites Teresianes en les persones de les religioses Francesca Duran, Antònia Marimon i la directora de la residència d'avis, la germana Maria Dolors Rovira. És un reconeixement a la presència i la tasca realitzada a la població al llarg de molts anys.

Va ser en el marc de les lluides festes de la Mare de Déu de la Riera que les Borges del Camp, en plena festa major, va voler rendir un homenatge a les monges que han dedicat gran part de la seva vida al servei de la comunitat borgenca, primer en el camp de la docència i ara a la cura i tutela de la residència d'avis.

Així, la comissió de festes va adjudicar d'antuvi a la comunitat religiosa el parlament de benvinguda que tradicionalment és pronunciat a l'arribada al poble de la imatge de la Mare de Déu de la Riera, traslladada en processó des de la seva ermita el 7 de setembre, ja de nit. En el moment que la Verge va ser nomenada alcaldessa d'honor, la superiora provincial de la congregació de Carmelites Missioneres Teresianes, Assumpció Ciuraneta,

va ser l'encarregada d'adreçar les paraules del bon esguard. Seguidament, l'agrupació coral Verge de la Riera i el cor parroquial amb acompanyament d'orquestra van cantar la *Salve Regina* del mestre Josep Sancho Marraco.

L'homenatge pròpiament dit va tenir lloc l'endemà, després de l'ofici solemne, quan l'envelat de festa major es va omplir de gom a gom. Els borgenca van voler donar suport i reconeixement a la tasca de les religioses al poble, agraïment que es va palesar amb el lliurament de plaques d'honor a la germana Francesca Duran, que, a més d'onze anys d'impartir docència i nou més de catequesi, en fa deu que va retornar a les Borges per cuidar els avis de la residència, i a Antònia Marimon, que va treballar a l'escola de les monges

Mare de Déu de la Riera, talla romànica de fusta policromada del segle XIII.

des del 1945 fins al 1966, any del tancament del col·legi. Després d'uns anys d'absència, es va incorporar de bell nou a les Borges, però ja al centre d'avis, fins a l'any passat, quan es va retirar.

L'escaiença de la festa amb la celebració, del desè, aniversari de la posada en marxa de la residència d'avis Mare de Déu de la Riera, que ocupa les antigues dependències del col·legi de les Carmelites, va fer que l'homenatge a les religioses fos extensiu a l'actual directora del centre, la germana Maria Dolors Rovira. La distinció va consistir en el lliurament d'una placa commemorativa a les homenatjades per part de l'Ajuntament, representat pel seu alcalde, Robert Ortiga, i altres regidors, en presència del president del Patronat Municipal de la Residència, Ot Cros.

Noves instal·lacions

Actualment, sis religioses carmelites ajuden els 21 avis que acull la residència

municipal, que ha estat enguany reestructurada. El centre compta des d'ara amb una nova zona destinada a espai per a activitats diverses i una sala de vetlles municipal. D'altra banda, segons va declarar l'alcalde de les Borges del Camp, «l'Ajuntament ha encarregat el projecte d'ampliació de la residència, amb deu places més».

L'acte de la inauguració de les noves dependències va tenir lloc el diumenge dia 23 del mes de setembre passat, diada que va començar al migdia amb la celebració de l'eucaristia. Després, la delegada territorial del Departament de Benestar Social a Tarragona, Carme Borbonés, va procedir a l'esmentat acte protocol·lari. Seguidament, en jornada de portes obertes, es van poder visitar les instal·lacions i les exposicions de treballs i fotografies i fer tertúlia als jardins, on es va obsequiar els assistents amb un aperitiu. A la tarda es va dur a terme una festa popular, oberta a

«Actualment, sis carmelites ajuden els 21 avis que acull la residència municipal»

tothom, amb l'actuació de gegants, grup de dansa, audicions musicals i ballaruga, a la cooperativa.

El president del Patronat Municipal Residència Mare de Déu de la Riera va manifestar que la realitat del centre es deu a l'esforç d'un gran nombre de persones que van creure en el projecte i van acceptar el repte amb una gran il·lusió. «Avui podem dir que els nostres avis i àvies tenen un lloc on poder viure dignament i ser atesos com cal», va concloure el responsable del centre.

Joan Boronat

Reposició dels antics murals al santuari de Misericòrdia

REUS.— Dos murals han estat col·locats i beneïts al santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia, copatrona de la ciutat de Reus. D'aquesta manera, s'ha restituit l'existència dels antics murals que decoraven les parets laterals del presbiteri i que van ser cremats durant la guerra civil.

Els murals van ser presentats i beneïts el diumenge 16 de setembre, en el decurs d'una eucaristia celebrada al santuari de Misericòrdia, amb l'assistència de nombrosos devots. Aquests murals són donació d'una família reusenca, la qual s'ha volgut mantenir en l'anonimat i que va encarregar l'obra a l'artista de Sant Quintí de Mediona Andreu Martró. Cadascun dels murals fa 2,44 per 3,66 metres.

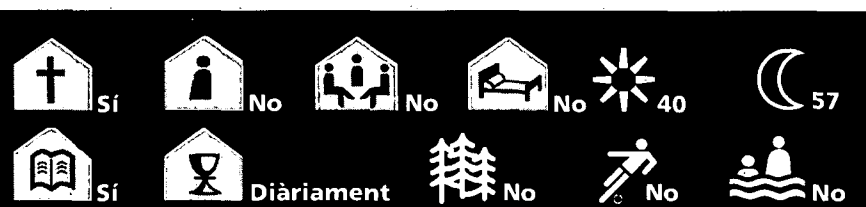
Acabat l'ofici religiós i durant un pis-

colabis, actes als quals també va assistir l'alcalde de Reus, Lluís Miquel Pérez, el pintor Martró va manifestar que «l'encàrrec d'aquests murals ha estat per a mi un repte múltiple, tenint en compte que els temes dels murals havien de ser reis i pastors, però havien de mantenir una continuïtat de la meua obra i, a més d'integrar-la en un espai arquitectònic determinat», va assenyalar el pintor.

D'altra banda, Andreu Martró va anunciar que farà donació al santuari de Misericòrdia dels cartrons amb els dibuixos previs a l'elaboració dels dos murals, els quals, juntament amb altres esbossos i reproduccions a petita escala de les obres, s'emmarcaran i es penjaran a les dependències del santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia. (J.B.)

EDITADA PER LA URC (Unió de Religiosos de Catalunya)

GUIA DE CASES D'ESPIRITUALITAT DE CATALUNYA

Residència Immaculada

Carmelites de Sant Josep
Pla de Tartera — 25721 Prats de Cerdanya — Tel.: 972 890 594

«La religiosa carmelita de Sant Josep té com a carisma mantenir un alt esperit de pregària en sintonia amb la idea fundacional i el projecte apostòlic de la mare Rosa Ojeda, vivint amb l'estil humil i senzill de sant Josep a la llar de Nazaret.» Amb aquesta idea d'una senzillesa aclaparadora, les carmelites de Sant Josep defineixen el seu carisma. Per conèixer-lo de primera mà i aprofundir en la seva experiència de vida, la residència Immaculada ofereix la possibilitat de compartir amb elles estones de pregàries i de reflexió espiritual.

LLEGENDA

PODEU TROBAR LA GUIA A LES LLIBRERIES RELIGIUSES O BÉ A LA URC: TEL. 933 024 367

Solsona

L'Escolania de Montserrat omple el Miracle

RINER.— Més de 700 persones es van aplegar el divendres 28 de setembre a l'església del Miracle per escoltar un concert únic i singular, emmarcat dins dels actes del centenari de l'establiment dels monjos de Montserrat en aquest santuari solsonenc.

L'expectació era notable, ja que són poques les ocasions en què es pot gaudir de les veus d'aquests escolans privilegiats. La gent va omplir tots els racons possibles, fins i tot per darrere de l'altar, a l'esquena dels cantaires, que, conduïts pel mestre monistolenc Joaquim Piqué i Calvo, van desplegar tot el seu talent artístic.

Acompanyats pel pianista navarclí Vicenç Prunés i Lloret, van oferir en una primera part tot un repertori de música sacra i religiosa, que va assolir l'apoteosi amb el *Nigra Sum* i el *Magnificat*. La segona part va ser dedicada a un recull de

peces populars catalanes, com *Els tres tambors* o *Muntanyes del Canigó*.

Un cop finalitzat el concert, un llarg aplaudiment va obligar l'Escolania a un bis, en què de nou van entonar el *Nigra Sum*. Finalment, *El Virolai* va posar un solemne punt final al recital.

Un espectador d'excepció va ser Mons. Jaume Traserra, bisbe de Solsona, que en arribar a l'església va ser saludat pels assistents. Seguidament, va prendre seient a primera fila, al costat de l'alcalde de Solsona, Ramon Llumà. I és que el nou bisbe ha sintonitzat molt bé amb la gent del

Foto: Ramon Estany

Els cantaires van desplegar tot el seu talent artístic.

país i de la diòcesi de Solsona.

Al final del concert, el P. Jordi Castanyer, superior del Miracle, i en nom dels monjos del monestir, va agrair al públic la seva assistència, a l'Escolania de Montserrat i al seu director, el bon concert ofert, als voluntaris i als ajuntaments de Riner, Llobera i Solsona, l'esforç realitzat per preparar l'acte, i a la Caixa de Catalunya, haver organitzat aquest concert emmarcat en el 75è aniversari d'aquesta entitat financera i social.

El P. Castanyer va recordar també que l'import de les entrades del concert serien destinades per la Fundació Caixa de Catalunya a la restauració de l'orgue del Miracle i va convidar els assistents al que havia de ser el proper acte de celebració del centenari del monestir: el diumenge 7 d'octubre, a dos quarts de sis de la tarda, el ja bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserra, va celebrar una eucaristia.

Ramon Estany

TARRAGONA

Nou curs de la Delegació diocesana de Joventut

TARRAGONA.— La Delegació diocesana de Joventut de l'arquebisbat de Tarragona va presentar el 20 de setembre passat el calendari d'activitats per al present curs. La trobada va reunir els animadors de pastoral de joventut, professors de religió de secundària, consiliaris, educadors del lleure, caps d'escoltisme i responsables de pastoral de les escoles.

La presentació del calendari va ser rebuda amb renovat interès per part dels agents de Pastoral de Joves. De l'extens programa confegit, cal destacar activitats com el curs d'animadors, amb nou sessions, des d'octubre fins a maig; jornades de formació de coordinació; curs de cants, danses i audiovisuals; reunions d'agents de pastoral; recés de Quaresma i fòrum de joves a Valls, del 22 al 24 de febrer, i la possibilitat de celebrar un multiconcert a Tarragona, el dia 6 d'abril.

En aquest programa s'inclou l'assis-

tència a les Jornades d'Animadors de Pastoral de Joventut de Catalunya i Balears, que se celebraran el 10 i 11 de novembre a Barcelona, adreçades als que treballen en els diversos camps de l'evangelització d'adolescents i joves. Durant la presentació es va informar que les jornades de formació serviran per encetar un conjunt de propostes que potser cal fer en aquest camp de la pastoral i decidir-se per algunes concrecions en cada àmbit de treball: parròquia, arxiprestat, escola i educació del lleure.

A la reunió informativa de Tarragona, hi va assistir Mn. Pepe Chisvert, delegat diocesà de Pastoral de Joventut del bisbat d'Urgell, el qual va informar a bastament sobre l'Aplec de l'Esperit, que tindrà lloc a la Seu d'Urgell el 18 i 19 de maig del 2002, alhora que va presentar el material previ per treballar per grups, abans de l'esmentada convocatòria per la Pentecosta. (J.B.)

Càritas amplia l'horari de la ludoteca

TARRAGONA.— Aquest mes d'octubre s'ha produït la reobertura de la ludoteca que l'Associació Càritas interparroquial de Tarragona té a la parròquia de Sant Pau de la ciutat. La novetat rau en el fet que enguany aquest servei és obert a tota la població tarragonina en un intent de donar pas cap a la integració. Així doncs, per primera vegada, la ludoteca no es restringirà a joves d'entre 6 i 16 anys amb dificultats escolars, sinó que donarà servei a tothom qui ho desitgi, tal com ha manifestat la presidenta, Maria Magarolas, que pretén desenvolupar amb aquesta proposta una «educació horitzontal».

La ludoteca de Càritas compta amb un equip de vint voluntaris que té com a màxims responsables el treballador social Sergi Andreu i el coordinador Guillem Massot i la nova fórmula es posarà en pràctica els dijous de cada setmana, mentre que la resta dels dies estaran dedicats, com s'ha fet

anteriorment, al tractament de joves amb dificultats escolars. Amb aquesta iniciativa, l'organització amplia de tres a quatre dies el servei de ludoteca, que ofereix des de fa anys servei de préstec de llibres i jocs de taula.

D'altra banda, Càritas interparroquial de Tarragona treballa en la posada en marxa d'una experiència pilot a desenvolupar en una parròquia de Tarragona durant el que resta d'any, adreçada a la gent de més de 65 anys. Els objectius prioritaris es concreten a fer una visita domiciliària a les persones grans pertanyents a la parròquia escollida; oferir informació dels serveis socials municipals que els corresponen perquè sàpiguen on han d'anar en cas de necessitat; detectar la necessitat d'atenció de cadascuna d'aquestes persones, segons la seva situació, i fer un estudi d'aquest col·lectiu que pugui servir de base per planificar l'atenció i els serveis necessaris. (J.B.)

LA VIDA RELIGIOSA DAVANT ELS GRANS DESAFIAMENTS DEL SEGLE XXI

L'objectiu fonamental de la jornada és, d'una banda, aprofundir en la naturalesa de la Vida religiosa i, de l'altra, explorar els reptes que planteja el segle XXI a aquesta opció de vida.

Ponent: Francesc Torralba.

Cap acadèmic de la càtedra Ramon Llull i professor de la Facultat de Teologia de Barcelona.

Dia: 10 de novembre de 2001, dissabte.

Horari: 10 matí a 5 tarda.

Lloc: Casa d'exercicis Sant Ignasi de Sarrià, c/ Carrasco i Formiguera, 32 08017 Barcelona.

Preu: 4.000 ptes. (24,04 euros). Inclou la matrícula i el dinar.

Cursos adreçats a: religiosos/es, responsables de pastoral, catequistes, laics, i preveres.

PREGAR AMB ELS SALMS

Professor: Hilari Ragner, monjo de Montserrat.

Curs exegètic-pràctic de tres caps de setmana, orientat a la pregària, concretament, a aprofundir en la pregària dels Salms de la litúrgia de les hores. En cada trobada, a més de les explicacions generals, es comentaran salms escollits, es faran exercicis de grup i hi haurà un temps reservat a la pregària personal.

DATES:

• 23/25 de novembre de 2001

• 1/3 de febrer de 2002

• 12/14 d'abril de 2002

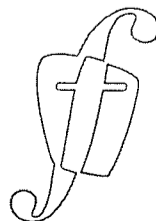
De divendres a sopar, fins al diumenge després de dinar.

LLOC:

• Casa d'espiritualitat del Santuari del Miracle (El Solsonès). Tel. 973 480 045.

PREU: matrícula 4.000 ptes. cada cap de setmana

• El viatge i l'estada a la casa van a càrrec de cadascú.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

CEVRE - Pilar Claret

Urquinaona, 11, 2n

08010 Barcelona

Tel. 933 024 367 - Fax 934 123 882

a/e: cevre@infonegocio.com

Dies feiners a la tarda

L'ambient que es respirava a Solsona a primeres hores de la tarda era el de les grans ocasions.

El bisbe Traserra va celebrar la missa davant de 2.000 fidels.

La catedral era plena del caliu dels fidels solsonins.

Solsona acul

«L'ofici de pastor és un ofici d'amor»

El granollerí **Jaume Traserra**, de 67 anys, és des del diumenge 30 de setembre passat, bisbe de Solsona. Poc abans de les sis de la tarda, Mons. Traserra rebia el bàcul i, en l'homilia de la missa que va celebrar davant de 2.000 fidels, va avançar que tindrà una línia continuista respecte del seu antecessor, Mons. Antoni Deig.

Jaume Traserra s'ha presentat a la diòcesi amb el lema que caracteritzarà la seva tasca al capdavant del bisbat, *Amoris officium pascere* («L'ofici de pastor és un ofici d'amor»), en el qual s'albira la voluntat de continuïtat de la tasca del seu antecessor, Antoni Deig, el lema del qual era «Per atansar-me als homes». Tal com va dir, continuarà «l'obra ben feta» del bisbe emèrit, «ajuntant-me a una Església que ja camina».

El diumenge 30 de setembre, uns 2.000 fidels provinents d'arreu del bisbat es van congregar a la catedral de Solsona per donar la benvinguda al nou bisbe de la diòcesi, Mons. Jaume Traserra, substituït d'Antoni Deig, que deixa l'episcopat després d'onze anys i mig. A l'acte assistiren el nunci del Vaticà a Espanya, Mons. Manuel Monteiro de Castro, i 25 bisbes més, entre els quals hi havia l'arquebisbe de Barcelona, cardenal Ricard Maria Carles; l'arquebisbe de Tarragona, Lluís Martínez Sistach, i l'arquebisbe d'Urgell, Joan Martí Alanís. També hi eren presents, entre d'altres, els bisbes de Lleida, Vic, Girona, Tortosa, Menorca, els bisbes auxiliars de Barcelona, Madrid i Toledo i els abats de Montserrat i Poblet.

Per part de les autoritats civils, van ser-hi presents el president del Parlament de Catalunya, Joan Rigol; els consellers de Cultura i d'In-

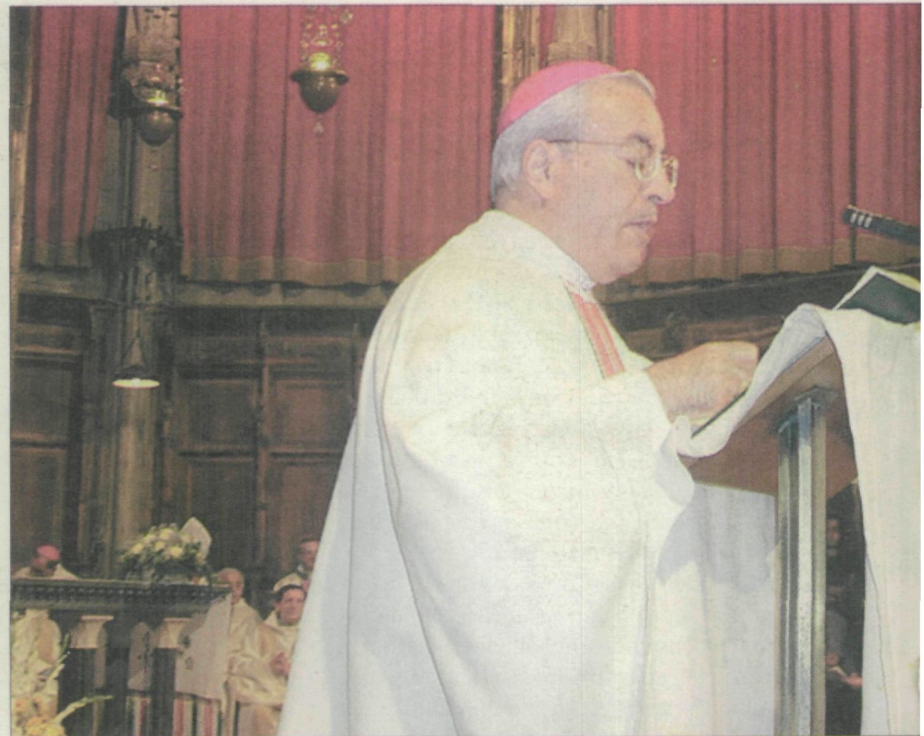
terior de la Generalitat de Catalunya, Jordi Vilajoana i Xavier Pomés, respectivament; l'alcalde de Solsona, Ramon Llumà, així com representants municipals de moltes localitats i comarques del bisbat de Solsona i de la mateixa ciutat de Granollers, vila natal de Mons. Jaume Traserra.

L'ambient que es respirava a Solsona a primeres hores de la tarda era el de les grans ocasions, mentre la gent anava arribant a la catedral per participar en l'Eucaristia.

A fora, grups de joves escoltes del bisbat de Solsona saludaven simpàticament el bisbe emèrit Antoni Deig, mentre llençaven un clar i modern missatge de sintonia al nou bisbe, amb un «enrotllat» ben gros.

Jaume Traserra, fins ara auxiliar de Barcelona, ja ha fet les darreres setmanes una presa de contacte amb el bisbat, i ha mantingut diverses trobades amb Deig i altres representants de la diòcesi, al mateix temps que prepara la seva nova residència al Palau Episcopal.

Els actes començaren a un quart de sis de la tarda amb la baixada de les autoritats civils, encapçalades pel president del Parlament, Joan Rigol, que des de l'Ajuntament es dirigiren cap a la catedral, acompanyats pels elements del folklore solsoní. A dos quarts de sis, va tenir lloc la celebració eucarística a la catedral, en el transcurs de la qual

El nunci va agrair la tasca de Deig i va donar la ben

amb joia el seu nou pastor

el lema que caracteritzarà l'etapa de Mons. Jaume Traser

El bisbat

La diòcesi de Solsona és sufragània de la metropolitana de Tarragona; té una extensió de 3.536 quilòmetres quadrats i una població de 119.138 habitants. El bisbat està dividit en tres zones pastorals i nou arxiprestats, que són: el Pla d'Urgell, Tàrrrega, la Segarra, Bagà-La Pobla, Berga, Gironella-Puig-reig, Navàs, el Cardener i Solsona-Morunys. En total són 163 parròquies, amb 121 sacerdots diocesans residents al bisbat i 10 fora de la diòcesi.

Dades històriques

Solsona està situada gairebé al centre de Catalunya, a cinc quilòmetres del riu Cardener. Remunta els seus orígens a la prehistòria. La Solsona ibèrica adoptà el nom de Setelsis, capital de la Lacetània septentrional. S'hi predicà l'Evangeli des dels primers segles del cristianisme, seguint les vicissituds de l'Església d'Urgell.

Històricament, poden constatar-se quatre esglésies successives de Santa Maria de Solsona: la primera, consagrada l'any 977, per bé que havia estat construïda a finals del segle IX o començament del X; la segona, consagrada l'any 1070, any de la Canònica Regular de sant Agustí i del temple romànic; la tercera, consagrada el 1163, data de l'acabament del temple romànic, d'una personalitat rellevant. La quarta és la catedral actual, d'una sola nau i creuer. Començada pel paborde Ponç de Vilaró (1265-1287), l'obra no fou represa fins a l'any 1623, després de 300 anys d'interrupció. El 4 de desembre del 1627 era consagrat el nou altar del presbiteri. Les devastacions del 1810 i 1936 han estat l'ocasió dels últims retocs, com és el trasllat del cor al presbiteri i fer ressaltar la pedra dels seus murs.

El bisbat de Solsona va ser creat l'any 1593. Anteriorment la seva Església havia estat regida per 26 preposits, des del començament fins a l'any 1409; a partir d'aquesta data fins al 1590, per 8 abats. D'ençà de la seva creació com a bisbat, ha tingut 27 bisbes propis, 6 administradors apostòlics, 9 vicaris capitulars i 1 administrador diocesà.

s'oficialitzà la presa de possessió de Traser. El nou bisbe fou rebut a la porta de la seu pels canonges i el Col·legi dels Consultors, i es va entrar a la catedral en processó.

Després de la lectura de la notificació de Roma que el nomena bisbe de Solsona, el nunci apostòlic li va lliurar el bàcul, símbol de l'autoritat del bisbe. Jaume Traser es convertia, així, en el vint-i-vuitè bisbe de la diòcesi, i el nunci de Roma li donava la benvinguda en nom del papa Joan Pau II. El nou bisbe va ser felicitat per la resta de canonges, pel Col·legi de Consultors del bisbat i una representació de la diòcesi.

En l'homília, Traser va dir que la seva veu, en aquesta nova etapa, consistirà en «la predicació de la fe cristiana, en la defensa de la dignitat de l'home amb totes les seves conseqüències». Traser va destacar que «al bisbe li correspon parlar de l'home, de la seva dignitat, del seu destí, de la societat en què viu i de les esperances que el mouen». El nou bisbe es va dirigir als feligresos i seglars per demanar-los la seva ajuda perquè el ministeri episcopal, va reiterar, «no només el realitza el bisbe sol, sempre ha de ser amb vosaltres». També es va adreçar als laics com a testimonis imprescindibles de la vida cristiana enmig del món. Traser va fer una crida a tots perquè l'Església de Solsona sigui una comunitat «que acull i perdona, que ajuda i es desvia pels més necessitats, que mira el futur amb una gran esperança».

Traser va acabar l'homília amb paraules d'agraïment envers el nunci apostòlic i el Sant Pare, el bisbe Antoni, el cardenal arquebisbe de

Barcelona i els seus bisbes auxiliars, l'arquebisbe metropolità i primat de Tarragona i els bisbes de les diòcesis germanes de Catalunya i d'Espanya, les autoritats, familiars, preveres, religiosos, religioses i laics.

I encara una darrera paraula d'invocació a la Mare de Déu, que a la catedral de Solsona rep el nom de Mare de Déu del Claustre: «El bàcul que porto en aquesta celebració va pertànyer a un membre de la meua família, el bisbe Ramon Riu i Cabanas, administrador apostòlic de Solsona i més tard bisbe d'Urgell. Ell va voler que en la curvatura del bàcul hi hagués la figura de la Mare de Déu del Claustre. He pensat que era un signe ben actual i ple de bellesa: Maria fa camí, acompanya i guia el bisbe, els preveres, i amb ells tota l'Església de Solsona. No demano altra cosa sinó que el signe esdevingui realitat, cada dia, per a nosaltres.»

Després de l'eucaristia, el nunci va pronunciar un breu parlament en català, en el qual va agrair i exaltar la tasca de Deig i va donar la benvinguda al nou bisbe, a més d'agrair l'assistència a les autoritats i a la comunitat eclesial. La festa va continuar fora de la catedral, amb un berenar popular i la desfílada del Bestiari folklòric solsoní fins a la plaça Major, on es va executar el Ball de l'Àliga, símbol de benvinguda de la ciutat al nou bisbe. Joan Rigol i l'alcalde de Solsona, Ramon Llumà, feren els seus parlaments de benvinguda. La jornada va finalitzar amb la signatura del bisbe en el Llibre d'Or de Solsona.

Text i fotos:
Ramon Estany

Mons. Jaume Traser

Nascut a Granollers, província de Barcelona, el dia 11 de juliol del 1934, Mons. Jaume Traser va ser ordenat prevere de la diòcesi de Barcelona el 19 de març del 1959, si bé té arrels berguedanes, ja que el seu pare i els seus oncles van néixer a Berga. De fet, un prevere de la diòcesi de Solsona, Mn. Anton Traser, és oncle seu.

Va cursar els estudis mitjans i de batxillerat al col·legi dels pares jesuïtes de Barcelona (1943-1952). És llicenciat en Filosofia i Lletres per la Universitat de Barcelona (1957), en Teologia i Dret Canònic per la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, en Dret Civil per la Universitat de Barcelona (1967) i és doctorat en Dret Canònic per la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma (1972).

A banda de la seva extensa tasca docent, ha estat secretari general i canceller de l'arquebisbat de Barcelona (1972-1987), així com vicari general (1987-1993). D'altra banda, Mons. Jaume Traser ha estat també degà president del Capítol Catedral de Barcelona (1993-1997), bisbe auxiliar i vicari general de l'arquebisbat de Barcelona, des del 1993, membre de la Comissió episcopal de Patrimoni Cultural de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), des del 1993, i membre del Consell d'Economia també de la CEE, des del 1996.

inguda al nou bisbe.

Un cop acabada l'eucaristia, la festa va continuar fora de la catedral.

Tortosa

Primera visita pastoral del bisbe

■ Mons. Xavier Salinas preveu visitar tota la diòcesi entre els anys 2002 i 2005

TORTOSA.— Amb data 19 de setembre, el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, va enviar una circular a tots els sacerdots per anunciar-los la seva primera visita pastoral. És cert que Mons. Salinas des del 1997 coneix totes les 141 parròquies, però l'experiència pastoral i el mateix Codi de Dret Canònic preveu la visita del pastor com una font de gràcia i no pas de fiscalització.

Ho escriu així Mons. Salinas: «La visita pastoral és una de les formes de contacte personal del bisbe amb els mossens i tots els membres del poble de Déu, i una oportunitat per conèixer directament l'acció pastoral amb els seus instruments i estructures. En general, seguirem els grans objectius del Pla Pastoral diocesà com a punt de referència per revisar l'acció pastoral i promoure'n de noves...»

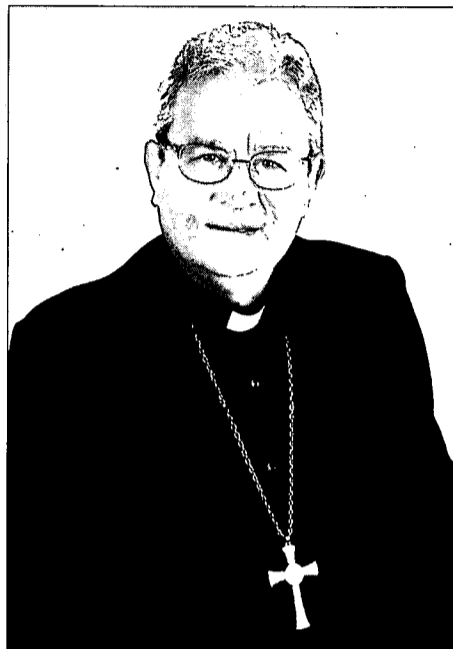
«Té un interès particular», continua la carta, «impulsar i consolidar les diverses formes de participació en la responsabilitat eclesial, com són els consells de pastoral i d'economia. També en el camp de les vocacions serà objecte d'atenció particular la família i les diverses formes del ministeri».

D'altra banda, per facilitar la realització de la visita pastoral, el bisbe Salinas ha

anunciat que s'està preparant una guia de treball que ajudi a fer una anàlisi de la situació socioreligiosa a fi de descobrir tant les dificultats com les possibilitats de cada parròquia. Així mateix, per fer visible l'aspecte espiritual i apostòlic de la visita, el bisbe demana que estigui precedida, dins de les possibilitats, d'un treball de grup de laics que tenen alguna responsabilitat en el conjunt de l'acció pastoral.

Com a projecte general, el bisbe preveu fer la visita a tota la diòcesi entre els anys 2002 i 2005 i segons aquest ordre: any 2002, arxiprestats de Deltebre, Morella i Amposta; any 2003, arxiprestats de Benicarló, Gandesa i Santa Bàrbara; any 2004, arxiprestats de Tortosa, Móra-Tivissa i Roquetes, i any 2005, arxiprestats de Vinaròs, Sant Mateu i Flix.

Amb data 26 de setembre, Mons.

Mons. Xavier Salinas.

Xavier Salinas ha tramès a tots els preveres una carta en què raona la importància de la figura de l'arxiprest: «Vull ressaltar que l'arxiprest és el col·laborador més proper del bisbe, al qual se li encomana un ministeri pastoral d'abast supraparroquial en un territori determinat de la diòcesi» (cf. *Directori de l'arxiprestat*, 28).

«Tenint en compte la missió de l'arxiprest com a directe col·laborador meu», continua el bisbe, «en aquest moment que, segons l'actual directori encara no hi ha un estatut de l'arxiprestat que reguli el mode de consultes per fer el seu nomenament, procediré a fer-los personalment durant el mes d'octubre. Una de les missions dels nous arxiprestos serà, precisament, col·laborar en l'elaboració de l'estatut de l'arxiprestat per, posteriorment, ser estudiat i aprovat, si s'escau, pel Consell Presbiteral».

J. Blanc i Bahima

Nou director de l'Institut Superior de Ciències Religioses

TORTOSA.— Miquel Garcia Bailac, de fora diòcesi, ha estat nomenat nou director de l'Institut Superior de Ciències Religioses a Distància (ISCRD) Sant Agustí. L'ISCRD de Tortosa està associat a l'homòleg de Madrid, el qual està vinculat a la Facultat de Teologia de la Universitat Pontifícia de Comillas.

Mn. Miquel Garcia insisteix que la fórmula d'aquest institut és «portar la teologia al lloc on viu i treballa la gent». Pensa que aquesta modalitat està especialment indicada per a ambients rurals i distants de les capitals importants.

A la Casa de l'Església, a mitjan octubre, es presentaran el total de 25 a 30 alumnes, els cinc tutors i els professors. Els matriculats rebran els textos. En el tríptic servit pel director, es parla d'aquests destinataris: col·laboradors parroquials,

responsables i militants de moviments i grups, animadors de pastoral, catequistes; professors de Religió, monitors joves, els qui treballen en el món polític i social, laics i religiosos, i tota persona que, en definitiva, vulgui aprofundir els continguts de la fe.

A la fi dels cicles es concedeixen els títols de diplomatura i llicenciatura en Ciències Religioses, cosa que implica un total de tres i cinc anys de formació, respectivament.

D'altra banda, continua l'Institut diocesà de Teologia per a Laics, que dirigeix Mn. Josep Lluís Arín Roig. Va iniciar el curs el 9 d'octubre amb una dotzena d'alumnes i quatre classes al vespre. Aquest institut està vinculat al de Sant Fructuós de Tarragona, que és el centre que convalida els estudis impartits a Tortosa. (J.B.B.)

MENORCA

Intensificar la preparació al matrimoni

CIUTADELLA.— El 66,8% de les parelles menorquines que han contractat matrimoni entre el 1994 i el 1998 han celebrat el casament per l'Església catòlica, mentre que el 33,2% ha triat l'enllaç civil. La Delegació diocesana de Família té previst intensificar i unificar els criteris de preparació dels nuvis a les parròquies i comunitats cristianes. La preparació immediata dona pas a un servei d'acollida per facilitar una formació sistemàtica que ajudi a pal·liar la baixa formació religiosa amb què arriben, majoritàriament, les parelles a les parròquies.

Per a Rafel Portella, delegat diocesà de Família, el bagatge religiós dels nuvis és erroni i la seva visió de l'Església, negativa, si bé la motivació religiosa hi és

present. Per a Portella, celebrar el matrimoni per l'Església implica un compromís seriós per part dels contraents, compromís «que difícilment pot assimilar-se en un curs, sense viure la fe de forma personal i amb convicció».

Portella considera important, i així es recull en els objectius pastorals per als dos pròxims cursos, establir vies de seguiment de la fe dels matrimonis joves, per continuar la seva relació directa amb la comunitat cristiana i de suport davant dels problemes diaris que afecten les famílies. Les estadístiques demostren que a les Balears la majoria de parelles continuen optant pel model matrimonial, sigui catòlic o civil, davant d'altres possibilitats de relació. (G.F.M.)

Tibidabo us informa

Tots els primers divendres de mes us invitem a participar en la

Missa Expiatòria

en el Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo

Calendari del curs 2001-2002

1 de setembre	Inici de curs
5 d'octubre	
2 de novembre	Missa Anual de l'Obra Expiatòria dels Difunts
7 de desembre	
4 de gener	
1 de febrer	
1 de març	Temps de Quaresma
5 d'abril	Temps Pasqual
3 de maig	
7 de juny	Festa del Sagrat Cor de Jesús

Programació

A les 17,30 hores	De la Plaça de Lesseps (cantonada Pérez Galdós) surt un autocar direcció Temple Tibidabo
A les 18 hores	Rosari, Vespres i Benedicció
A les 18,45 hores	Silenci i Adoració
A les 19 hores	Missa Expiatòria
A les 19,45 hores	Tornada a la Plaça de Lesseps

Us esperem

Girona

«El capellà ha de ser senzill i assequible»

■ Ramon Jacquet ha estat ordenat diaca de la diòcesi

OLOI.— El diumenge 23 de setembre la parròquia de Sant Esteve d'Olot vivia un dia de festa: Ramon Jacquet, el seminarista que havia fet allà les seves pràctiques pastorals, era ordenat diaca pel bisbe de Girona, Mons. Jaume Camprodon. Després

de set anys de formació al Seminari interdiocesà, ha rebut el primer nivell del sagrament de l'orde amb vistes al sacerdoci, segurament l'any que ve. Jacquet té 35 anys i és de Banyoles per adopció. El seu destí com a diaca serà la parròquia de Sant Josep, a Girona ciutat.

—Una pregunta que sovint inspira algú que es compromet en el sacerdoci: per què no va escollir casar-se?

—Fa uns anys vaig sortir amb una noia, però tot i que considero que això té valor i que és bonic de viure, en el moment de fer una opció amb tot el que això implica vaig escollir el sacerdoci. Vaig arribar aquí després d'una trajectòria personal en què Jesucrist ha estat molt important per a mi i m'he implicat molt a la parròquia. Ara aquest compromís m'omple tant que no tinc la sensació d'estar buit ni trobo a faltar la relació de parella.

—Al mateix temps interpel·la el fet de prendre una opció definitiva.

—Avui costa més entendre-ho que fa unes dècades. Dir «em comprometo per una opció de per vida» fa por i moltes persones no ho fan ni en la parella ni en tasques de servei. Espanta, i et preguntes qui t'assegura que no ho veuràs d'una altra manera d'aquí a uns anys. Però jo crec que sí que es pot. És un moment decisiu de la meua vida molt reflexionat i penso que és a totes. Hem de poder ser capaços de fer aquest pas i en el cas d'un compromís religiós el Senyor és al darre... no és llençar-se al buit, hi ha algú que et sustenta.

—Quin és l'equilibri entre pràctica i teoria en la formació d'un prevere?

—Crec que les dues vessants van lligades. Si només estudiéssim i no tinguéssim contacte amb la realitat viva estaríem

Ramon Jacquet

nar d'una altra manera perquè som menys capellans, caldrà més responsabilitat dels laics que s'hauran de formar, plantejar les parròquies d'una altra manera. En tot cas a Tarragona hi ha més vocacions, però a la resta de bisbats, fins i tot Barcelona, la situació és semblant.

—Es diu que els sacerdots joves són estètics i tradicionalistes.

—Primer de tot cal molt de respecte per les opcions de cadascú. Hi ha companys que vénen d'ambients determinats i donen més importància a determinats aspectes com el *clergyman* o la no-banalització de la litúrgia. Si això implica posicionaments d'Església més tradicionals és possible, però considero que per sobre de tot hi ha la voluntat de tothom d'anunciar la Bona Nova de l'Evangeli. L'important és treballar sense trencar la comunió amb els companys i la diòcesi. Tots estem en el mateix: anunciar la Bona Nova.

—Quin és el seu model de capellà?

—Crec que ha de ser algú molt proper a la gent, és a dir, capaç d'escoltar, acollir i entendre. Per tant, hem de ser senzills, assequibles, sense mantenir distàncies. També cal viure el nostre compromís a fons amb tot el que implica la vida parroquial i diocesana. Per això cal tenir les coses clares del que és important i del que no ho és tant.

—Després de set anys d'estar en un medi eclesial ja es deu haver trobat

amb decepcions.

—Visc les febleses amb absoluta naturalitat com una cosa que forma part de nosaltres. Al començament hi ha una crida, un projecte de futur que fa il·lusió, però després atertes i t'adones que les coses no són sempre com haurien de ser. Som persones i la crida de Déu no ens fa àngels. Cadascú té el seu temperament però hi ha la crida i cadascú la viu com pot. El clergat s'ha criticat perquè en un altre temps s'havia presentat com un àngel que controlava totes les seves emocions, fred, que no s'enfadava. Per l'amor de Déu, som persones! Hem de millorar però sense traumes ni desànim.

—Tot sacerdot pot ser cridat a ser bisbe. Ho acceptaria?

—Suposo que tothom deu respondre el mateix: que no! Jo he sentit una crida a anunciar la Bona Nova de Jesucrist amb la paraula i la vida. Aquesta és la meua única ambició. No m'ho he plantejat mai perquè el que dóna sentit a la meua vida és una altra cosa: viure el seguiment de Jesucrist; aquest és el meu horitzó. Si després per les coses de la vida t'ho proposen seria en l'òptica d'un servei. Al seminari veus companys que et dius que poden anar per bisbes pels contactes que tenen, per la manera de ser, però fins i tot aquests penso que ho viurien com un servei no com un estatus.

Guillem Farré

URGELL

Cinc joves colombians ingressen al Seminari

LA SEU D'URGELL.— Un total de nou joves integren la matrícula del Seminari d'Urgell. Quatre estudien teologia a Barcelona i cinc ingressaran al Seminari diocesà de la Seu d'Urgell per fer el curs introductor. Els quatre estudiants de teologia són: David Codina, de la Seu d'Urgell; Alfons Velásquez, de Colòmbia; Ramon Batlle, de Guissona, i Joaquim Cebrian, de Barcelona. Ramon Batlle és un ingrés nou, amb estudis superiors.

Els cinc joves que faran el curs introductor arribaven de Colòmbia la primera setmana d'octubre, tenen entre 21 i 30 anys i algun ja ha estudiat filosofia i teologia. Van ser seleccionats pels bisbes d'Urgell en el viatge que van fer l'estiu passat a Colòmbia amb el rector del Seminari. Sembla, doncs, que el bisbe coadjutor, Mons. Joan-Enric Vives, comparteix també l'opció de la col·laboració vocacional amb Colòmbia. (A.M.)

Setè volum de poemes de Mn. Manuel Pal

CASTELLCIUTAT.— El prevere Manuel Pal acaba de publicar el setè volum de poemes, que recull 379 poemes sobre una extensa varietat de temes: la litúrgia de les hores, la naturalesa, persones i esdeveniments, goigs, etc. El volum, de 500 pàgines, va encapçalat per un breu introit del mateix autor. La seva obra està integrada actualment per 1.500 poemes, la majoria inspirats mentre el poeta fa camí. Conceptes i símbols il·luminen el poeta, que opina que «el món conceptual també té la seva poètica», que caldria recuperar.

La poesia de Manuel Pal brolla natural com l'aigua de la font, a voltes suau cantarella, a voltes en sanglots llevantejats, però sempre humil i senzilla. És el salmeig d'una ànima franciscana. (A.M.)

Restauració de l'església de Puigverd

PUIGVERD.— Un grup de 25 jubilats de Tremp, en grups de tres o quatre, treballen en la restauració de l'església de Puigverd. Els treballs, iniciats la darrera setmana de juliol, consisteixen a picar i renovar l'interior, construir un mur darrere de l'altar, col·locar rajola al terra, pintura, instal·lació elèctrica i drenatge exterior. Els materials, transports i eines de treball són facilitats pel Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya i "la Caixa". Hi col·laboren també la Diputació de Lleida, l'Ajuntament, el Casal d'Avis i la parròquia.

El temple de Puigverd és del segle XVII i, com testimonia la pedra clau de la volta de la portalada, pertanyia a la comanda de l'orde de l'Hospital, fundada a Santa Maria de Susterris. És, però, l'església del poble, plena de records i vivències, i centre espiritual de la població pallaresa. (A.M.)

«Som persones i la crida de Déu no ens fa àngels»

enganyats. Però sols amb la pràctica sense reflexió teòrica no sabríem on és el nord. Penso que tot va junt: el que vivim els caps de setmana a les parròquies il·lumina la reflexió teològica i aquesta dóna criteris i reflexió. Penso que en aquest sentit el plantejament és correcte.

—Ha estudiat al Seminari interdiocesà amb companys de diversos bisbats catalans. Com veu el de Girona respecte dels altres?

—Estem com la resta: no és l'època de fa vint o trenta anys en què hi havia molta vitalitat i compromís a les parròquies. M'adono que estem en moment de canvi. Les coses hauran de començar a funcio-

Lleida

Primera festa del beat Francesc Castelló

■ Mons. Francesc X. Ciuraneta: «Avui necessitem el testimoni dels màrtirs»

LLEIDA.— La catedral de Lleida va acollir el divendres 28 de setembre i per primera vegada des de la seva beatificació, l'11 de març passat, la festa del beat Francesc Castelló i Aleu.

Roma va autoritzar singularment la diòcesi de Lleida a celebrar la seva festivitat en la vigília de la commemoració del martiri, ocorregut el 29 de setembre del 1936, amb missa i ofici propi el 28 de setembre, ja que el dia 29 s'escau la festa dels Sants Àngels Custodis i alhora és festa local a la ciutat de Lleida.

Nombrosos fidels, encapçalats per la Comissió Diocesana que va treballar per la seva beatificació i esdevinguda ara Comissió Promotora de la seva Canonització, van assistir a una eucaristia solemne presidida pel bisbe de la diòcesi, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, i concelebrada per 35 preveres més, entre aquests el

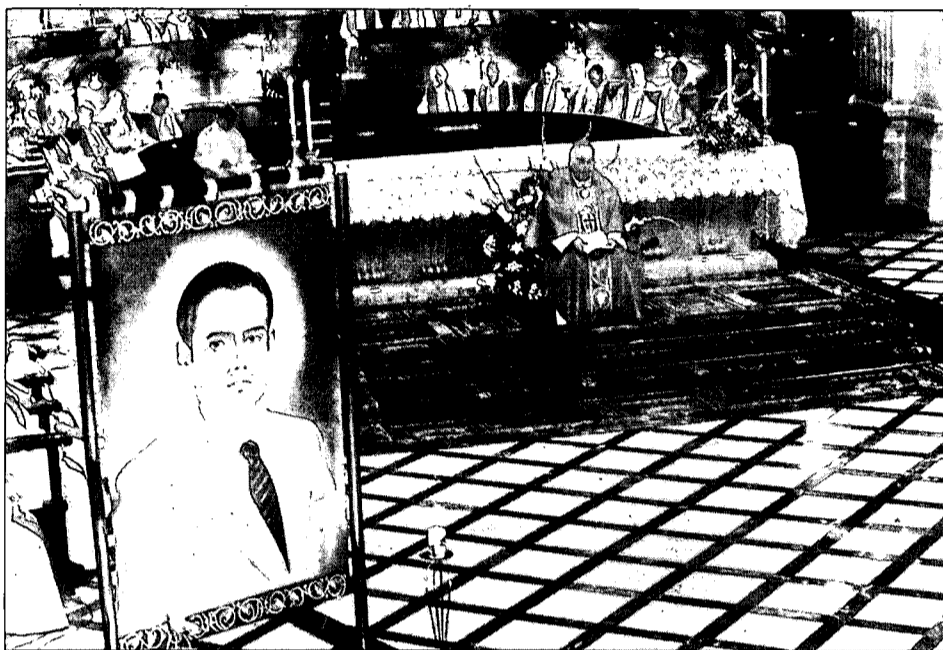

Foto: Jordi Gómez

El bisbe Ciuraneta es va referir al martiri com l'exaltació de la humanitat perfecta.

manes del màrtir, la Teresina i la Maria Castelló i Aleu, acompanyades d'altres familiars. Un tapís amb la figura del beat, pintat per les Carmelites Descalces de Lleida i que ja va presidir els actes celebrats a Roma amb motiu de la beatificació, fou col·locat en un lateral de l'altar major del primer temple diocesà.

Mons. Francesc Xavier Ciuraneta en la seva homilia es va referir al testimoni coherent del beat Francesc Castelló com un referent per al nostre món, «que sembla perdut i dispers, enfonsat, de vegades en la confusió de camins i en la desorientació. En aquesta situació necessitem avui el testimoni dels màrtirs, com el beat Francesc, perquè en el martiri es confirma la inviolabilitat de l'ordre moral i resplendeixen la santedat de la llei de Déu i, a la vegada, la intangibilitat de la dignitat personal de l'home».

El bisbe Ciuraneta es va referir al martiri com l'exaltació de la humanitat

perfecta i de la vertadera «vida» de la persona. «El martiri és la forma suprema, per bé que no l'única, de testimoniar la Veritat», va dir tot fent una crida als joves a seguir l'ideal de vida cristiana, neta i generosa, del beat Francesc Castelló, donant testimoni de coherència interior i exterior.

Un cop finalitzada l'homilia i després de cantar amb entusiasme el *Crec en un Déu*, el mateix que el beat Francesc Castelló va cantar quan anava a la mort, es va pregar a Déu per les necessitats de l'Església, pels lleidatans, pels joves i molt singularment per la pau al món, tot fent una pregària per les víctimes de les accions terroristes als Estats Units: «El missatge del beat Francesc és avui un cant a la pau i a l'esperança; ell, que va morir perdonant els que li llevaren la vida.»

Ofrenen un reliquiari del beat

Singular fou tot seguit la processó de les ofrenes encapçalada per un professor del col·legi dels germans Maristes de Lleida i un germà de la seva comunitat, que van ofrenar un lampadari amb quatre llànties, símbols de les virtuts, i el llibre del centenari del col·legi, d'on el beat Francesc fou alumne durant set anys.

Tot seguit, una parella de joves va pujar a l'altar i va dipositar als peus del tapís del beat un pom de 22 roses roges, tantes com anys tenia Francesc Castelló quan va morir màrtir. Finalment i abans del pa i del vi per l'Eucaristia, tres joves dels Amics de Francesc Castelló ofrenaren un reliquiari amb un tros de roba del beat, ofrena de la família Castelló a la diòcesi de Lleida i que després de la celebració fou venerada pels fidels, mentre la Coral Estel, que va acompanyar les parts musicals de la celebració, interpre-

Itinerari martirial al cementiri de Lleida

Els actes en commemoració del 65è aniversari del martiri del beat Francesc Castelló van acabar el matí del dissabte 29 de setembre, dia de Sant Miquel, al cementiri de Lleida.

A dos quarts de dotze es va iniciar des de la capella una processó encapçalada per la creu i un quadre del beat, acompanyat d'un nombrós grup de fidels que van voler fer a manera d'itinerari martirial el mateix trajecte que va fer el beat Francesc Castelló, la mitjanit del 29 de setembre del 1936.

Tot cantant l'himne de la Perseverança i el *Crec en un Déu*, s'encaminaren fins a la porta antiga del cementiri, per on va entrar el màrtir fins al lloc on fou executat, per acabar davant de la fossa comuna on reposen les seves despulles. En aquest indret es va fer una ofrena floral mentre es cantaven els *Goigs*.

El franciscà P. Ramon Domènec va presidir l'acte i en unes breus paraules va significar el martiri del beat, tot fent referència a la seva solitud: «Francesc estava sol, però Déu era amb ell.» El P. Domènec va dir alhora que el missatge del beat Francesc és avui, en aquest món trasbalsat per tant d'odi i terrorisme, un cant a la pau i al perdó: «Avui l'Església i el món necessiten homes com el nostre beat Francesc.»

L'acte va acabar amb el *Cant dels ocells*, que un jove va interpretar amb un violí i que va emocionar tots els que acudiren al cementiri de Lleida per homenajar el beat Francesc Castelló en el dia del seu «aniversari», en paraules de la seva germana Teresina.

tava els *Goigs en lloança del beat Francesc Castelló*, amb lletra de Lluís Badia i melodia del P. Odiló M. Planàs, estrenats amb motiu de la beatificació del màrtir.

Tots els fidels que assistiren a la celebració van rebre abans de sortir de la catedral el darrer butlletí de la comissió convocant, editat amb motiu de la beatificació, alhora que es va distribuir un tríptic a tot color amb les tres cartes que el beat va escriure moments abans de morir màrtir i que han esdevingut un extraordinari testimoni.

La Comissió Promotora de la seva Canonització va manifestar la seva satisfacció per l'afluència de fidels, així com de celebrants a la missa de la festa del beat. Fet aquest que els esperona en la seva tasca de donar a conèixer la seva figura, perquè sigui molt més estimat, venerat, però principalment imitat.

Jordi Curcó

«El missatge del beat Francesc és avui un cant a la pau i a l'esperança; ell, que va morir perdonant els que li llevaren la vida»

vicepostulador de la causa a Lleida, Mn. Gerard Soler, i el P. Ramon Domènec, vicari provincial dels Franciscans de Catalunya, fill d'Alcarràs i molt vinculat a la causa del beat. Tots ells anaven revestits amb ornaments vermells, símbol del martiri.

A la missa hi assistiren les dues ger-

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendej Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

-
- 106.6 FM** Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf ARQUEBISBAT DE BARCELONA
-
- 103.4 FM** Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa BISBAT DE GIRONA
-
- 105.0 FM** Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra BISBAT D'URGELL
-

Lleida

Festa de Santa Teresina a Lleida

■ Setze poblacions de Catalunya van arribar-hi en peregrinació

Nombrosos fidels s'aproparen a venerar santa Teresina al sea cambriil.

Vuit autocars de pelegrins d'arreu de Catalunya visitaren el santuari.

LLEIDA.— Més de 3.000 fidels van assistir a les celebracions organitzades al santuari de Santa Teresina de l'Infant Jesús dels pares Carmelites de Lleida, amb motiu de la festa de la santa doctora de l'Església i patrona de les missions que tingué lloc l'1 d'octubre.

El P. Pere Martorell, rector del santuari-parròquia, ha manifestat la satisfacció de tota la comunitat carmelitana per la massiva participació de fidels. Durant la festa de la santa fou contínua la presència de fidels al santuari per visitar i venerar Teresina de Lisieux. La cripta va estar tothora acompanyada pels devots de la santeta i en especial en la solemne concelebració que tingué lloc al vespre, presidida pel bisbe de Lleida, Francesc Xavier Ciuraneta, amb la participació d'uns 500 fidels.

Els actes en honor de santa Teresina van tenir, però, el tradicional pròleg de la novena en el seu honor, que aquest any va tenir com a predicador el P. Emilio Martínez, carmelita descalç de la comunitat de Salamanca.

El diumenge dia 30 de setembre fou dedicat a la trobada de zeladors, zeladores, col·laboradors i subscriptors de la

revista *Lluvia de Rosas*, publicació bimensual del santuari que és alhora l'òrgan oficial de difusió del pensament i doctrina de santa Teresina.

Lluvia de Rosas té actualment prop de 14.600 subscriptors i arriba a tot Catalunya, així com a nombrosos indrets d'Espanya i Amèrica Llatina. La jornada dominical va acollir alhora diverses peregrinacions, que amb vuit autocars i altres vehicles particulars portaren els pelegrins fins als peus de santa Teresina.

Els pelegrinatges oficials i segons fonts del santuari van ser setze, vinguts de poblacions com Manlleu, Torelló, Vinyoles d'Orís, Soses, Ripollat, el Masrampinyo, Montcada i Reixac, Cerdanyola, Aitona, Tarragona, el Prat de Llobregat, Santa Maria de Meià, Gavà, Solsona i Linyola.

Els pelegrins van iniciar la seva estada al santuari amb l'assistència a una xerrada

Els sants del Carmel

El proper dissabte 20 d'octubre, els locals del santuari de Santa Teresina acolliran la primera sessió del segon any del curset-seminari d'espiritualitat *Pregària i sants del carmel*. Els dos temes d'aquest curs seran *Teologia de la pregària*, a càrrec del P. Àngel Briñas, i *Espiritualitat de sant Joan de la Creu*, que impartirà el professor Agustí Borrell.

El curset acabarà les seves sessions el 18 de maig del 2002, però cal dir que el cicle complet consta de tres anys. El curs passat es va tractar la pregària a la Bíblia i l'espiritualitat de santa Teresa de Jesús; mentre que el curs 2002-2003 es farà sobre *Pedagogia de la pregària* i *Espiritualitat de santa Teresa de l'Infant Jesús*.

Aquest curs s'alternarà alhora amb un altre que tindrà lloc els dilluns, amb trobades quinzenals de formació centrades en l'espiritualitat dels místics del Carmel: Teresa de Jesús, Joan de la Creu, Teresina, Edith Stein... «Els sants del Carmel són una riquesa inesgotable per a tota l'Església, i nosaltres hauríem d'aprofitar-la millor», diu el P. Pere Martorell.

a càrrec del P. Lluís Romagosa, carmelita de la comunitat de Lleida, que va parlar sobre *Lluís Martí i Cèlia Guérin, els pares d'una gran santa*. Tot seguit, el prior del santuari, P. Àngel Briñas, va presidir una solemne Eucaristia, amb la participació dels zeladors

i subscriptors de la revista, així com els nombrosos pelegrins, prop de 500, que arribaren durant el matí al santuari lleidatà. Els actes van acabar amb un dinar de germanor.

Jordi Curcó

MALLORCA

25 anys de la parròquia de la Mare de Déu del Toro

CALVIÀ.— El 22 de setembre passat es va celebrar l'obertura de l'any jubilar commemoratiu del 25è aniversari del temple parroquial dedicat a la Mare de Déu del Toro (1977-2002), situat en aquesta urbanització de Calvià. Durant els pròxims mesos se succeiran diferents actes que culminaran el 25 de setembre del 2002, quan es compleixen els 25 anys de la construcció del temple.

El 25 de setembre del 1977 Mons. Francisco Planas Muntaner, bisbe dimissionari d'Eivissa, en absència de Mons. Teodor Úbeda, bisbe de Mallorca, va beneir el nou temple de la urbanització del Toro. La seva construcció va ser possible gràcies que un any abans, el juny del 1976, la constructora de la urbanització va regalar al bisbat un solar de 1.200 metres quadrats per a la construcció de la

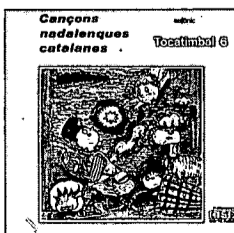
futura església. Mentre el P. Falcó celebrava la missa per als residents a la zona primer en una nau magatzem de Port Adrià i després en diversos xalets particulars, un grup de feligresos, amb les seves mans i amb les aportacions voluntàries del poble, es van encarregar d'aixecar el nou temple al solar cedit.

Al principi, el temple va pertànyer a la parròquia de Calvià, però el 20 de juny del 1993, va adquirir la categoria de parròquia. El primer rector va ser Mn. Juan Suñer, que el 1995 va ser substituït per Mn. Francisco Caimari Alomar, actual rector. Mn. Francisco Caimari compagina la feina parroquial amb la de notari eclesiàstic a la cúria diocesana i el de capellà de l'Exèrcit de l'aire i del convent de les germanes dominiques de la Presentació des Pont d'Inca. (C.C.)

LES CANÇONS DE NADAL

Cançoners i cassetes i CD d'aquest cançoner.

Claret, Abacus, cases de discos i llibreries.

Aventurar-se a les profunditats de la terra

■ L'espeleologia és una activitat centenària a Catalunya

Era el 28 de desembre del 1897 quan Mn. Norbert Font i Sagué feia la primera gran exploració d'una cavitat a Catalunya, l'avenc de Can Sadurní a Begues. Aquesta data és la que es considera com l'inici de

l'espeleologia a Catalunya. Així, Mn. Font va crear una escola d'espeleologia que ha arribat als nostres dies. Fa 20 anys es va crear la Federació Catalana d'Espeleologia, i arran d'aquesta, l'espanyola.

Hilari Moreno és el president de la Federació Catalana d'Espeleologia i comenta que en aquests 20 anys l'espeleologia s'ha anat difonent, «però no tot el que voldríem perquè ha estat, és i serà un esport de minories perquè és un esport de tècnica, amb un 100% d'humitat, fred, calamitats... no és un esport del qual es pot dir "que és bonic", però sí molt interessant».

L'espeleologia es compon de tres disciplines: l'espeleologia pròpiament dita, els barrancs i l'espeleologia subaquàtica. La que té més èxit és l'espeleologia, que es practica tot l'any, els barrancs només es fan a l'estiu i la subaquàtica es fa també

(Foto: JM Cò de Triola, arxiu fotogràfic del CEC)

Providència Mitjans va ser la primera dona que va descendre per una cavitat a Catalunya.

la Federació coordinen la tasca d'aquests grups: es fan congressos, expedicions, publicacions... Hilari Moreno recorda que una bona formació és vital per poder practicar l'espeleologia: «Preparem bé la gent perquè no creguin que fer un barranc o espeleologia és una cosa que es pot fer de qualsevol manera, perquè s'hi juguen la vida. Nosaltres fem un

курс de barrancs d'un mes, amb quatre o cinc sortides. Ensenyem la tècnica i el que es pot o no es pot fer. Això és importantíssim per evitar accidents: no es pot baixar per dins d'una cascada, el vestit de neoprè ha de cobrir tot el cos, cal portar casc, saber què és un remolí... tenim molts problemes amb això. És un esport divertit, refrescant... però moltes persones no prenen les precaucions necessàries.»

Un món per descobrir

Qui es dedica a l'espeleologia sap que és un privilegiat perquè disfruta d'uns escenaris naturals reservats a poques persones. Així, Hilari Moreno assegura que «és el fet d'entrar en una cavitat, estar quatre o cinc dies dins, amb un recorregut de 24 km, en els quals un centímetre de formació ha trigat vuitanta anys a crear-se... si t'agrada aquesta experiència gaudeixes moltíssim».

L'espeleologia és un esport que va a més, especialment entre els més joves, que descobreixen les meravelles de les cavitats. Des de la Federació s'assenyala que hi ha una gran iniciativa per part de les dones, que tenen una gran tècnica. Per conèixer més de prop aquest esport, la Federació Catalana d'Espeleologia ha editat el llibre *Cent anys d'espeleologia a Catalunya, 1897-1997*, de Josep M. Miñarro, amb motiu del centenari d'aquesta pràctica. El llibre és una recopilació sinòptica que serveix de referència als més profans en la matèria i que pot ser el punt de partida de la història de l'espeleologia catalana durant el segle xx, segons Miñarro.

Esport complet

Hilari Moreno és conscient que l'espeleologia no és un esport gaire conegut i es lamenta que només aparegui als mitjans de comunicació quan es produeix un accident: «Tots els que practiquem aquest esport sabem que assumim uns riscos, però amb les precaucions necessàries no té perquè passar res.»

El president de la Federació sosté que l'espeleologia és una activitat esportiva molt completa perquè entra «l'especialitat subaquàtica, l'escalada, l'alta muntanya... tothom pot practicar aquest esport, no fa falta ser un "tarzan", només cal tenir tècnica, una gran dosi d'aventura, ganes de veure cavitats, galeries que molta gent no veurà perquè no s'atrevirà a penetrar a molts metres de profunditat». Hilari Moreno també es refereix als tòpics que envolten aquest esport: «Hi ha gent que creu que si baixes a 300 metres de profunditat no pots respirar, però les cavitats tenen un circuit d'aire que es renova constantment. L'espeleologia no és un esport d'aventura, sinó científic. Tenim biòlegs, geòlegs, arqueòlegs... aixequem mapes topogràfics... molta gent que baixa a les cavitats aprofitant per fer estudis i investigacions.»

A part de tots aquests ingredients, l'espeleologia és un esport que fomenta la generositat i la convivència. En aquest sentit, Hilari Moreno opina que «el fet de dependre d'una altra persona crea un vincle molt especial, depens que et llenci una corda, que et doni la mà... hi ha una convivència molt forta i no és un esport competitiu. En el món de l'espeleologia he fet grans amics, sempre estàs pendent del que tens al costat, no hi ha gens d'egoisme».

Rosa María Jané Chueca

**FEDERACIÓ
CATALANA
D'ESPELEOLOGIA**

C/ GIRONA, 78, PRAL.

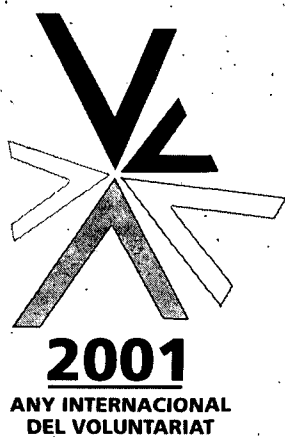
08009 BARCELONA

TEL. 932 652 241

FAX 932 653 283

a/e: fce@retemail.es

Internet: www.espeleo-cat.org

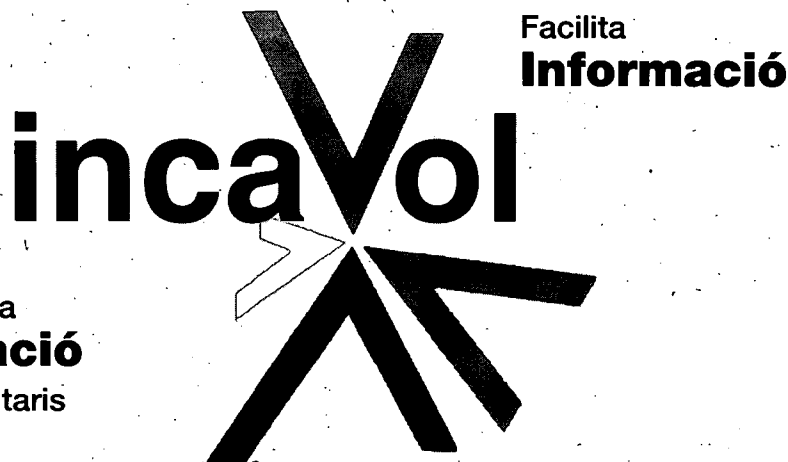

2001

ANY INTERNACIONAL
DEL VOLUNTARIAT

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

cultura

Ràdio Estel, a tota màquina!

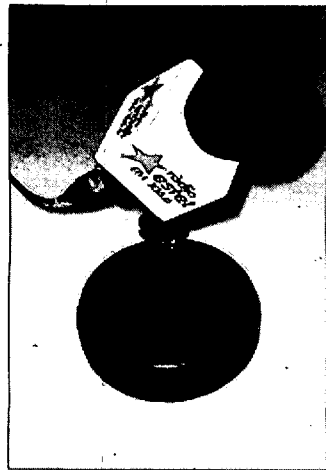
El cardenal Ricard M. Carles inaugura i beneeix les noves instal·lacions de l'emissora catòlica

BARCELONA.— El vaixell de Ràdio Estel tot just acaba d'iniciar la seva nova travessia. Estava a punt des del mes de juny, però no ha estat fins al 28 de setembre que no s'ha inaugurat oficialment aquesta nova etapa a la vida de l'emissora del bisbat. Hi van assistir com a personalitats més importants l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles,

que va impartir la seva benedicció als nous locals, i el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol. Tampoc no hi va faltar una de les persones que amb més il·lusió ha viscut l'estrena de les noves instal·lacions, Mons. Joan Carrera, president de la Fundació Missatge Humà i Cristià. Més de dues-centes persones, col·laboradors, amics i oients de

Ràdio Estel, van estrenar la sala d'actes Joan Pau II per celebrar plegats la realització d'un petit somni. I és que com recordava el bisbe Carrera durant la inauguració, Ràdio Estel ja navega per les ones hertzianes i ara només cal treballar amb entusiasme i dedicació perquè tingui una bona i llarga travessia.

Text i fotos: Samuel Gutiérrez

A l'acte d'inauguració van intervenir, per aquest ordre, el director de Ràdio Estel, Mn. Ramon Octavi Sánchez; el bisbe auxiliar de Barcelona i president de la Fundació Missatge Humà i Cristià, Mons. Joan Carrera; l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles; i el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol. L'acte va ser presentat per la Gna. Gemma Morató, sotsdirectora de l'emissora.

La sala d'actes Joan Pau II, acabada d'estrenar, va aplegar més de dues-centes persones.

▲ Va ser un acte molt «amable», ple de distensió i simpatia, d'acord amb la il·lusió generada per l'estrena de les noves instal·lacions. ▼

Una ràdio diferent, amable i evangelitzadora

El director de l'emissora, Mn. R. Octavi Sánchez, va aprofitar el seu discurs d'estrena dels nous locals per esbossar-ne l'estil i la seva manera d'entendre la ràdio. Tres eixos sustenten fonamentalment aquest estil:

- **Una ràdio diferent:** que no busca la competitivitat, ni els guanys econòmics, sinó fer un servei a la societat catalana i andorrana, tot donant companyia musical i transmetent valors humans i cristians.
- **Una ràdio amable:** que no busca la confrontació, ni la crítica dura, ni les estridències, sinó que vol acompanyar de forma calmada, tranquil·la, amb la música de qualitat de la radiofórmula i amb programes, notícies i reflexions que siguin agradables de sentir.
- **Una ràdio evangelitzadora:** que no faci proselitisme, ni faci entrar la religió amb embut, però que transmeti els valors i la fe cristianes sense por, sense amagar-se de res, encara que amb respecte per a tothom.

El president Pujol no va poder assistir a tot l'acte, encara que durant el seu discurs va agrair i felicitar insistentment l'aportació feta per Ràdio Estel, especialment de part de la seva dona, Marta Ferrusola, oient fidel de l'emissora.

L'equip de Ràdio Estel va lliurar al cardenal una placa d'agraïment en record de la benedicció que més tard es faria dels nous locals.

El programa de Ràdio Estel «Qui tingui oïdes» no va voler deixar passar la visita del cardenal sense fer-li una entrevista a fons. El cardenal s'hi va trobar molt a gust i va estrenar de manera ben directa els estudis que acabava de beneir.

Les noves instal·lacions de Ràdio Estel, beneïdes ja pel cardenal, compten amb tecnologia digital ben moderna, adaptada a les noves necessitats.

Mons. Carrera:

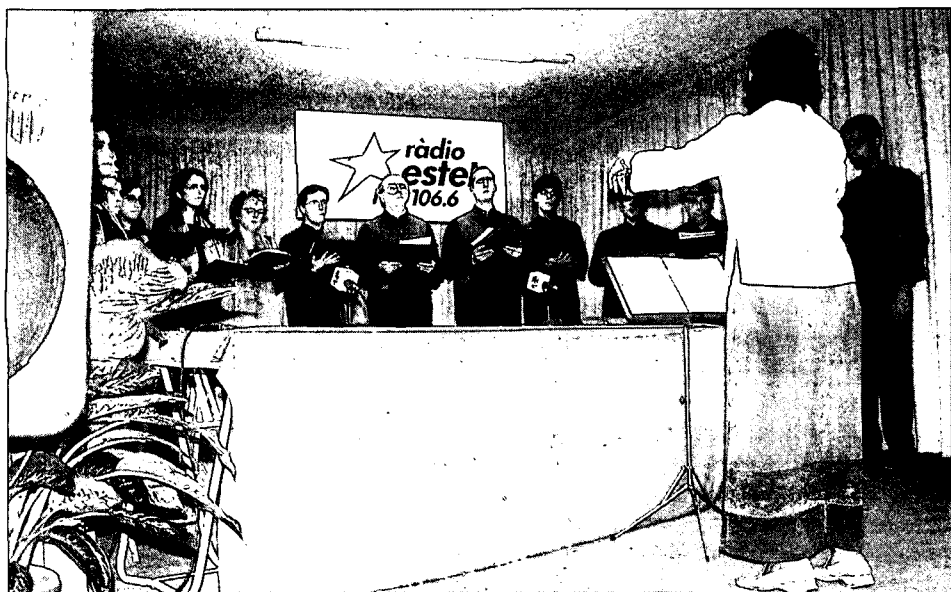
«Que sigui llarga la travessia que recomença avui Ràdio Estel!»

Cardenal Carles:

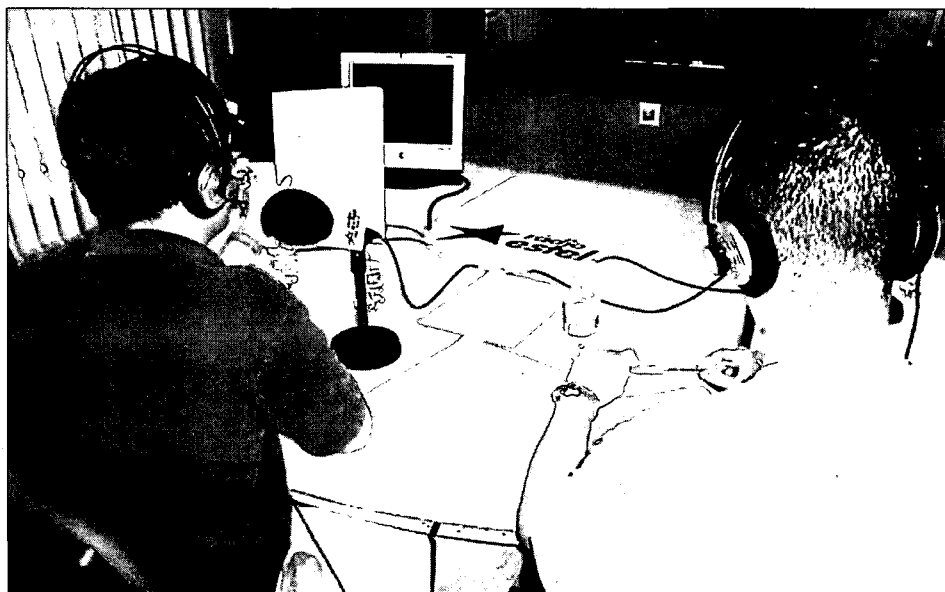
«A tots vosaltres, de tot cor, seguiu treballant amb l'entusiasme i la joia amb què ho heu fet fins ara»

Jordi Pujol:

«La gent d'aquesta casa té valors sòlids i consistents, i és bo que els doni a conèixer. M'alegra que hi hagi un mitjà com Ràdio Estel que faci les coses d'una altra manera»

La coral Verge Bruna de Barcelona, dirigida per Aida Espel, va embellir l'acte amb algunes peces musicals de caràcter religiós.

Tant els estudis com els controls i la redacció són espais amplis, lluminosos i ben equipats.

Un dels moments més desitjats de la inauguració va ser la benedicció de les noves instal·lacions impartida pel cardenal Ricard M. Carles. No hi va poder ser present el president Pujol, tot i que en representació seva hi havia el director general de Relacions amb les Confessions Religioses, Ignasi Garcia Clavel.

L'acte d'inauguració es va tancar amb un refrigeri a l'hotel Barceló-Sants.

Per un gran canvi

El calendari de l'euro

Dates clau de la introducció de l'euro

15 de setembre del 2001	Redenominació en euros dels comptes bancaris i de tots els mitjans de pagament que s'hi relacionen.
1 de desembre del 2001	Distribució d'euros al petit comerç i al sector de l'hoteleria i la restauració.
15 de desembre del 2001	Distribució de monedes als ciutadans, euromoneders de 12,02 euros (2.000 ptes.), que poden adquirir-se als bancs i a les caixes.
1 de gener del 2002	Entrada en circulació de bitllets i monedes en euros; l'ús de la pesseta queda limitat a les operacions en efectiu. Els bancs i les caixes bescanvien pessetes per euros gratuïtament.
1 de març del 2002	La pesseta deixa de ser, definitivament, un mitjà de pagament de curs legal. Les pessetes poden continuar bescanviant-se als bancs i a les caixes gratuïtament.
1 de juliol del 2002	Les pessetes només poden bescanviar-se a les sucursals del Banc d'Espanya, per temps il·limitat.

Més informació: **012** **atenció ciutadana**

www.gencat.es/euro

 Generalitat de Catalunya

Apropar-se al món de la malaltia mental

■ El Projecte Mosaic fomenta la integració social i laboral d'aquest col·lectiu

MANRESA.— El 28 de setembre passat va tenir lloc al convent de Santa Clara de les monges dominiques de Manresa dos actes al servei de la salut mental, un fenomen poc conegut per a la majoria de la població. D'una banda, la inauguració de l'exposició interactiva «Salut mental, jo també?», i, de l'altra, la presentació del Projecte Mosaic, una iniciativa que pretén comprometre tots els ciutadans perquè ajudin a la integració social i laboral de les persones que pateixen trastorns mentals.

Nombroses persones van assistir a la presentació del Projecte Mosaic. Al fons, els mosaics que es van col·locar com a adhesió a aquesta iniciativa.

L'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu, les germanes dominiques del convent de Santa Clara, l'Hospital General de Manresa i la Fundació ARS han estat les entitats organitzadores de l'exposició interactiva «Salut mental, jo també?», que ha comptat amb la col·laboració de les monges dominiques de l'Anunciata i de l'Associació de Familiars de Malalts Mentals del Bages. La mostra, de caràcter informatiu i didàctic, es podrà visitar fins al 15 d'octubre al convent de Santa Clara de Manresa.

Segons els organitzadors, les malalties mentals són un fenomen social desconegut o poc conegut, ja que «hi ha molts tabús, estigmes i actituds de marginació davant d'aquesta realitat», per la qual cosa és necessari crear «possibilitats de creixement i participació de les persones malaltes en la vida de la societat». L'exposició «Salut mental, jo també?» consta de tres parts: en

la primera presenta les malalties mentals i la manera amb què es tractaven en diferents èpoques, la segona mostra la realitat d'aquestes malalties en la societat actual i l'última aborda el futur d'aquests mals i com la societat ha d'afrontar-los.

Les entitats anteriorment esmentades han estat les artífexs del Projecte Mosaic (Manresa Organitzada per a la Salut Integral de la Comarca), que preveu la creació d'un centre i d'un hospital de dia en l'edifici del convent cedit per les religioses dominiques contemplatives, així com d'una empresa de cera artística per crear fons de treball per als usuaris del centre i de l'hospital, i d'un pis per a persones amb deficiències psíquiques. Sor Lucía Caram, del convent de Santa Clara, va convidar els assistents a l'acte a involucrar-se en aquest projecte a favor dels més necessitats. (C.C.)

La Mare de Déu del Pilar

Hola, amics! Ja som a la setmana de la gran festa de la Mare de Déu del Pilar, que certament és una festa de «germanor». Enguany té un caire diferent. Recentment els Estats Units han patit a casa seva el terror, el patiment, el desconsort, la barbàrie i sobretot la crueltat que ha atemptat contra vides alienes. Un fet que marcarà un abans i un després a la nostra història. Tots hem patit amb els nord-americans i ens admira la unió i la companyonia que s'hi ha demostrat.

Jo no puc ni vull oblidar la vessant espiritual d'aquesta festa: l'arribada de la Mare de Déu del Pilar a Saragossa. Ja que parlem de germanor i d'unió, m'agradaria recordar un tema musical molt bonic de la pel·lícula *Agustina de Aragón*, que com suposo ja sabeu, aquesta dona era catalana. La cançó diu així: «Catalunya és Catalunya i Aragó és Aragó, però quan arriba el moment, ens sentim com a germans i hi ha un sol cor.» Si anomeneu totes les províncies i totes les nacions, veureu que la cançó serveix per a totes igual i us demano que sota la protecció de Maria en la seva advocació del Pilar («columna»), pensem en la pau entre tots els països del món. Així sigui.

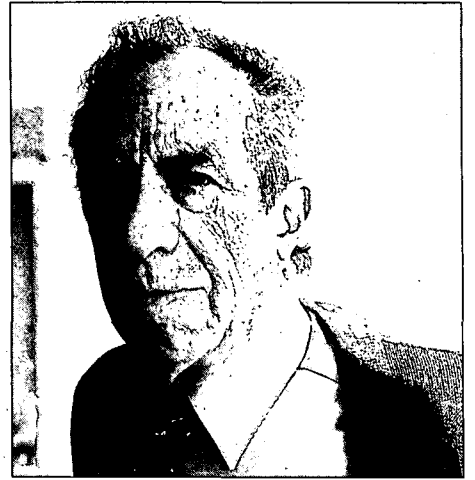
Cecília Aranés Mallo

Coses de la vida

Coses de la vida

Mor Joan Gomis, president de Justícia i Pau

BARCELONA.— El president de Justícia i Pau, Joan Gomis i Sanahuja, va morir el 30 de setembre a Barcelona als 74 anys, víctima d'una llarga malaltia que el mantenia hospitalitzat des del mes d'agost passat. Catòlic compromès i escriptor, Gomis va estudiar Magisteri i Belles Arts. Va ser un gran impulsor de les organitzacions no governamentals a Catalunya. A més de fundar Justícia i Pau a Barcelona el 1976, va participar també en la fundació de la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament, creada ara fa dinou anys, i de la Federació Catalana d'ONG per a la Pau, en funcionament des de fa deu anys.

Joan Gomis.

Joan Gomis presidia des de fa vint-i-cinc anys Justícia i Pau, una entitat que es va crear sota els auspicis del Concili Vaticà II amb l'objectiu de la promoció i defensa dels drets humans. Nascut a Barcelona el 1927, aquest assagista, novel·lista i periodista era un home de pau i un referent de solidaritat. Cal recordar que va ser pioner de la campanya que demanava l'ajuda per al desenvolupament dels països del Tercer Món a través del 0,7% del PIB nacional. Gran defensor de les llibertats democràtiques, Gomis va participar en la campanya contra l'ingrés d'Espanya a l'OTAN. També va realitzar missions internacionals de drets humans a Amèrica, Àfrica i Àsia.

El funeral per Joan Gomis es va cele-

brar el 2 d'octubre a la parròquia barcelonina de Santa Cecília. Unes cinc-centes persones van donar l'últim adéu al president de Justícia i Pau que va ser enterrat al cementiri de Sant Gervasi. Entre els assistents es trobaven Ignasi Garcia Clavel, responsable de la Secretaria de Relacions amb les Confessions Religioses de la Generalitat de Catalunya, i Joan Clos, alcalde de Barcelona. La cerimònia, oficiada pel rector de Santa Cecília, Mn. Joan Subirà, va ser concelebrada per vint-i-tres capellans. Mn. Josep M. Fisa, delegat episcopal de Justícia i Pau, va qualificar Gomis d'«home senzill, lliure, independent i crític, insubornable».

LES RECEPTES DE

JOAN Villaró

Quan era petit

De petit recordo que la meva mare em donava uns trossets de pa de pagès amb mel que eren boníssims. El que llavors no sabia —i avui sí, a causa de la meva trajectòria professional—, és que hi ha dues èpoques a l'any per a la recol·lecció de la mel: la primavera i a finals d'estiu.

També haureu de tenir en compte que si la mel està pasteuritzada serà líquida, però que haurà perdut les propietats, i això ha de constar a l'envàs. Les pràctiques que constitueixen frau en aquest producte són:

l'addició d'edulcorants i espessidors com la melassa, l'agar o la dextrina; l'alimentació de les abelles artificialment amb sucre durant el seu període de producció; la coloració o afegit de caramel líquid; la denominació en aquells productes que no en contenen, etc.

Per uns moments, revisc la meva infantesa amb els pantalons tipus golf i els llavis i les mans enganxoses per aquesta suculència, mentre contemplava i escoltava en Mora, el pregoner del meu poble natal, Campdevànol, que deia així: «Don Pelegrí Moré i Graugés, alcalde i president d'aquest ajuntament, faig saber que...» Ja han passat alguns anys, però hi ha frases que no oblidaré mai, com el sabor de la mel d'abans.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Recetas para realizar en un santiamén y vivencias gastronómicas* truqueu al tel. 938 793 402.

L'esport, una forma de millorar les relacions humanes

■ Inici de curs de la nova llicenciatura de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport que ofereix la Universitat Ramon Llull

BARCELONA.— El 17 de setembre passat la Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació Blanquerna (URL) va acollir els 170 estudiants de primer i segon cicle que iniciaven el primer curs de la nova llicenciatura de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport. Fins ara aquests estudis només els impartia la Universitat a Barcelona a través de l'Institut Nacional d'Educació Física (INEF).

La forta demanda i el fet que molts estudiants que cursen a Blanquerna la diplomatura de Magisteri amb l'especialitat d'Educació Física s'interessessin per aquesta llicenciatura va motivar la creació d'aquest nou títol. El professor Jordi Segura, coordinador de la nova llicenciatura, explica que «a Blanquerna apostem per l'esport com a forma de millorar les relacions humanes. Creiem que l'esport és un element valuós de

Proves d'accés que es van fer el juliol passat al complex esportiu de l'Hospitalet Nord.

formació integral de la persona, tant en aspectes físics com psíquics».

Segons Jordi Segura, la nova llicenciatura s'ha dissenyat a través de tres itineraris de segon cicle que l'estudiant podrà escollir segons l'especialitat que vulgui exercir. «Un primer àmbit —explica— s'ha enfocat cap a la vessant educativa, no només escolar sinó en tots els àmbits de la vida, per a gent jove i gent gran. El segon àmbit és el de la salut, l'activitat física com a qualitat de vida i com a rehabilita-

ció física i mental. Destinarem recursos especials a la formació de formadors per a persones discapacitades, per als avis o persones en tractament de rehabilitació. I el tercer itinerari aborda tot el que fa referència a l'esport com a lleure, societat de l'oci, turisme, l'esport d'aventura i activitats de la natura en general, com trobar un estil de vida saludable.»

Per impartir aquesta llicenciatura, Blanquerna ha contractat professionals especialistes en cada àmbit, des de metges especialistes en alt rendiment esportiu fins a esportistes amb trajectòries tant reconegudes com les de Daniel Plaza, José Montero o Pichi Alonso. (C.C.)

Reconstrucció de l'hostatgeria del monestir de Poblet

POBLET.— El Butlletí Oficial de l'Estat ha publicat la licitació de les obres de la «borseria» —edifici on antigament s'administraven els impostos de les diferents terres i possessions del monestir cistercenc— i l'adequació de dos edificis per construir-hi uns serveis comunitaris, com ara l'hostatgeria. El pressupost d'aquestes obres és de 952,2 milions de pessetes, que seran aportats en la seva totalitat pel Ministeri de Foment.

De l'edifici de la «borseria» es conserva només un mur del segle XVIII i una petita capella gòtica de segle XIII, al costat del que era l'antic hospital dels pobres, una institució que es va fundar al monestir l'any 1207. Pel que fa a l'hostatgeria, la seva reconstrucció permetrà disposar de cinquanta llits, entre habitacions dobles i individuals, i es recuperarà així l'antiga finalitat d'acollir hostes, amb servei de menjador inclòs. Cal recordar que a l'antigor tots els monestirs tenien hostatgeria, però en el cas de Poblet aquesta es va perdre, com va succeir amb altres elements del cenobi durant la desamortització del 1835.

Les obres estan incloses en el programa de Foment per a «la intervenció del patrimoni arquitectònic i les obres públiques amb valor patrimonial o històric», amb càrrec a l'1% cultural. Si els tràmits burocràtics s'agilitzen, amb tota probabilitat les obres esmentades es podrien encetar la propera primavera.

Joan Boroñat

INGREDIENTS:

arròs
pernil
3 grans d'all
1/4 kg de bolets
1 copeta de vi moscatell
curri
sal

PREPARACIÓ:

Bulliu un tassó d'arròs amb aigua abundant durant deu minuts. Després escorreu-lo amb un colador i refresqueu-lo amb aigua freda. En una paella a part fregiu, només uns quants segons, tres cullerades soperes de pernil tallat a daus i incorporeu-hi tres grans d'all picats, juntament amb un quart de quilo de bolets. Remeneu-ho bé i passats uns minuts, afegiu-hi una copeta de vi moscatell.

Deixeu-lo evaporar i poseu-hi l'arròs amb una cullerada de curri i sal. Ofegueu-ho tot durant uns quatre minuts més.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

Nou curs a l'Escola de Teologia de Mataró

MATARÓ.— Ja ha començat el primer trimestre del curs 2001-2002 a l'Escola de Teologia de Mataró. En aquest trimestre, que acabarà el 20 de desembre, s'explicarà la història de l'Església a Mataró, alhora que es farà també referència a les evolucions de l'Església a tot Catalunya. Aquest curs, el que fa nou ja des de la creació d'aquest centre el 1993, és un curs diferent, ja que es tracta del primer curs en què l'Escola de Teologia tindrà valor universitari, després de l'acord amb l'ISCREB signat el mes de juny passat. (C.C.)

Mor Joan M. Vila, professional de Ràdio Estel

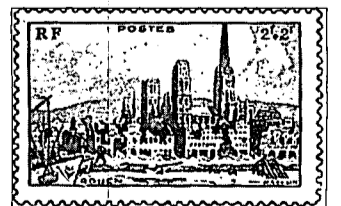
CALELLA.— Joan M. Vila (Barcelona, 1973), un dels creadors de la programació bàsica inicial de Ràdio Estel, va morir el 17 de setembre passat a l'hospital de Calella. La tasca radiofònica d'aquest jove professional va quedar sobtadament interrompuda com a conseqüència de les gravíssimes lesions sofertes, aviat farà cinc anys, en un accident de trànsit. Segons Maria Sierra Rodríguez, que havia treballat amb ell, Joan M. Vila era «responsable del "rostre" musical tan característic que, encara avui, conserva Ràdio Estel». (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Catedral de Rouen

França va dedicar el 1945 un segell a la catedral de Rouen. Es va començar a construir al segle XII i les obres van acabar al segle XVI. És un dels edificis més rellevants de l'estil gòtic. La catedral té diverses torres. Una d'elles, la de Sant Romà, té setanta-cinc metres d'alçada; també n'hi ha una altra, anomenada la Torre de Pedra, acabada en una piràmide moderna que li va ser afegida el 1827. La localitat de Rouen és cèlebre pel procés i el suplici que va patir santa Joana d'Arc el 1431 i per la tradició del «privilegi de sant Romà», iniciat durant l'edat mitjana arran d'una llegenda popular.

Arròs blanc amb bolets

LLIBRES

Allò que Déu ha unit...

Rosa Corazón, advocada matrimonialista i del Tribunal de la Rota, tracta el tema de les nul·litats matrimonials amb rigor científic i profunds coneixements jurídics civils i canònics. Amb un llenguatge clar, amè, directe i atractiu, juntament amb un gran realisme, l'autora aclareix què és un procediment de nul·litat matrimonial, per quines causes un matrimoni pot ser nul, quins professionals intervenen en el procediment i el cost dels seus serveis, a quant pugen les taxes del Tribunal, per què és car l'advocat, alhora que dona resposta a les qüestions que més se senten avui dia sobre aquesta matèria. Mitjançant casos resolts al seu despatx professional, el seu llibre desvetlla un gran interès en el lector, de manera que el psiquiatra Enrique Rojas, autor del pròleg, afirma que «es llegeix d'una tirada». El volum dedica també diverses pàgines a «una lloança per a tots els advocats, els meus companys i col·legues», on es parla de l'inici de l'advocacia i de la necessitat dels advocats.

En el llibre es descriu una breu teoria sobre els elements essencials del matrimoni i les propietats fonamentals del matrimoni i les seves finalitats; passa després amb rapidesa a narrar casos reals de matrimonis nuls per haver exclòs alguna d'aquestes finalitats, propietats o elements essencials. Parla de la separació i del divorci segons la nova Llei 1/2000 del 7 de gener i segons les disposicions addicionals que han regit fins aleshores, tot ressaltant les modificacions substancials conseqüència d'uns i altres. La darrera part del volum recull preguntes i respostes i dona contestació a les qüestions que tothom es planteja sobre els complexos ets i úts de les nul·litats matrimonials. Amb una edició acurada i una àmplia bibliografia final, és una obra assequible per a tothom, però d'especial interès per als professionals del món de l'advocacia.

Rosa Corazón aporta uns coneixements jurídics útils per als qui estan a les portes del matrimoni, perquè no s'equivoquin en la seva tria; útils per als que ja s'han casat i per als que fa molts anys que es van casar, perquè potser hi ha algun aspecte que convé millorar; útils per als que han fracassat en el seu matrimoni, perquè si és necessari acudeixin sense por a un procediment judicial que els protegeixi i defensi els fills si n'hi ha, de forma convenient i adequada; i útils per endinsar-nos, amb veritat, en els procediments canònics de nul·litats matrimonials, per evitar que per a alguns continuï sent «un afer que no s'entén, quelcom fosc», i impedir que circulin sobre la qüestió de les nul·litats matrimonials tantes idees equivocades. (C.C.)

Rosa Corazón, *Nulidades matrimoniales... Que no lo separe el hombre*. Editorial Desclée De Brouwer, Col·lecció A los Cuatro Vientos, Bilbao 2001, 213 pàg.

Pensaments per meditar diàriament

«Cada dia de l'any, tots els dies, reps el regal de 24 hores. Per viure, per estimar, per dormir, per somiar, per treballar, per ser feliç. I cada dia de l'any aquest *Amic de cada dia* t'obsequia dues frases. Volem que siguin com dos llumetes que s'encenen en un instant. T'illumina, t'inquieten, et conviden. Poden projectar la seva llum al llarg de tot el dia.» Amb aquestes paraules es presenta aquest calendari diari que té la gran novetat que és vàlid per a tots els anys.

Aquestes dues frases tenen com a objectiu que l'usuari del calendari hi mediti, que puguin servir-li d'ajuda per a tota la jornada diària. Les frases no

estàn directament relacionades entre elles. Una està extreta directament de la Bíblia i l'altra és d'autors molt diversos. Entre els autors de les frases, destaquen: Joan Pau II («Quan ens obrim al diàleg amb els altres, ens obrim nosaltres mateixos a Déu»); Sòfocles («Només sé compartir l'amor, no l'odi»); sant Agustí («La mesura de l'amor és estimar sense mesura»); Leonardo da Vinci («Qui no valora la vida, no se la mereix»); Gandhi («Millor que acudir a les paraules, deixem que la nostra vida parli per nosaltres»); sant Jeroni («Qui no coneix les Escripures no coneix el poder de Déu ni la seva saviesa; ignorar les Escripures és ignorar Crist»); Antoine de Saint-Exupéry («Allò essencial de l'espelma no és la cera que deixa rastre, sinó la llum»); María Zambrano («Només en soledat se sent la set de la veritat»); Pablo Neruda («Tot va néixer per ser compartit, per ser entregat, per multiplicar-se») o Katharine Hepburn («L'amor no té res a veure amb el que esperes aconseguir, només amb el que esperes donar; és a dir, tot»). (C.C.)

Amigo de cada día. Ediciones Paulinas, Madrid 2001, 370 pàg.

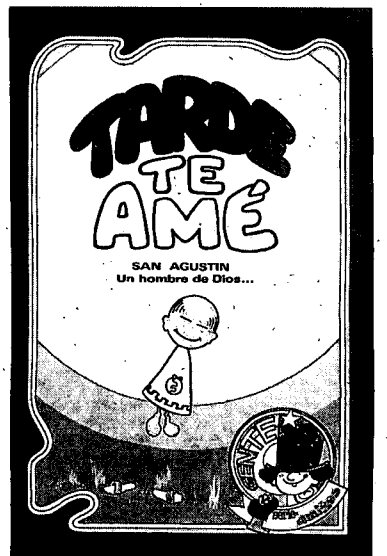

Sant Agustí, una ànima apassionada

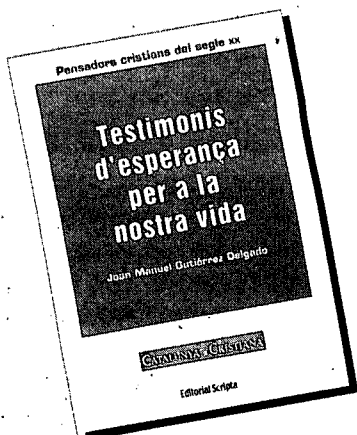
Tots a la vida tenim necessitat d'algué en qui trobar-nos amb la nostra experiència humana, capaç de precedir-nos en els formidables i arduos camins de Déu. Algú que ens indiqui el camí per trobar el nostre jo més autèntic. Sant Agustí (Tagaste, 354 - Hipona, 430) ha estat sempre per a molts aquesta persona. Ho serà també per als que descobreixin en aquest llibre la possibilitat i l'alegria de trobar-lo en el camí de la vida. En el pròleg les monges agustines escriuen, en referència a les pàgines que conformen aquesta obra, que «sant Agustí se sentirà content perquè ell va ser el primer que va passar llargs anys engrunant als seus senzills fidels el pa fresc de la paraula que va canviar la seva existència».

Les il·lustracions d'aquest volum, plenes d'escalf humà, s'adrecen amb complicitat riallera a tots els que van caminant cap a Déu, alhora que es proposen fer més propera i simpàtica la figura i el pensament de sant Agustí. El seu missatge, amarat d'humor, resulta més que convincent perquè té com a base *Les confessions*, de sant Agustí, un dels pocs llibres que encara arriben al cor de l'home contemporani. Es tracta d'un relat biogràfic en què l'autor relata la seva conversió i la seva evolució ideològica centrada en dos temes fonamentals: Déu i l'ànima.

María Rosa Guerrini, *Tarde te amé. San Agustín. Un hombre de Dios... un hombre para el hombre*. Editorial San Pablo, Col·lecció Gente Joven, Sèrie Amigos, Madrid 2001, 155 pàg.

Si t'han agradat els «Pensadors cristians del segle XX»,

**JA TENIM
EL LLIBRE**

Regala't el llibre i ajudaràs el setmanari

Desitjo rebre el/els llibre/s: Testimonis d'esperança per a la nostra vida
Testimonios de esperanza para nuestra vida

català: _____ castellà: _____ total llibres: _____ a 1.600 ptes. = _____ ptes.
(com a donatiu, despeses d'enviament incloses)

Nom: _____

Adreça: _____

C.P.: _____ Població: _____

Forma de pagament:

gir postal enviament xec es pot presentar un càrrec a:

Entitat Oficina DC Compte

ENVI LA BUTLETA A:

Catalunya Cristiana, Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014-Barcelona

El llibre de la setmana

La informàtica i la fe

La premsa i els mitjans de comunicació social en general parlen de l'addició —diuen que a vegades malaltissa— a Internet. Hores i hores davant de la petita pantalla, centres amb fileres interminables de pantalles, on es lliura a la navegació pel ciberespai gent de tota mena. N'hi ha que són estrangers que es comuniquen amb els seus països; altres són aficionats a la lectura de la premsa i fan un cop d'ull a través dels misteris de la informàtica als diaris en totes les llengües, arxius de notícies i articles sobre qualsevol tema... Quants carrerons sense sortida a la feina, i encara en tesis doctorals, és resolen a través d'aquests autèntics «servidors» amb noms estranys, amb un senzill moviment del cursor...!

I, malauradament, quantes escombraries naveguen a través de les ones, i aterren a la quadrícula de moltes pantalles, amb un moviment senzill del cursor...

Això és la cibercultura de què ens parla la religiosa de Jesús Maria, Maria Dolores de Miguel, a través de la qual

M. Dolores de MIGUEL,
Con el Señor en la cibercultur@.
Biblioteca de Autores Cristianos (BAC), Madrid 2001

intenta fer-nos elevar fins al Senyor.

No cal dir que, si Joan de la Creu preguntava als «camps de verdura, de flors esmaltat» si hi havia passat el Senyor; i si Ignasi de Loiola ens convidava, en la seva *Contemplació per aconseguir amor*, a «endevinar la presència del Senyor en un món «que vegeta, que sense i que dona a entendre», podem pensar legítimament que també està darrere dels misteris de la informàtica.

Algú creurà que es tracta de consideracions pietoses, sorgides d'una bona voluntat extraordinària. Jo diré que a les pàgines del llibre *Con el Señor en la cibercultur@*, hi ha una intuïció molt seriosa, i ens ajuden a entrar en

aquesta cultura nova, amb el suport d'una fe en aquesta omnipresència de Déu, que ha fet possible que l'home descobreixi les possibilitats que ha posat al seu abast en aquest àmbit tan actual i revolucionari.

María Dolores de Miguel no té por de parlar d'aquest món ambivalent en què ens movem. Ens convida des d'un començament a endevinar tot el que és «virtual» de la nostra realitat quotidiana, i a aproximar-nos a l'home actual amb la consciència que el seu entorn és un desafiament constant a la seva identitat. I en aquesta aproximació a un món revolucionàriament nou, tan real com el que tots experimentem, a vegades sense saber-ho, ens convida a considerar l'aspecte negatiu, però també el costat positiu de la nostra immersió.

Tot el llibre és un cant a la recerca d'aquest Senyor que se'ns presenta amb vestits nous. És el Jardiner de la Resurrecció, que busca Magdalena, o el Senyor que convida Tomàs a posar les mans a la llaga del costat i als forats dels claus...

Cal ser creient a través de la cibercul-

tura, perquè no tan sols ens extasia davant de tantes prodigalitats del Senyor com ens descobreix; sinó també perquè gràcies al veïnatge universal que sorgeix de tot aquest món, aconseguim viure més intensament la solidaritat fraterna entre tots els homes. Des del despatx en què escrivia aquestes línies puc estar en contacte immediat amb els meus germans de la Xina o amb els del Camerun, i parlar alhora amb Sidney i Los Angeles...

Com no hem de sentir la necessitat de «cantar les meravelles del Senyor»?

Cristóbal Sàrrias

CATALUNYA CRISTIANA

El cel, plenitud de comunió amb Déu

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 12.480 ptes./any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català Edició en castellà

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

Amb un únic pagament d'12.480 ptes. per any

Amb dos pagaments semestralment de 6.240 ptes.

Domiciliació bancària. (Ompliu l'ordre de domiciliació)

Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

La sardana i la dansa

Cursos de tardor

La tardor és un moment molt indicat per aprendre a ballar sardanes o per assumir uns coneixements sobre aquelles formes i pràctiques pròpies d'una cultura i aprofundir en el coneixement del com, el quan i el perquè d'aquest ball.

Aquests són alguns dels cursos que se celebren a Catalunya.

A Barcelona, l'1 d'octubre va començar l'activitat de formació sardanista que promou l'Associació Promotora de la Sardana a Gràcia: l'Anella. Una activitat que es desglossa en dos cursos: el de perfeccionament i el d'iniciació. El primer se celebra cada dilluns i el segon cada dijous, a dos quarts de nou del vespre, als locals de l'Orfeó Gracienc. Les sessions són d'una hora a la setmana. Tots els interessats truqueu al 932 189 286.

També a Barcelona podeu prendre

part en els cursos que promou el grup sardanista Nou Camí, al districte de Sant Martí. El curs bàsic se celebra cada dimecres a les 7 de la tarda; i el nivell de perfeccionament es fa cada dijous, a partir de dos quarts de 8 del vespre. Els cursos es desenvolupen en sessions setmanals d'1 hora a la Sala de Gimnàs del Centre Cívic de Sant Martí. Per a més informació; tel. 933 030 986.

A la comarca del Gironès, aquesta tardor, Salt Sardanista organitza el seu 22è Curset per aprendre a ballar sardanes. S'iniciarà el dia 19 d'octubre, a l'Hotel d'Entitats de Benestar Social i es desenvoluparà en sessions setmanals, cada divendres, de 9 a 10 de la nit. Està obert a gent de totes les edats, i la participació és lliure i gratuïta. Per a més informació, truqueu al 972 230 492. (C.C.)

Pensadors cristians del segle xx (49)

Arrupe: profeta del segle xx

DE METGE A JESUÏTA

Neix el 1907 a Bilbao. Als nou anys se li mor la mare. Aquest fet marcarà profundament la vida de Pedro Arrupe. La seva infància i adolescència transiten per una atmosfera religiosa. Els seus compromisos amb la parròquia i el moviment juvenil de la Congregació mariana formen la seva personalitat cristiana.

El 1923 comença els estudis de medicina a la facultat de Sant Carles a Atocha. Allà es troba envoltat d'un ambient arreligiós, on els professors presumien d'empiristes i la ciència positiva es col·loca en el lloc de la religió. Però al cap de pocs mesos mor el pare i la seva vida canvia.

Després d'un viatge a Lourdes, i havent constatat la guarició miraculosa de tres persones, Arrupe es qüestiona el sentit de la vida com a laic i la necessitat de donar a conèixer el veritable Jesús. Maria li obre el camí de la vocació religiosa, cap a una entrega total al Senyor en la Companyia de Jesús. Així, Arrupe es fa jesuïta, després de meditar-ho amb profunditat a Loiola, i malgrat les crítiques dels seus professors i companys de curs. Pedro Arrupe ingressa al noviciat.

El 1931 la República espanyola expulsa els jesuïtes del territori. Pedro Arrupe es veu desterrat del seu país, obligat a continuar els estudis de filosofia a l'estranger. El 1933 és enviat a Holanda per especialitzar-se en moral mèdica. Més tard serà escollit representant de la ciència mèdica espanyola. I el 1936 és ordenat sacerdot. Després d'una estada breu a Cleveland (EUA) realitzarà el seu somni més desitjat: viatjar al Japó. Sempre el va atraure el testimoni eloqüent de sant Francesc Xavier, gran missioner cristià.

Els inquietava amb la seva claredat d'idees i amb la història atraient del cristianisme

Allà durà a terme una tasca extraordinària enmig dels marginats i necessitats. Socorre el 1945 les víctimes d'Hiroshima, després de la tragèdia de la bomba atòmica llançada inhumanament sobre la població civil.

El 1954 Arrupe és nomenat provincial del Japó, càrrec màxim de govern i de més gran responsabilitat. Més tard, el 1965, després d'una llarga experiència pastoral, serà nomenat general de la Companyia de Jesús, càrrec que ostentarà amb valentia, caritat i actitud de servei a l'Església. Servei testimoni amb una agenda sempre plena. En les seves activitats hi cabia tothom, però amb una especial dedicació als més pobres i necessitats de la terra.

La seva lluita per estendre el cristianisme fins als confins del món es manifesta en els seus viatges pastorals: al

«Arrupe, que era un profeta excepcionalment carismàtic, intuïa el futur. I per això es va avançar a molta gent que no reeixia a seguir-lo perquè no podia seguir el seu pas. No va ser només un home del seu temps, sinó que volia preparar els seus companys per al Tercer Mil·lenni» (cardenal Tarancón).

Brasil, al costat de Helder Câmara, a l'Índia. És coneguda la seva oposició pública al racisme als EUA. Després d'una llarga malaltia i de ser substituït com a general de la Companyia de Jesús per Kolyenbach, Arrupe deixarà aquest món el febrer del 1991.

DÉU ÉS ALEGRE

Un dels testimonis de l'alegria més bonics del segle xx és, sens dubte, el pare Arrupe. Jovialitat, sinceritat, diàleg, proximitat i alegria eren un tot en ell. A la vegada que amoïnats pels necessitats, el seu cristianisme no vivia a l'ombra de la societat. No concep un cristià trist, i és justament en la joia on un cristià s'ha de donar ell mateix amb tota la generositat que pugui.

El centre de la seva alegria cristiana, enmig de tants patiments i responsabilitats, era la confiança absoluta en la Providència. El mateix Arrupe exclama per Nadal: «Com tu dius, un no sap què li oferirà el nou any en circumstàncies com les d'ara, encara que sigui sempre cert que estem segurs que no ens ha de faltà l'ajut constant de Déu i la seva amorosa, encara que a vegades inescrutable, providència.»

Arrupe vivia des de la intensitat de la fe, una fe feta obres. Se sentia guiat per la Providència, la mà invisible de Déu. L'alegria cristiana li proporcionava força en els moments de dificultat, així com quan va ajudar les víctimes de la bomba atòmica d'Hiroshima. Amb prou feines dedicava temps a dormir. El seu treball era autènticament esgotador, tallant l'enyia i fent pires per cremar els cadàvers calcinats per la bomba atòmica.

TENIM L'ETERNITAT PER DESCANSAR

En aquesta frase m'atreveixo a resumir tota l'activitat que fluïa sense parar del pare Arrupe. Al llarg dels seus viatges

era acollit amb interès i simpatia. Les seves xerrades i conferències s'omplien de valors humans i cristians, amb espurnes de joia.

¿Esgotament? Arrupe desconeixia per complet aquesta paraula. Els seus escrits estan plens d'invitacions a treballar a favor dels altres, desprenent-nos de nosaltres mateixos. La seva capacitat intel·lectual s'irradiava a la Companyia de Jesús i al món sencer. Enmig de reunions i innumbrables papers sempre pensava en Crist com el centre de la seva vida i del seu treball: «Només un consell: no tinguis sinó una il·lusió a la vida: estimar Jesucrist amb tota la teva ànima. Que sigui aquesta la idea fixa de la teva existència», va afirmar Arrupe en un moment de molta feina.

Molts dels joves reunits per Arrupe al llarg dels seus viatges pel Japó, trobaven en ell un predicador clar i diàfan de la filosofia cristiana. Els inquietava amb la seva claredat d'idees i amb la història atraient del cristianisme. Un cristianisme explicat de manera intel·lectual i espiritual. El veritable cristià que, des de la

doctrina i les altures de la fe, és capaç de donar resposta a les inquietuds socials i personals més recòndites. Va defensar el també jesuïta Teilhard de Chardin, qualificant-lo com un dels grans mestres del pensament contemporani, reconciliador de la ciència i la fe.

HOME DE DIÀLEG I DE PAU

Per a Arrupe, el diàleg consisteix a saber escoltar. Però per aconseguir-ho, per aprendre a escoltar cal començar pel respecte.

Respecte un mateix, els altres... «el diàleg només es pot produir en un clima de respecte mutu i quan es parla del mateix llenguatge», ens recorda el nostre pensador espanyol.

Arrupe, al llarg de la seva vida, va respectar tothom, va acceptar tothom tal com era. Malgrat les múltiples crítiques que va rebre, fins i tot des de la jerarquia, va saber donar una via de diàleg als seus opositors més ferris. Fins i tot, davant dels ateus, la seva postura no era de lluita, sinó de diàleg per, com ell mateix afirma, «ajudar els ateus a superar els obstacles que els mantenen allunyats del descobriment i coneixement de Déu».

¿Sobre els «progressistes»? Arrupe va considerar que a l'Església no ha d'existir la divisió conservador-progressista, més pròpia del terreny polític. Des de la religió estem cridats a lluitar per una mateixa causa: la de l'Amor. Així Arrupe afirmarà amb decisió: «Si per progressista s'entén aquell que combat les grans injustícies socials existents arreu del món, però sobretot als països en vies de desenvolupament, nosaltres estem amb ells en línia de la doctrina social continguda en les grans encíclics. No podem ignorar les desigualtats existents a les ciutats i als camps, on els treballadors que donen menjar a la gent moren després per manca de solidaritat.» Així era el cor, ple d'amor, del pare Arrupe.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista (stein@mixmail.com)

APADRINEU UN NEN/A, AVIA

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangelí.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible.

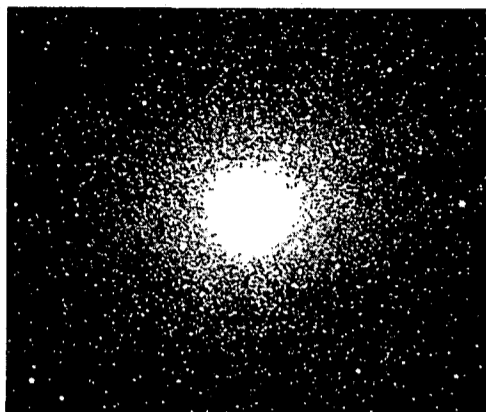

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Avda. de Madrid, 21, 1º B. - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpny@teletel.es

L'edat de certes estrelles no és tan alta com es creia

Fa cosa d'uns cinc anys es va presentar per als astrofísics un problema ben amoinador. Després de mesures i mesures, i més mesures, de distàncies de les galàxies i velocitat de l'expansió còsmica s'havia arribat a la conclusió que l'edat de l'univers (temps transcorregut des del Big Bang fins ara) no podia ser pas superior als 15.000 milions d'anys (abans s'havia dit que era entre 15.000 i 20.000 milions d'anys), i que probablement no arribava ni a 14.000 milions, però, per una altra banda, l'edat de les estrelles de certs cúmuls globulars que rodegen la nostra galàxia s'havia calculat, des de ja feia temps, igual o superior als 15.000 milions d'anys, i, és clar, no poden pas ser més velles que el cosmos que les originà. Seria dir que les filles són més velles que el pare. Com resolre aquesta paradoxa?

Cadascun dels astrònoms hi deia la seva: o bé la velocitat calculada per a l'expansió còsmica és incorrecta (així molts teòrics), o bé el model cosmològic del Big Bang és fals (bastants dels observadors) o bé l'edat de les estrelles dels

El cúmulo estel·lar de la constel·lació d'Hèrcules.

Hipparcos ha mostrat que es troben un 10% més lluny del que hom creia i, per tant, són més lluminosos, intrínsecament, del que se'n deduïa per l'aspecte, cosa que vol dir que són més joves. De mica en mica es van aclarint interrogants i és així com progressa la ciència.

cúmuls s'ha calculat malament (uns quants, no gaires, els astrònoms restants). És que haurem de confiar en el que digui la majoria? Però aquí no hi valen els mètodes democràtics (com tampoc en qualsevol altra qüestió de fet, cosa molt a tenir en compte). La solució havia de venir de mesures més acurades.

Doncs bé, l'actualitat científica que us haig d'exposar aquesta setmana és que en aquest cas era la minoria la que tenia raó. Ho explica l'astrofísic Brian C. Chaboyer en l'article «La edad de las estrellas», en el número de juliol d'*Investigación y Ciencia*. L'anàlisi meticulosa de les dades subministrades pel satèl·lit *Hipparcos*, que des del 1989 fins al 1997 ha estat escorcollant el cel amb una precisió superior a 30.000 vegades la de l'ull nu, ha donat la solució: les estrelles més velles d'aquests cúmuls no poden arribar ni als 13.000 milions d'anys d'edat, perquè

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Església i ciència al llarg de la història

15 La revolució copernicana

En la història de les relacions entre ciència i Església arribem a un dels científics més típics de l'època del Renaixement, Copèrnic. El títol que hem posat a aquest capítol és el tòpic creat per Kant. Així va anomenar el filòsof de Königsberg la «nova» teoria heliocèntrica exposada per Nikolaus Koppernigk que afirmava que no era el Sol el que girava entorn de la Terra sinó a l'inrevés. Teoria que revolucionava certament la mentalitat de l'època, però que no podem afirmar que fos nova del tot, ja que Aristarc de Samos, al segle III abans de Crist ja l'havia proposada com a més d'acord amb la realitat, i també, com hem dit en capítols anteriors, els eclesiàstics Oresme i Nicolau de Cusa n'havien suggerit la probabilitat.

Aquí qualsevol dels detractors de l'Església, pel que fa a la relació amb la ciència, ens pot recordar que l'obra de Copèrnic, quan fou condemnat Galileu, va ser posada a l'índex de llibres prohibits i retreure'ns que és ara —quan s'inicia l'autèntica ciència, que és la renaixentista i no la medieval— que es veu clar l'enfrontament entre Església i ciència. I potser també ens hi afegiria que si l'Església ha contribuït als coneixements científics ha estat només quan la ciència se sotmetia del tot a la seva autoritat i s'hi ha oposat quan ha deixat de fer-ho.

Què hi hem de respondre? Que ni la ciència medieval era pur sotmetiment a l'Església, ja que li era reconeguda la seva autonomia, ni la posada a l'índex de l'obra de Copèrnic responia a cap animadversió contra la ciència renaixentista. No podem oblidar que «novetats» científiques d'aquest moment s'arrelen en elucubracions d'autors (la majoria eclesiàstics!) de l'època medieval. El motiu de la inclusió a la llista de llibres prohibits de l'obra copernicana l'explicarem més endavant quan parlem de

Galileu. Diguem ara només que una cosa que potser el nostre detractor silenciaria o ignoraria és que Copèrnic era precisament un eclesiàstic i que personalment no tingué cap dificultat amb l'Església. Explicuem-ho:

Nikolaus Koppernigk (1473-1543)

Era així com s'anomenava, però ell llatinitzava el cognom posant Copernicus. Va néixer de pares alemanys a Polònia, a la ciutat de Torun (Thorn, en alemany). Se li va morir el pare quan tenia deu anys i el seu oncle Lucas Watzelrode, bisbe de la regió d'Ermland (Prússia) s'encarregà de la seva educació. Estudià matemàtiques a Cracòvia (1491-94), i a Bolonya dret, medicina, grec i filosofia (1496-99). Treballà també d'assistent de l'astrònom Domenico de Novara. El 1500 explicà un curs de matemàtiques i astronomia a Roma i a l'any següent, després d'ordenar-se de sacerdot, prenia possessió de la canongia que el seu oncle li havia aconseguit a la catedral de Frauenburg. Encara tornà a Itàlia a estudiar medicina a Pàdua i dret canònic a Ferrara. Reinstal·lat definitivament a Frauenburg el 1512, atengué la diòcesi exercint al mateix temps la medicina. A la mort del bisbe fou administrador del bisbat durant un temps.

Sentia un gran interès per l'astronomia i aquestes ocupacions no l'impediren de dedicar-s'hi. Durant el període dels seus estudis s'havia llegit l'*Almagest* de Ptolemeu, l'obra dels pitagòrics i també Aristarc de Samos. I veié clarament que, adoptant la posició d'Aristarc i deixant de banda els cercles deferents amb els epicicles posats per Ptolemeu, l'estructura del moviment dels astres se simplificava moltíssim. Això féu que el 1509 ja posés per escrit les seves primeres reflexions sobre el tema en un opuscle que duia per títol *De hypothesibus motuum coelestium a se constitutis com-*

mentariolus. Només circulà entre els amics i no arribà a editar-se (posteriorment el 1878, se'n va fer una edició). Era el germen de la seva gran obra que li ocuparà vint-i-cinc anys, *De revolutionibus Orbium Coelestium* («Sobre les revolucions de les esferes celestes»). El 1532 ja la tenia enllestida però no es decidia a publicar-la per por que la idea de posar el Sol com a centre de l'univers provoqués un escàndol. Un admirador seu, J. A. Widmanstadt, el 1530 ja n'havia llegit un resum a Roma sense que el papa Climent VII, interessat en l'astronomia, hi tingués res a dir. Però Copèrnic no en tingué prou. I quan el cardenal de Càpua, Nicolau Schönberg, li escrigué (probablement a instàncies del mateix papa Climent VII) demanant-li que publiqués el llibre, encara no gosa fer-ho. Li sembla que hi pot haver qui li digui que la seva obra és herètica al·legant que la Bíblia diu que la Terra és el centre de l'univers.

I arribem al 1539. Un jove luterà de vint-i-cinc anys, de nom Rheticus, professor de matemàtiques i astronomia, que creu en la veritat del sistema heliocèntric, intervé per convèncer el nostre autor de la conveniència de publicar l'obra. De moment només aconsegueix que en faci un informe que es publica el 1540 amb el títol de *Narratio Prima*. L'èxit de l'edició acaba venent la resistència de Copèrnic: el 1542 Rheticus pot endur-se finalment el manuscrit, arrencant-l'hi gairebé de les mans, i portar-lo a la impremta de Nuremberg després d'haver-lo revisat acuradament. Però no pot encarregar-se de l'edició i la confia a un amic seu, el teòleg Andreas H. Oslander, protestant com ell, que serà per fi qui en farà fer la publicació. Al cap de poc Copèrnic cau malalt i quan li porten el primer exemplar de la seva obra impresa, al maig del 1543, ja no el pot ni fullejar. Està delirant. Poques hores després finava.

La novetat de l'obra copernicana

L'obra s'edità amb un pròleg d'Oslander, que no creu en l'heliocentrisme i canvià el proemi de l'autor per un de seu, però no firmat, i que hi venia a dir que el que s'exposava en el llibre era simplement una

hipòtesi que feia més fàcils els càlculs matemàtics. El prefaci original de Copèrnic, que presentava l'obra com a corresponent a la realitat, no s'editarà per primera vegada fins al 1854. No sabem si el pròleg d'Oslander va influir gaire en la interpretació del contingut, però el cert és que no passà res de moment del que Copèrnic temia. Ningú no s'escandalitzà del llibre ni s'hi féu notar que hi hagués res d'herètic.

La principal novetat es trobava en l'exposició matemàtica que mostrava que tot resultava més senzill amb la suposició que el Sol ocupés el centre de tot el moviment planetari posant-hi la Terra com un planeta més. El raonament era convincent i així, tan detallat, ningú no ho havia exposat abans de Copèrnic. No podia donar, és clar, cap demostració basada en l'observació astronòmica. Només es podia argumentar que la senzillesa dels moviments planetaris hi era patent amb la suposició heliocèntrica. Com que no hi havia cap telescopi per precisar les posicions dels astres (fins al 1609 no hi haurà qui comenci a mirar el cel amb aquest instrument, Galileu) ara com ara, tot lliga bé amb la suposició que les òrbites planetàries són circumferències perfectes; cauen dins la imprecisió de les mesures de posició que es fan. Els astrònoms comencen a estar d'acord amb la teoria copernicana.

Però l'heliocentrisme de Copèrnic era només una primera aproximació. No es trigarà gaire a perfilar una mica més. Johan Kepler el 1609 demostrarà que ni són circumferències les òrbites planetàries sinó el·lipses, ni el Sol ocupa el centre sinó un focus de cada el·lipse. Es pot dir, doncs, que la nova exposició de Copèrnic va ser una gran revolució de debò? Per als seus contemporanis ben bé que ho va ser, però nosaltres no la podem considerar tan gran. Només fa un canvi de centre i manté el cercle com a corba que han de seguir els astres —com ja deia Plató i es mantenia al llarg dels segles— a més d'afirmar que feien el recorregut a velocitat constant. Falta corregir aquestes dues coses per fer un altre pas important a l'astronomia. Però, és clar, la nova visió copernicana va ser un avenç notable en el progrés científic. I va ser obra d'un fill de l'Església catòlica.

CADENA ESTEL

Des de les 02.00 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
 El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
 Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
 Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
 Comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30, 20.30 i 2.10 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.

Dilluns

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia)
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.30-20.30 *La Consulta* (magazín d'actualitat)
 20.30-22.00 *Sin concesiones* (esports).
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes* (actualitat en clau cristiana).
 23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical).

Dimarts

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.30-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Paraules d'amor* (família).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dimecres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.30-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Cum laude* (universitats).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dijous

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.30-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *A tota costa* (submarinisme).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Divendres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Contes de la Fada Vetakika*
 19.30-20.30 *Catalunya Sense Barreres* (atenció als discapacitats).
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos).
 00.00-00.30 *De nou n'nou* (música alternativa).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Dissabte

07.00-09.00 *Radiofórmula*
 09.00-10.00 *Club de golf* (esports).
 10.00-12.00 *Trotamundos* (turisme rural).
 12.00-13.00 *Fills: preguntes i respostes* (escola cristiana).
 13.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Afinados con Brasil* (música brasilera).
 19.30-20.30 *Els temps de la música* (música clàssica).
 20.30-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música cinema).
 22.00-23.00 *Mar de claror* (catequesi).
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia).
 00.00-00.30 *Cova de Jazz* (música).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Diumenge

07.00-09.00 *Radiofórmula*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-17.00 *Radiofórmula*
 17.00-18.00 *La Taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals).
 18.00-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona).
 20.00-21.00 *Melodies de fe* (música cristiana).
 21.00-23.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 23.00-23.30 *Missatge en una ampolla* (reflexions).
 23.30-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana).
 00.00-00.30 *Cova de Country*
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

CADENA ESTEL

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

09.00-09.15 *Informatiu matí el Temps Agenda*
 12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius Temps*
 13.15, 19.15 *Inf. migdia*
 14.00-14.15 *Recomanació*
 20.00-20.15 *Inf. vespre el Temps*

Cada dia

06.45 *Un bon motiu per viure*
 10.45, 17.45 *Recomanació turística*
 12.45, 18.45 *Agenda*

Dimecres

00.00-00.30 *La Taula de l'Evangeli*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)
 Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista (i III) al pare Joaquín Millán, mercedari i historiador de l'orde de la Mercè; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat.
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf ARQUEBISBAT DE BARCELONA

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa BISBAT DE GIRONA

105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra BISBAT D'URGELL

Diumenge 14

08.45 *Tiempo de crear* (programa protestant).

«Alicia Gordon Gulick.»

Les dues primeres dones espanyoles que van aprobar la seva llicenciatura per lliure van ser alumnes d'aquesta insigne professora que va dedicar la seva vida a l'educació superior de la dona a finals del segle XIX. Avui coneixerem la seva vida i la seva passió.

09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 8)

«Paraguay, la frontera de la pobreza.»

Paraguai és el segon país més corrupte del món després del Camerun. En aquest país, amb una taxa d'inflació del 440%, més de la meitat dels seus sis milions d'habitants viu sota el llindar de la pobresa. L'Església en general i, particularment, els missioners estan molt compromesos amb el poble. Molts religiosos tenen una presència important en aquells llocs on la pobresa i l'exclusió social són més escandaloses.

10.00 *Últimas preguntas*

10.30 *Santa Missa*

Amb la participació de la Schola Cantorum de Barcelona (Barcelonès), sota la direcció de Joan Maria Aragonès.

(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i

Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

Dilluns 15

17.15 *Pueblo de Dios*

Diumenge 14

09.00 *Signes dels Temps*

«Entrevista a Jaume Traserra.»

El programa entrevista el nou bisbe de Solsona, Jaume Traserra. En la conversa es parlarà de l'actualitat de l'Església de Catalunya i dels reptes que ha d'afrontar la diòcesi solsonina. Jaume Traserra té 67 anys i fins ara era bisbe auxiliar de Barcelona.

Altres temes:

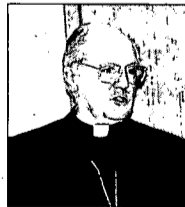
—Reportatge en record del president de Justícia i Pau, Joan Gomis, mort el 30 de setembre passat.

—Presentació de l'obra de teatre *Un advocat per la Karla*, impulsada per l'Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura i el Cercle Catòlic de Gràcia.

—Història de l'Església amb Josep M. Ballarín.

—Comentari de l'Evangeli del diumenge.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Divendres 12

20.30 *Creure avui*

Espai d'opinió: «Per què la violència?», una entrevista de Ramon Salicrú amb Eduard Zapatero, psicòleg i Pere Vilaseca, pedagog; Notícies 7: les darreres notícies de parròquies i comunitats presentades per Dolors Fernández; Agenda: l'agenda de la setmana preparada per Joan Salicrú; Temps de reflexió: el comentari de l'evangeli per Jordi Cusó, rector de la parròquia de Sant Josep.

El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 14h.

Cada diumenge

12.00 *Paraula i vida*

Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach. (El programa repeteix l'emissió el diumenge a la tarda cada tres hores).

Canal Berquedà de Televisió

Bona notícia programa setmanal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (migdia i vespre) i el diumenge (matí, tarda i nit).

OCTUBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA MARE DE DÉU DEL ROSER

Internet

• **UNIVERSITAT VIRTUAL SANT TOMÀS.**— *Historia del tomismo en la España contemporánea* es un estudi descriptiu del tomisme espanyol dels darrers segles del Dr. Eduardó Forment. Podeu trobar més informació a UVST/balmesiana.org/es/Bibl/rectomismo.htm

Altres bisbats

• **MITJANS DE COMUNICACIÓ.**— El Departament de Mitjans de Comunicació Social de la Confer organitza el **19 d'octubre** una trobada amb els responsables d'agències de notícies d'informació religiosa. Més informació: av. Alfonso XIII, 97 - Madrid.

• **MISSIONS.**— El Departament de Missions de la Confer celebrarà unes jornades de reflexió missionera del **26 al 28 d'octubre**, titulades *En la piel del otro: discípulos y ciudadanos del mundo*, que abordaran la missió *ad gentes* de religiosos, laics, voluntaris i cooperants. Hi intervindran com a ponents: Javier Sánchez, José Manuel Madruga, Bartolomé Burgos, Pedro Jaramillo Rivas, Julio Lois, Luis Aranguren, Montserrat Pantoja, Ascensión Aguilar, Rosana Fernández, juntament amb la col·laboració d'OCASHA, CCS i laics missioners de congregacions i institucions religioses. Més informació: av. Alfonso XIII, 97 - Madrid.

• **RELIGIOSOS CAMILS.**— El Centre d'Humanització de la Salut, creat pels religiosos camils d'Espanya, organitza el curs *Malos tratos: prevención, detección e intervención*, del **26 al 28 d'octubre**. Professors: Javier Barbero, psicòleg i màster en

Bioètica, i Amada Atienza, mediadora familiar. Lloc: Madrid. Més informació: tel. 918 060 696, fax 918 040 033, a/e: cehssecretaria@humanizar.es, Internet: www.humanizar.es

Barcelona

• **CONFERÈNCIA.**— Sobre *Pío XII y los judíos*, a càrrec de Rodolfo Vargas Rubio, president de Sodalicio Pastor Angelicus, amb motiu del XLIII aniversari de la mort d'aquest Papa. Serà el **8 d'octubre**, a les 19.30, al saló d'actes de la parròquia de Santa Teresina de l'Infant Jesús, Via Augusta, 68 - Barcelona. Més informació: tel. 934 494 148 (Rodolfo Vargas) i 636 961 814 (Ramón Xicola).

• **INTRODUCCIÓ A LA BÍBLIA.**— El **8 d'octubre** comença un curs adreçat a joves de 18 a 30 anys que volen conèixer la Bíblia i fer-la vida. El curs es titula *El fuego de su Palabra. Leer la Biblia desde la vida. Introducción a la Biblia: Antiguo Testamento* i tindrà lloc els dilluns de 17.30 a 19.30. Anima: Justino Martínez, missioner combonià. Més informació: tel. 934 278 577, fax 934 278 841, a/e: mcombonianosb@planalfa.es

• **PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DEL PILAR.**— El **12 d'octubre**, misses a les 9.00, 10.00 (coral Estel), 11.30 (presideix Mons. Ramon Malla, cants del Centre Aragonès i ofrena floral a la Mare de Déu), 13.00, 18.00, 19.00 i 20.30. A totes les misses es cantarà l'himne de la Mare de Déu del Pilar i es venerarà la sagrada imatge.

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza una aula d'extensió universitària de la gent gran el **15 d'octubre**, a les 17.00, impartida per Carme Cañadell (directora general de Palau Robert de la Generalitat de Catalunya) sobre *Noves formes de transmetre la informació cultural*. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, fax 932 090 575, a/e: associaciocic@terra.es

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**—

El **15 d'octubre**, a les 19.30, conferència-col·loqui sobre l'actualitat cultural i religiosa del mes, a càrrec de Llorenç Gomis, periodista. C/València, 244, 1r - Barcelona.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El **15 d'octubre**, a les 20.45, tindrà lloc l'Escola de Pregària sobre el tema *Pregar amb Arrupe*, a càrrec de Pere Borràs, s.j., a l'església dels jesuïtes de Casp, 27 - Barcelona. El **16 d'octubre**, de 19.30 a 21.30, tertúlia sobre *Claus de lectura de les notícies del mes* amb Luis Sols, catedràtic d'Història IB, al carrer Roger de Llúria, 13 - Barcelona.

• **DIADA DE SANT GALDERIC.**— El **16 d'octubre** se celebrarà a l'església de Sant Pau del Camp de Barcelona el dia de Sant Galderic, patró dels pagesos catalans. A les 19.45, benvinguda a càrrec del president del Patronat de Sant Galderic, Agustí Esteve i Orozco de Najar; a les 20.00, missa solemne. Acompanyarà l'acte el coral Sant Galderic i les cantaires de Conex. Més informació: tel. 933 521 275, Internet: www.gencat.es/entitats/patronat.htm, a/e: santgalderic@wanadoo.es

• **PARRÒQUIA DESANTOLEGUER.**— El **16 i 30 d'octubre**, a les 20.00, conferències amb el P. Hilari Raguer sobre els salms. C/ Nàpols, 137 - Barcelona.

• **EDICIONS STJ.**— Convida el **18 d'octubre**, a les 20.00, a la presentació del llibre de Victòria Molins, *Los desayunos con sor Genoveva*, a la Llibreria del Raval, c/ Elisabets, 6 de Barcelona amb la presència de sor Genoveva i d'alguns dels protagonistes del llibre.

• **CONCERT.**— El **18 d'octubre**, a les 21.00, concert de l'Orquestra Filharmònica d'Eslovàquia, amb Ondrej Lenard a la direcció i Jan Simon al piano. Hi interpretaran obres de Verdi, Rachmaninov i Bruckner. Més informació: Centre Cultural de Caixa Terrassa, rambla d'Ègara, 340 - Terrassa, tel. 937 804 122, fax 937 331 393, a/e: info@c-cultural-terrasa-es; Internet: www.c-cultural-terrasa-es

• **MÚSIQUES DE L'ESPERIT.**— La Fundació Joan Maragall, el Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona, el Centre Cristià dels Universitaris, el Centre Cristià dels Universitaris i Professionals, la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels i la delegació de Pastoral Universitària organitzen el cicle *Músiques de l'Esperit*. El **19 d'octubre**, a les 21.00, tindrà lloc el concert *Canticum Canticorum*, de Pierluigi de Palestrina, a càrrec del grup Exaudi nos, sota la direcció de Joan Grimalt. Lloc: parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ Balmes, 78 - Barcelona.

• **FUNDACIÓ PERE TARRÉS.**— El **19 d'octubre** inicia el curs *Millora de les competències professionals a través de la intel·ligència emocional* i el **20 d'octubre** comença el curs *L'educació per a la pau: més enllà de la pipa de la pau*. Més informació: c/ Entença, 157 - Barcelona, tel. 934 101 602, fax 934 394 515, a/e: if@peretarres.org, Internet: www.peretarres.org

• **CONTRA LA FAM.**— Els dies **19 i 20 d'octubre** tindran lloc les Jornades Prou de Fam, organitzades per l'Associació per a les Nacions Unides i Tercera Edat per al Tercer Món. Aquestes jornades volen tractar el tema en profunditat i anar a les causes i possibles vies reals de solució de la fam. Més informació: tel. 933 013 198, fax 933 175 768.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**— El **20 d'octubre** tindrà lloc una jornada missionera amb el lema «2.001 anys de missió» al Casal Borja de Sant Cugat. L'horari serà de 10.00 a 18.00. Sortiran autocars de la plaça Lesseps-carrer Pérez Galdós, a les 9.30. Per a informació, tel. 932 181 005 i 606 229 630.

• **XVIII ASSEMBLEA DIOCESANA DE VIDA CREIXENT.**— El **20 d'octubre**, a les 11.00, conferència sobre *Gent gran i Sagrada Escriptura*, a càrrec del Dr. A. Puig. Després de l'eucaristia es clourà amb una dinar de germanor. Lloc: parròquia de Sant Esteve de Granollers. Informació: tel. 934 122 120.

ENCONTRE MATRIMONIAL

«Dialogar és la base d'una bona relació»

Encontre Matrimonial us ofereix la possibilitat d'aprofundir en la comunicació de parella, en un CAP DE SETMANA

Durant aquests dos dies aprendreu una nova tècnica de diàleg, que us permetrà descobrir els meravellosos valors humans que cadascú posseeix.

Truqueu al nostre telèfon d'informació: 932 074 340

FEM COSTAT A PERSONES EN ATUR DE + 40 ANYS
RETROBAR L'AUTOESTIMA - AJUDAR A TROBAR FEINA
TOTALMENT GRATUÏT

FUNDACIÓ PRAHU (Projectes i Ajuts Humanitaris)

Carrer Sant Elies, 11, desp. 115 08006-Barcelona

de 10.00 a 14.00 hores

932 092 432

FEINA@ERESMAS.COM

RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA

Grup Nostra Sra. del Sagrat Cor

MISSA I ORACIÓ DE SANACIÓ

El divendres 19 d'octubre de 9 a 12 de la nit

Santuari de Nostra Senyora del Sagrat Cor

c/ Rosselló, 175 (entre Muntaner i Aribau, metro Hospital Clínic i FF.CC. Provença-Balmes)
Tel. Informació: 934 196 355
José Antonio Godina

FUNDACIÓ BALMESIANA

es complau a convidar-lo a la conferència d'inici de cürs que, amb ocasió del quart centenari de la seva canonització, mostrarà la figura de

**RAMON DE PENYAFORT,
HOME D'ESGLÉSIA I MODEL DE SANTEDAT**

i que anirà a càrrec del

R. P. Raimondo Sorgia, O.P.
del convent de Sant Marc de Florència

dijous 18 d'octubre, si Déu vol, a les 19.30 hores, a l'aula magna de Balmesiana (Duran i Bas, 9)

INVITACIÓ

BARCELONA, 2001

Des del carrer

El dimecres 19 de setembre es va celebrar el 28è aniversari de la mort de Joan Alsina, sacerdot gironí que va ser assassinat per l'exèrcit xilè els dies posteriors al cop d'Estat del general Augusto Pinochet. La seva mort va estar envoltada per una campanya de desinformació que arribava a assegurar que Alsina s'havia secularitzat. En canvi, el risc que va prendre fou el de cercar nous camins d'apropament de l'Església al poble seguint les inspiracions del Concili Vaticà II, com en donen testimoni la declaració de Mons. Jaume Camprodon el 1977. La seva aposta, en l'efervescència del postconcili, va ser la del sacerdot obrer. Ricard Sarrà, un dels seus companys a Xile, s'ha esforçat des que va tornar a Girona, el 1990, perquè la memòria d'aquest màrtir es mantingui viva.

Foto: Guillem Farré

Ricard Sarrà és rector de Celrà i company de Joan Alsina a Xile

«No apreciem prou els màrtirs de casa»

—Com va començar la seva amistat amb Joan Alsina?

—Vam entrar junts al Seminari menor de Girona el 1953. Aleshores érem companys sense una relació especial, però el que ens va unir va ser tenir per objectiu comú la crida missionera. Durant el diumenge dedicat a l'Església Llatinoamericana un sacerdot ens va parlar de les missions i vaig sentir la crida de Déu, sense saber gaire com venia. El cas és que un temps després ens trobàvem uns quants seminaristes davant del despatx del doctor Estela, rector del Seminari, per demanar-li de prosseguir la teologia a Madrid en el marc de l'OCSHA (Obra de Cooperació Sacerdotal Hispano-Americana). Vam marxar amb en Joan el 1961, i una vegada a Xile ens veiem sovint.

—Com es va integrar Alsina al país americà?

—Hi vam arribar el 1968 després de la trobada de Medellín, en què es va aplicar el Concili Vaticà II a la realitat

americana. Era una època de canvis en què l'Església es feia més propera als pobres i al poble. Amb aquest objectiu Joan Alsina va treballar a dos hospitals, on va arribar a ser cap de personal. Per a ell era una experiència nova de la presència de Jesucrist en el món treballador.

—I podia conjuminar la feina amb les obligacions de vicari i sacerdot?

—No pel fet de ser capellà obrer va deixar la pastoral. Per exemple, en una cinta que enviàvem a les nostres famílies en què els donàvem notícies nostres, ell li deia a la meua germana: deus pensar que no resem, però sí que resem, perquè, si no fos així, no sé pas on seríem nosaltres ni com es mantindria la nostra feina.

—Què defineix Joan Alsina?

—La nit abans de la seva detenció, en el que seria el seu darrer escrit, presentava el que vivia i definia un projecte de vida que val la pena. Entre d'altres coses deia: «Ara entenc allò

que deia sant Pau que la caritat no s'infla; la veritable caritat és clandestina. Perquè és Verb fet carn. (...) Esperem la vostra solidaritat. Enteneu ara el que significa el Cos de Crist? Si nosaltres ens enfonsem és alguna cosa de la vostra esperança que s'enfonsa. Si de les cendres assumim la vida de nou, és alguna cosa que neix de nosaltres.» Vaig trobar aquest escrit a la seva taula, mentre buscàvem una pista que apuntés on podia estar després de la seva desaparició.

—Es recorda prou el seu exemple?

—Penso que parlem molt de màrtirs de fora, i està bé, però no apreciem prou els que tenim a casa. Deu ser allò que diu l'Evangeli quan afirma que ningú no és profeta a la seva terra. És el cas de Joan Alsina així com el d'altres sacerdots gironins com Joaquim Vallmajor, que va morir durant el genocidi de Ruanda el 1992.

Guillem Farré

L'oci: de l'alliberament a l'avorriment

En les societats pobres la lluita per la subsistència diària s'imposa per damunt de tot. No tenen més remei que arraconar tot el que no vagi dirigit a la supervivència. Per aquesta raó la misèria sempre ha estat un impediment perquè qualsevol població desenvolupi una cultura forta, de plantejaments profunds. La nostra societat, en canvi, és rica i gairebé no s'hi pateix misèria. Els qui hi vivim, encara que no ens n'adonem, tenim un nivell de vida com no s'havia vist mai en la història. Entraria dins de la lògica esperar que amb les necessitats bàsiques resoltes aquesta societat s'aboqués de ple a qüestions menys materials, amb una mica més de volada. Però l'observació de l'entorn ens desmentirà ràpidament aquesta suposició. La nostra societat és, efectivament, molt rica, però no pas molt culta.

La riquesa no ens ha convertit en gent inquieta, delerosa de saber o amb voluntat de realitzar-se, sinó en gent avorrida, perquè ja ho tenim tot fet. En aquest món ric l'abundant temps d'oci de què disposem no ens ha fet progressar culturalment, i, en general, no ha servit per a la millora personal. Ben al contrari, el lleure s'ha convertit en una manera de matar el temps, de passar l'estona i prou. Hem adquirit allò tan anhelat, el temps lliure, però se'ns ha convertit en un problema perquè no sabem què fer-ne.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Record de Joan Gomis

L'endemà de la mort d'en Joan Gomis em truca, disgustada, una bona amiga: «En les notes de premsa que glossen la seva figura, gairebé no hi apareix la seva condició de cristià...» Era una primera impressió que després canviaria força. En tot cas, el fet tenia la seva explicació: en els esquemes de molts, sobretot dels més joves, el compromís de Gomis amb la causa de la justícia, de l'ecologia, de la pau, del respecte a la diversitat... no va associada, d'entrada, a la imatge del cristianisme. En part per defecte de l'esquema, en part per defecte dels cristians. Però aquest, precisament, ha estat, al meu entendre, un mèrit seu: viure el compromís amb naturalitat. No li calia sortir al carrer: hi era naturalment. Sintonitzava amb el seu temps. No tenia gaire gruix el nus amb què lligava fe i compromís, Déu i pròisme: feia la impressió de passar de l'un a l'altre sense solució de continuïtat.

Me la feia a mi, si més no, aquesta impressió. Sempre he recordat un passatge de la seva novel·la *Desitjada Sumatra* (1973), probablement, com sol passar, també perquè em va trobar especialment receptiu. Eren moments en els quals, per dir-ho d'alguna manera, l'onada marxista ens arribava al coll. La narració abordava el tema del compromís i, en un moment donat, un personatge ve a dir, aproximadament (no m'és possible ara trobar la cita exacta): però si resulta que els homes són, simplement, micos evolucionats, per què tant de sacrifici, tanta de lluita... Era una manera d'interrogar-se sobre el sentit transcendent de la persona.

Gomis entroncava amb el pensament humanista cristià dels grans escriptors moderns: Mauriac, Greene, Böll, Dostoiévski... Els dedicà estudis seriosos i càlids. Recordo la il·lusió amb què els preparava. Jo era, aleshores, a Nova Terra, l'editorial que va editar-los. És interessant subratllar aquesta base sòlida de coneixement i de reflexió que atorgava a la seva fe i al seu compromís una fondària que, avui, sovint trobem a faltar.

El 1975 va entrar a Justícia i Pau. Poc després n'ocuparia la presidència: un servei que ha exercit exemplarment fins a la mort. En el seu llibre *Memòries cíviqües* explica amb detall com va entrar en aquesta institució, invitat per Gaspar Espunya. I fa aquesta confessió: «Vaig accedir ben de gust a sol·licitar-hi l'ingrés, malgrat la meua vella reserva a pertànyer com a membre actiu a organitzacions catòliques lligades amb això que de manera tan poc evangèlica s'anomena jerarquia.» Trobem en aquestes paraules una petita mostra del seu tarannà no solament crític, sinó una mica adust i tot envers la institució eclesial. És el propi d'unes generacions progressistes que les circumstàncies van empènyer a mostrar, juntament amb la fe catòlica, el distanciament d'algunes de les seves versions. Però, per damunt de tot, ha estat «un laic intel·ligent i lliure que ha estimat l'Església, de fe austera arrelada en l'Evangeli, un home humil», com va dir el delegat de Justícia i Pau de Barcelona, Mn. Josep M. Fisa, en l'homilia de la seva missa exequial.

Ara mateix

Rauxa